

Ш. СУЛТОНОВ олган сурат

8 МАРТ-ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ

АЁЛ БИЛАН ОЛАМ МУНАВВАР

Маълумки, оила авлодларнинг давомийлигини, унинг абадийлигини таъминлайдиган, асрлар давомида шаклланиб келаётган урф-одатларимизни сақлайдиган, фарзандларимизни келажак кишиси қилиб тўғри йўлга бошловчи катта тарбия ўчоғидир.

Оила масалаларига юртбошимиз И.Каримов катта эътибор бериб келмоқдалар, чунки оила миллий қадриятларимизнинг асосий таянчи ва у қадриятларнинг бардавомлигини таъминловчидир. Шунинг учун ҳам жамиятимизда оилани мустаҳкамлаш, ҳаётимизда оиланинг ўрни, унинг мазмун-моҳияти ва таъсирини кучайтириш учун қўллаб-қувватлаш ишлари амалга оширилмоқда.

Президентимиз Конституциянинг олти йиллигига бағишланган тантанали мажлисда 1999 йилни мамлакатимизда "Аёллар йили" деб эълон қилиб, "Оилани ҳам, жамиятимизни ҳам бирлаштириб, унга файзу барокот киритадиган, хонадонларимизни меҳр-муҳаббат, нафосат, эзгулик нури билан мунаввар қиладиган зотлар ҳам аслида мўтабар оналаримиз, мунис опа-сингилларимиздир", деб таъриф берган эдилар.

Бу таърифни мамлакатимиз аёллари кўтаринки руҳда қутиб олдилар. Юртбошимиз томонидан берилган таъриф уларга янада катта куч-гайрат бағишлаб, янги марралар сари етаклади ва оналик масъулиятини янада оширди.

Жамиятда хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини, таълим ва малака даражасини ошириш, уларни сайлаб қўйиладиган вакиллик ва давлат ҳокимияти идораларидаги кенг иштирокини, хотин-қизлар кўмиталари ва ташкилотларининг ҳаракатида, таълим ва бошқа соҳалардаги фаол иштирокини таъминлаш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратиб келинаётгани ҳаммамизни қувонтиради.

Хусусан, Президентимизнинг "Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони диққатга сазовордир. Оилаларда маънавий ва жисмоний жиҳатдан баркамол авлодни тарбиялаш, уни диний экстремизм ва ақидапарастлик мафкурасининг онгни захарлайдиган таъсиридан ва бошқа барча салбий кўринишлардан асраш учун зарур бўлган соғлом маънавий-ахлоқий муҳитни барпо қилиш мақсадида маҳалла, қишлоқ фуқаролар йиғинларининг

хотин-қизлар кўмиталари қошида диний-маърифий ишлар билан шуғулланувчи маслаҳатчилар лавозими таъсис этилганлиги ва бу маслаҳатчиларнинг олиб бораётган ишлари эътиборга моликдир. Аёлларга бўлган эътибор йилдан-йилга ортомқда, чунки аёлга бўлган эътибор оилага бўлган эътибор билан боғлиқдир. Бу олиб борилаётган барча ишлар республикамизда яшаб, ижод қилиб келаётган ҳар бир аёлнинг ҳаётга, яшабга бўлган муҳаббатини зиёда қилади.

Хотин-қизларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини янада яхшилаш, оилани мустаҳкамлаш, ёшларнинг муаммоларини бартараф этилишига қўмак бериш, аёлларнинг ижтимоий ҳаётда фаол қатнашишлари учун янада қўлай шароитлар яратиш борасидаги вазифаларни оғишмай амалга ошириш ҳар доим ҳам муҳим ва долзарб масалалар бўлиб ҳисобланади.

Хотин-қизлар таълим сифатини янада яхшилашга, малакали кадрлар тайёрлашга, илм-фани ривожлантиришга, ёшлар ўртасида олиб борилаётган маънавий-маърифий ишларнинг таъсирчанлигини оширишга муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Бугунги кунда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатларининг 17,5 фоизи, Сенат аъзоларининг 15 фоизини хотин-қизлар ташкил этса, соғлиқни сақлаш тизимида 73 фоиз, халқ таълимида 70 фоизга яқин хотин-қизлар, шунингдек мамлакатимиз иқтисодиётида 44 фоиз, кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектлари орасида эса деярли 23 фоизни ташкил этмоқда. Бу рақамлар албатта жамиятимизда хотин-қизларимизнинг нуфузи ва мавқеи ошаётганлигидан далолат беради.

Юртимизда Халқаро хотин-қизлар куни 8 март меҳр-муҳаббат ва нафосат байрами сифатида кенг нишонланади.

Аёлларимизнинг янги ҳаёт, ҳуқуқий демократик жамият барпо этишда, юртимизда амалга оширилаётган ислохотлар, барча бунёдкорлик ишларида эркаклар билан елкадош бўлиб, соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш ҳамда вояга етказишдаги ўрни юксак қадр топан.

Шу муборок айёмда тилагим — мунис ва муҳтарам аёлларимиз жамиятда ҳам, ўз оилаларида ҳам бахтли, саодатли бўлишсин, юртдошларимиз қалбини она-Ватанга муҳаббат, бир-бирларига бўлган меҳр-оқибат туйғулари ҳеч қачон тарқ этмасин.

М. САФАЕВА,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик
палатаси депутати.

... Аёлларни қанча улуғласак, ҳаётимизнинг чироғи, умримизнинг гули деб эъзозласак, демакки, оиламизни, Ватанимизни эъзозлаган бўламиз.

Ислом КАРИМОВ

"Аёл қўли гул, у бир қўли билан бешикни, бир қўли билан оламни тебратди", деганлари рост. Бугунги кунда қайси жабҳани олиб қарамаңг, меҳнаткаш, фидойи хотин-қизларимизнинг ўрни борлигини кўрасиз. Улар билим ва тажрибасидан янада кўпроқ фойдаланиш, оиласига ва жамиятга фойда келтириш учун туманда хотин-қизларни иш билан таъминлаш дастури тўзилган. Дастурга кўра, ўтган бир йил ичида кичик бизнес, хўнарамандчилик, касаначиликни ривожлантириш ҳисобига 1516 та янги иш ўринлари яратилди. Бунга кичик корхоналар ташкил этиш, яқка тартибдаги тадбиркорликни ривожлантириш, шартнома асосида уй меҳнатини ташкил этиш, фермер хўжаликларини ривожлантириш асосида эришилди. Йил давомида 6 марта туман бандликка кўмаклашувчи маркази кўмағида "Меҳнат бозори" ташкил қилинган. Жами 324 та бўш

ОИЛАЛАР МАНФААТИ ЙЎЛИДА

иш ўринларига жалб қилинган фуқароларнинг 260 нафари аёллардир.

Тумандаги "Ромитан тола", "Имиджтекстил", "Ромстар" қўшма корхоналари аёлларни иш билан таъминлашда ўз ёрдамларини аямаяптилар. Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида 4 нафар аёлга 8 миллион 210 минг сўм, чорвачиликни ривожлантириш мақсадида 25 миллион 515 минг сўм, яқка тартибдаги тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида 9 нафар аёлга 21 миллион 573 минг сўм кредит берилган. Шунингдек, АТ "Пахта банки" туман бўлими томонидан 86 та аёлга чорвачиликни ривожлантириш, 18 та аёлга истеъмол кредити ва бошқа турдаги кредитлар ажратилди.

Хотин-қизларни касб-хўнарга йўналтириш мақсадида "Шўрчи" қишлоқ фуқаролар йиғини ҳузурида оилани ижтимоий ҳимоялаш маркази очилди. Айни кунда бу ерда хотин-қизлар учун тикувчилик, патдўзлик, иссиқхона парвариши бўйича малака оширмоқдалар.

Робия Сафарова,
Бухоро вилоят Ромитан туман
ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар
кўмитаси раиси.

Зухра ҚУРБОНОВА ёзиб олди.

Сурхондарё вилояти Узун тумани халқ таълими бўлими тасарруфидаги "Пахтаой" мактабгача таълим муассасасида кичикинтойларни тарбиялаш учун барча имкониятлар яратилган. Мудира Муҳаббат Тажиддинова бир неча йилдан буён жамоага раҳбарлик қилади. Болажонлар кўнглига ўзининг ширин сўзлари билан йўл топади.

Суратда: Муҳаббат Тажиддинова жажжиларга навбатдаги машғулотни ўргатапти.

Шавкат СУЛТОН олган сурат.

АССАЛОМ, УСТОЗ!

Юртимизда Президентимиз Ислоҳ Каримов бошчилигида илм-фан, маданият, адабиёт ва санъат соҳасига катта эътибор ва ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Ватанимиз, халқимиз ҳаётида ўчмас из қолдирган атоқли адиблар, фан ва маданият намояндаларининг хотирасини абадийлаштириш, меросини асраб-авайлаш ва ўрганиш борасида изчил ва кенг қамровли ишлар амалга оширилмоқда.

Президентимизнинг 2007 йил 13 сентябрда қабул қилинган “Тошкент шаҳрида Ўзбекистон халқ шоираси Зулфиянинг ҳайкалини ўрнатиш тўғрисида”ги қарори ҳам ана шундай эзгу амалларнинг яна бир ифодаси бўлди. Ана шу асосда 1 март—шоира таваллуд топган кунда пойтахтимизда Ўзбекистон Халқ шоираси ЗУЛФИЯ ҳайкали тантанали очилди.

Биз 1 мартни — жаннатмакон устозимиз, Ўзбекистон Халқ шоираси Зулфия ҳайкали очиладиган кунни мўъжизалар кутгандай кутдик. Мана, ўша ҳайкал! Улуғ шоиранимиз ҳақида Ғафур Ғулом: «Покиза Шарқ намойиндир сенинг покиза жонингда», — дея эъзозлаган, “Зулфиябегим” деб Шарқнинг улуғ бегимларига тенглаштирган Зулфияхоним сиймоси бизга баландлардан боқиб турибди. Чехрасида ўша:

«Бахтим шул: ўзбекнинг Зулфиясиман», — деган гурур, викор.

Майдонда дўсту ёрлар, оила аъзолари, қариндош-уруғлар, шоғирдлар, шеърят ихлосмандлари йиғилган. “Урик гуллаганда” кўшигининг жарангдор оҳанглари, “Сени севман, ҳаёт”, дея Зулфияхонимдан ўқилаётган шеърини сатрлар, бизнинг кўзимиздаги соғинч, севинч ёшлари қўшилиб, майдонда ўзгача бир тўлқин яратаётган эди.

— Зулфияхоним вафо ва садоқат рамзи бўлиб яшади.

— Шоиранинг хонадони дўстликнинг нур кўпригига айланди.

— У умри давомида шеърят билан ўзбек аёлларини фаолият майдонига чорлади.

— Шоира катта жамоат арбоби эди...

Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Хайриддин Султонов, Тошкент шаҳар ҳокими А. Тўхтаев, Ўзбекистон халқ шоирлари Абдулла Орипов, Эркин Воҳидов, Ойдин Ҳожиёва, Зулфия номидаги Давлат мукофоти лауреати Дилафрўз Усмоновларнинг ҳайкал очилишида сўзлаган нутқларида шундай таърифлар янгради.

— Бир пайтлар дадам — Ҳамид Олимжонга ҳайкал ўрнатилганда аям: “Кимларнинг қўлини суртай кўзимга?” дея шеър ёзгандилар. Мен бугун шундай кайфиятдаман. Азим Тошкентнинг муаззам гўшасида қад тиклаган мана шу ҳайкал учун унинг ташаббускори — хурматли юртбошимизга, бу гоёни қўллаб-

қувватлаган, бу яхши ишнинг бошида турган барча яхшиларга, аям сиймосига қалб кўри, кўз нурини тўккан ҳайкалтарош Равшанжон Миртожиевга оиламиз номидан миннатдорчилик билдирамиз, — деди шоиранинг қизи—олима Хулқар Олимжонова.

Хукумат вакилларининг гулчамбарлари, дўстлар, шоғирдлар, невараларнинг гулдасталари...

Умри давомида шеърятни, оқила, фозилалиги, заҳматлари билан юртимиз шухратига шухрат қўшган аёл дунёдан ўтганида ҳам ўз она шахрининг чиройига чирой, кўрмага кўрк қўшиб тургани қалбни тўлқинлантиради.

Аслида она Ватан тупроғининг ҳар қаричи — зиёратгоҳ. Ватан тупроғида ноҳижой жой бўларми? Энди Зулфияхоним ҳайкали ана шу зиёратгоҳ аро яна бир муқаддас қадам бўлиб бизга, келгуси авлодларга покизалик, вафо ва садоқатдан, меҳрдан сабоқ бериб тураверади.

Кутлибека РАҲИМБОВЕВА

Буюкларга нима учун ҳайкал қўядилар? Онамдек юрагимга яқин, устозим, шоира Зулфия ҳайкали пойида шу саволимга жавоб топгандек бўлдим.

Ҳа, буюклар ўзларининг теран инсоний фазилатлари, мумтоз ижоди, Она - Ватанга муҳаббати, қўйинг-чи, барча эзгу ишлари билан яна кўз ўнгимизда, қалбимизда намойён бўлиб, бизга гурур, ифтихор бағишларканлар. Огоҳликка, ҳаётни, одамларни севиб яшашга яна бир бор даъват этарканлар. Ҳақиқатнинг, ҳақ сўзнинг, гўзалликнинг боқийлигини, умр ғаниматлигини эслатиб қўярканлар.

Ана маҳобатли майдон. Ох, Зулфияхонимнинг шеър ўқийдиган ширали, залворли овозлари янграяпти. Юракларим шигиллаб кетди.

Ана, Зулфияхоним! Ассалом, устоз! Истиклол кезиб юрган юртимизга, яшанган, ўзингиз севган она Тошкентимизга жуда-жуда ярашасиз! Бу сўлим майдонга ажиб бир салобат, кўрк бағишласиз. Назм-наво, висол майдонини кашф этибсиз.

Шаҳрим кўчасида кезаман бу кун Тоғлардан тўқилган шаллопадек тик... деясиз гўё. Ҳа, сиз барҳаёйсиз!

Эх, Зулфия опа, энди ўйласам, сиз билан ёнма-ён “Саодат” журналида ишлаган ўша йилларнинг ҳар бир куни олтинга тенг экан. Шаҳдам қадамларингиз, қайноқ иш тутумларингиз, мусаффо ўғитлару, дид билан, ҳаё билан, камтарона кийинишларингиз, меҳру оқибату тунларни тонгга улаб, шеърлар, дostonлар ёзгандарингиз... ибрат мактаби экан. Суюкли ёрингиз номини бир нафас унутмай, унинг ёди билан яшаб, унинг учун ҳам қўйлаб, унинг учун ҳам меҳнат қилиб, садоқат кўрсатганингиз, ҳам ота, ҳам она бўлиб, фарзандларни йўлга солганингиз... барча, барча опа-сингилларимизга вафо дарси экан.

Ана шунинг учун ҳам мен бу азим ҳайкалнинг номини “Вафо” деб атагим келади. “Садоқат” деб атагим келади.

“Зулфия!” Зеро, бу гўзал исмда биз истоган, биз ўрганадиган, биз ардоқлайдиган барча эзгуликлар мужассам эмасми?!

Санъат МАҲМУДОВА

ҲАЁТ ГУЛЛАРИ УЧУН

8 март “Халқаро хотин-қизлар кун”и муносабати билан “Соғлом авлод учун” жамғармаси Республика Хотин-қизлар кўмитаси билан ҳамкорликда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, Республика “Маърифатпарвар аёллар” уюшмаси раиси Турсуной Содиқованинг Тошкент вилояти, Юқори Чирчиқ тумани аёллари билан “Ҳаётимиз гули - жамиятимиз таъяни” шиори остида давра учрашувини ташкил этди. Тадбир давомида тумандаги 25 нафар кам таъминланган аёлларга жамғарма томонидан байрам совғалари тақдим этилди.

Коллеж ўқувчилари томонидан ишланган тасвирий ҳамда халқ амалий санъат намуналаридан кўргазма ташкил этилиб, коллеж қошидаги дуторчилар тўғраги аъзоларининг чиқишлари йиғилганларни хушнуд этди.

Ўз мухбиримиз

Президентимизнинг тадбиркорлик ва касаначиликни ривожлантиришни кўзловчи Фармони қишлоқ аёлларини иш билан таъминлашга яна ҳам кенг имкон яратди, — дейди Қашқадарё вилояти Нишон тумани ҳокимининг ўринбосари, хотин-қизлар кўмитасининг раиси Озода Жўраева. - Пактазор қишлоғида истиқомат қилаётган Норул Қодиновадаги ташаббускорлик ва тадбиркорлик мактовга лойиқ.

Зардўз Норул Қодинова ўттиз йилдирки, тикувчилик билан шуғулланади. Танлаган касби унга шараф келтирди.

Айни пайтда Норул Қодинова ўн беш нафар ёш қизларга ўз касбини мукамал ўргатапти. Тадбиркор аёл хусусий савдо ишлаб чиқариш фирмаси орқали қишлоқнинг 20 га яқин хотин-қизларига ўз касбини ўргатди. Шунингдек, беш нафар хотин-қизларга касаначиликни ўргатди. Эндилда опа бошлаган ибратли ташаббус қишлоқ узра кенг қулоч ёймоқда.

Шавкат СУЛТОН
Суратда: зардўз Норул Қодинова.
Муаллиф олган сурат.

АТИРГУЛЛИ КУНЛАР

Куни кеча пойтахтимиздаги Миллий матбуот марказида Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси ва Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмитаси қошида ташкил қилинган Журналист аёллар клуби, Ўзбекистон мустақил оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди ҳамкорлигида “Атиргул” танлови ғолибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. Тадбирни Ўзбекистон Журналистлари уюшмаси раиси Шерзод Ғуломов табрик сўзи билан очди. Сўзга чиққан Олий Мажлис Қонунчилик палатаси раиси ўринбосари Х. Дўстмухаммедов, Олий Мажлис Сенатори Ф. Абдурахимова, Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди директори Ж. Ҳақимов, Республика Хотин-

қизлар кўмитаси раисининг ўринбосари Н. Туреева ва бошқалар мамлакатимизда хотин-қизларга берилаётган эътибор, жумладан, ижодкор хотин-қизларнинг салоҳиятини мустаҳкамлаш, уларнинг оила ва жамиятда тутган ўрнини юксалтириш борасида амалга оширилаётган савий - ҳаракатлар ҳақида гапирдилар. Ғолибларга диплом ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Шунингдек, тадбирда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист Раъно Зарипованинг “Юрт қўшиқлари” тўпламининг тақдирот маросими ҳам бўлиб ўтди. Анжуман қатнашчиларидан Ўзбекистон халқ шоираси Ойдин Ҳожиёва, Санъат Маҳмудова, Насиба Иброҳимова ва бошқалар асар ҳақида ўз фикрларини билдиришди.

ДИЛОРОМ

Ушбу саҳифа Ўзбекистон мустақил босма ОАВ ва Ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди томонидан ажратилган грант асосида тайёрланди. Лойиҳа номи: «Оналик ва болалик муаммолари, Хотин-қизларнинг мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги ўрнини ошириш, оиладаги ўзаро муносабатлар»

ШУ ДЕСАНГИЗ...

(Эркалар аёлри)

Аёлларга арзимиз бор, шу десангиз,
Айтиб қўйиш қарзимиз бор, шу десангиз,
Жилмайишга мажбуримиз биз, шу десангиз,
Сарғаймаган тарзимиз бор, шу десангиз.

Бир кунга уй бекамиз-а, шу десангиз,
Қалтирайди елкамиз-а, шу десангиз,
Ҳазил қилманг, хонимлар-а, шу десангиз,
Сув кўтармас сиркамиз-а, шу десангиз.

Нима совга қилсак деймиз, шу десангиз,
Нарх-навонг билсак деймиз, шу десангиз,
Ҳотамтойлик қилай десак, шу десангиз,
Чўнтакларнинг гамин еймиз, шу десангиз.

Сизнинг байрам бизнинг байрам, шу десангиз,
Кўрамиз-да бирга баҳам, шу десангиз,
Сўрида сиз, тўрида биз, шу десангиз,
Ҳамма хурсанд, ҳамма бардам, шу десангиз.

Хонимларга рўйхат билан, шу десангиз,
Совга излаб толмас Тўлан, шу десангиз,
Ишнинг кўзин билмайди-да, шу десангиз,
Яхши совга аёл-ўлан, шу десангиз.

Тўлан ТАБАССУМ

Арафа ўйлари

Азиз байрам, Халқаро хотин-қизлар куни - 8 март арафасида турибмиз. Мустақиллик йилларида, "Аёлни улуғламок" - оилани, Ватанини, ҳаётни улуғламок, - деб ўқтирадиган Президентимиз кўрсатаётган ҳиммату меҳрибончилигининг, ғамхўрликларининг чегараси йўқ. Шаънимизга айтилаётган самимий сўзларни шох сўзи сўзларининг шохшўх аклимииз қатларига жойлаб, қалбимиз туб-тубига муҳр-ляппимиз. Ўзозу эҳтиром, иззату ик-

ни оқ ювиб, оқ тараб, чиройли, бежирим кийинтириб, сочингиздан тирноғингизгача кўздан кечириб, ишга кузатиб, тансиқ таомлар, турли-туман пишириг-у, ширинликлар билан дастурхонни тўлдириб қўтиб олишлар-чи?! Фарзандлар қўтиб қилинган неки ниятлар, қизу ўғиллар учун топилган бир олам номлар, исми жисмига монанд бўлсин, дея қилинган тилаклар.

Орзиқиб қўтилган фарзанд туғилди, бир ташвиши икки бўлди, юмушлари ортди. Бешиқ-у ошхо-

олиб, жимгина ётмайсизми? Ахир, бу биринчи марта ҳам эмас, бу борада анча тажрибақорсиз-у...

Эслайсизми? Шамоллаб қолиб, иссингиз кўтарилди. (Эркалар аслида дардга енгилроқ бўлишди). Ишдан хориб-чарчаб келгани, овқат тайёрлаб, кир ювиб, бола қараганига қарамай, чарчадим демай, бошингиз узра гиргиттон югурганлари, бу орада кўзёш тўқанларини айтмайсизми?! Танги биродарларимиз бу сатрларни ўқийтиб, жилмайишгани, топганимизга тан беришгани аниқ. Хўш, ана шу ҳолату манзаралар қайси бир эркак — оталар ҳаётида лоақал бир мартагина содир бўлмаган...

Сиздан кўп нарса умидворимиз, оила бошлиқлари, азиз оталар. Пайғамбаримиз ҳадисларида аёлга оғир ишлар қилдирмаслик фарз, дейилган. Айниқса, ҳомиладорларга алоҳида меҳр-муруват, ғамхўрлик билан қаралган. Ривоят қилишларича, оғирроқ аёлнинг ою куни яқинлашганда фаришта-ю малоийкалар қирқ қават парку қўрпа тўшаб, кўзи ёриётган заифани қўтишаркан, мабодо келиб қолса, ётиб, дам олади, деб. Келмаган, ҳар

Айтар еўзим сизга, ЭРКАКЛАР!

ромни оила, меҳнат жамоамиз, кўча-кўй - ҳамма жойда дилдан ҳис қилмоқдамиз, амалда кўрапмиз. Эркаларимиз ҳам бўлишгачи чандон меҳрибонроқ, одатдагидан ғамхўроқ, андак босироқ, хархашаю инжиқликлари камроқ. Ярни ҳазил, ярни чин секингина айтай, сиз ҳам мардларча тан олинг, 8 март хотин-қизлар куни, айём бизларники бўлгани билан байрам эса ҳар доим сизларники, азиз эркаклар!

Юртбошимиз томонидан "Ёшлар йили" деб номланган саодатли йилдаги байрамимиз ўзига хос бўлиши, номига мос бўлиши, шубҳасиз. Соғлом бола соғлом онадан туғилади. Лекин аёл қачон соғлом бўлади. Қачонки, эркак меҳр ва муруватли пушти паноҳ бўлса, хонадонга соҳиблиги посбонлики ўрнига қўйса, аёлини ардоқласа, кўнглига қараса, асраса, ҳа, ас-ра-са-а...

Байрам арафасида эркаларимиз кўнгилларига олишмасин-у, андакина гиналарни сизга айтишни, юзингизга бир зум ойна тутишни лозим кўрдик. Зеро, қўлгус кўнлардаги тилаклар ижобатиға имкон бор, нуқсонларни тўзатиға фурсат етарли. Мана, йилимизнинг икки ойи ҳам ўтди. Аммо шу фурсатда ҳам кўз ёшлари шашқатор оққан келинчақлар, умидлари чил-чил синган қизлар, ота дийдорига зор тирик етим болалар ҳам бўлди, кимдир фарзандидан кўрди озор, кимдир бўлди меҳрга зор. Кимдир киминдир ранжитди. Қабих кимсалар қилмишлари дилимизга найза бўлиб санчилди. Ҳаёт ҳаёт экан, бозори беозор бўлмаскан ҳар қалай...

Азиз биродарим, укам, қадрдоним! Умр йўлдошингиз билан илк бора танишган кўнларингизни бир эсланг. Нақадар мафтункор ва гўзал эди у. Ибо билан мулоийм боқишларида, баъзан хавотирли нигоҳларида қанчалар меҳр бор эди. Тўйдан кейинги кўнлар-чи, орзулар-чи. Сиз-

на, сизу болангиз, қайнона-ю қайнота, қайнука-ю қайсингиллар орасида елиб-югуриб, озиб-тўзиб кетди, ўзига қарамай қўйди. Ахир, ўйланг: икки қўлу икки оёғи рўзгор отлиг гўр юқларини зўрга кўтарадиган аёлга пардоз-андоз учун қани вақт, қани имкону куч-қудрат ва ҳафсала?

Ўзига қарамай қўйганига қўниқиб ҳам кетди. Аммо бир гал, ҳа бир мартагина сал ёқаси қирланган қўйлақ кийишингизга тўғри келди-ю, уни жерки бердингиз: афтинга қара, кимга ўхшайсан, мени ҳам ўзингга ўхшатмоқчимисан. Шошманг: "Аёлни жодугарга эркак айлантиради", деган мақолни эсланг. Жуфти ҳалолнингиз ойлаб мижа қоқмай ўз роҳатини фарзандингиз хархашаю инжиқликларига қўрбон қилганида сиз эмасми, тинчгина улаган. У ҳаловатидан кечиб, сиз-у болангиз, яқинларингиз ташвишида юрганида сиз эмасми, роҳату фароғат гаштини симириб ичган?...

Кечки овқатдан сўнг киш ғамида плита-ўчоқ олдида мурabbo пишираётган, ё у-бу нарса консервалаётган, оёғида зўрга турган аёлингизга (қаердаги меҳмондорчиликда маишат қилиб, ширақайф ҳолда ярим тунда келасиз-у) айбингизни ёпиш учун гап қотасиз: "Хотинжон, сендақаси оламда йўқ-да. Ягонасан, ишлаб чарчамайсан, бунинг устига кўндан-кўн чиройли бўлиб кетаяпсанми-е". Ёлгон мулозаматларингиз қалбига пичоқдек санчилиши баробарида, сабр-қосасини ҳам тўлдириб юборишини наҳот сезмасангиз. Ундан кўра ўғри мушукдеккина хонангизга кириб

қуни биттадан кўрпани тахмонга олишар ва бу гўдак ҳамда онанинг чилласи чиққунча қирқ кўн давом етаркан. Ҳўкятнинг мағзини чақсангиз, кўзи ёриган аёл икки дунё оралигида, ҳаёту ўлим ўртасида туришини, фарзанд кўрган аёлни қайғу-ғам, ташвишу нохушлиқлардан асраш, саломатлигига кўз-қўлоқ бўлиш зарурлигини англаб етасиз. Афсуски, ҳафта ўтмай, тандир-ўчоқ, кир-чирга унлаб кетадиган оналаримиз кўп. Ҳомиладор аёлларимизни оғир меҳнат билан банд қилиш ҳоллари учрайди. Тўнғич фарзанд кўриш жараёни қанчалар оғир кечаяпти уларга: камқон, ҳафқон, буйраги шамоллаган, қон босими ошган...

Юнус Эмро лутф қилган эканлар: "Бизга дийдор керак, дунё керакмас". Аналарга ҳам ҳеч нарса керак эмас. Дийдор керак.

Ҳа, тонгда ишга жўнаган эри соғсаломат дарвозасидан кирсин. Мактабдан қайтган болақонларини тўйиб-тўйиб бағрига боссин. Хизмат сафаридан дилбанди омон қайтсин гўшасига. Узатилган қизини хуш-хурсанд кўриш насиб этсин. Қариндош-уруғ, қўни-қўшни, дўсту биродарлар билан эсонликда дийдорлашсин. Унинг энг олий тилаги шу, ўзини фидо қилиш эвазига кутгани биргина дийдор. Дийдор эса юрт осойишталиги, эл хотир-жамлигидан далолат. Бир-биримиз дийдорига меҳр-муруват билан, муҳаббат билан пешвоз чиқиш насиб этсин, Сизга, бизга, ҳаммамизга. Ҳар дам ғанимат, ҳад ғанимат!

Бахшанда БОЛТАЕВА,
Бухоро вилояти,
Ғиждувон тумани

О Н А Ж О Н

Қўлимда даста гул, юракда севинч,
Сизга ошиқаман, Сизга, онажон,
Сизни олқишламок дилдаги бурчим,
Таъзим-ла гул тутай сизга, жонажон.

Мудом мақсад сари интилдим тинмай,
Юксак парвозимга бердингиз қанот.
Она! Мўтабарсиз, азиз, меҳрибон,
Иссиқ бағрингиз кенг мисли коинот.

Мазлума дейилмас, энди оналар,
Маъзуна, Нодира, Гулчехралар бор.
Она муқаддасдир, она меҳрибон,
Она - бу барқ уриб яшаган диёр.

Фарзандлар қатори мен ҳам байрамда,
Сизга деб шеър битдим дарёдек жўшиб.
Онажон, муқаддас айём муборак,
Дея Сизга тутай, меҳримни қўшиб.

Тиловат СОАТОВА

ҚАДИМ ШАҲАРГА САЁХАТ

Хотин-қизлар байрами арафасида Қашқарё вилоят Нишон туман ҳокимлиги, «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати туман бўлими томонидан бир гуруҳ фаол хотин-қизлар ҳамда ёшларнинг қадимий Самарқанд шаҳрига саёхати уюштирилди.

Муборак ғўшалар ҳақида кўп эшитардим, - дейди меҳнат фахрийси Ойқиз Соатова. - Аммо ўз кўзинг билан бориб кўришинг гашти бўлакча экан. Айниқса, Имом-ал Бухорий мажмуасини зиёрат қилиб руҳиятимизда енгиллик пайдо бўлди. Байрамолди уюштирилган бундай саёхат учун Хотин-қизлар қўмитаси ва ҳомийларимизга миннатдорчилик билдираимиз.

Суманбар Ҳасанова, Зебо Ғойипова, Сетора Баратова, Зарифа Саидова, Зебо Примова сингари ёшлар ҳам байрамолди уюштирилган тадбирдан хурсанд бўлганликларини таъкидлашди.

НУРБЕК

БАҲОР АЁЛ БИЛАН ГЎЗАЛ

бўлса ажабмас. Баҳор аслида илк бор шу азиз, мукаррама аёлларимиз қалбига уйғонади ва ундан кейин иссиқ меҳридан аланга олиб борлик узра, боғу роллар ичра қанот қоқади. Шундай экан, баҳор ана шундай сеҳрли ва азиз ҳилқат аёлларимиз билан гўзал. Ана Озонажон! Лобар опа-сингиллар! Байрамнингиз муборак, баҳоримиз муборак. Барча ўзбек аёлларини кириб келаётган бай-

рами билан самимий табриклайман. Зеро, **Дунёни тутқазинг, зебо аёлга, Оламни тўлдирад кулгуси билан. Берилиб, энг ширин саркаш ҳаёлга, Бездатар муҳаббат туйғуси билан. Дунёни тутқазинг аёл қўлига, У эркалар худди боласи каби, Олам яшаради қора кўзида. Фақат тинчлик тилар, дарёдек қалби,**

Аёл - орасталик берар дунёга,
Аёл - тинч-тотувлик тилар дунёга.
Дунё аёл билан дунё аслида,
Аёл фаришталар берар дунёга.
Кўхна дунё онам кўлида бешик,
Алласидан меҳр нурдек таралар.
Она бор... армонлар, тугуни ечик,
Аёлнинг меҳридан баҳор таралар.
Дунё тугиладга аёл розидан,
Сеҳрли алла-ю, сирли созидан.

Дилфуза ҲОТАМОВА,
Тошкент вилояти, Бўка тумани.

- Тошкент вилоятиданман... Уч йил аввал эрим оғир касалликдан вафот этди. Ушанда энди 40 ёшга қадам қўйган эдим. Икки нафар қизим бор. Улар мактабда ўқишади, аёл кишининг овози эшитилди телефон гўшагидан. - Ўзим фабрикада оддий ишчи бўлиб ишлайман. Тақдирга тан бериб яшаётувдим. Топганимни чуқолидай уйга ташийман, болаларим яхши яшасин, дейман. Хатто кечкурунлари ёнимиздаги поликлиникини ҳам тозалаб чиқаман. Аммо...

Ўз қайноғам бизга душман бўлиб қолди.
- **Нега?**
- Эримнинг акаси бироз шўх бўлиб,

олай, деб келдим. Менинг айтганимни қилсанг, укамнинг ҳам руҳи шод бўлади, ўзинг ҳам қийналмайсан! - дея эшикни гавдаси билан тўсиб олди. Довдираб қолдим. Нима қилиб бўлса ҳам уйдан кўчага чиқиб олсам, дердим. У эса вақти-вақти билан бу ерга келиб туришини, укасининг хасми бегоналарники бўлишига чидамаслигини, гоҳ-гоҳ рўзгоримизга ҳам қарашли туришини жон-жаҳди билан тушунтиришга уринарди. Шу пайт эшик кўнжроғи жиринглаб қолди. У ортига қараган чоғ югуриб эшик олдида бориб: "Ҳозир эшикни очаялман, кетманг", - деб овоз бердим. Қайноғам

рортасига (албатта тўғри келса) турмушга чиқишга аҳд қилдим. Бу ҳақда опамга ҳам айтдим. У: "Болаларингни уйла, бу сенинг ҳаётинг, сенга қайси йўл маъқул бўлса, биз розимиз", - деди.

- **Опангиз қайноғангизнинг қилмишларидан хабардор бўлдингми?**

- Йўқ, уни ҳам ташвишга солгим келмади. Иккала "кўев" бўлиш билан учрашиб, суҳбатлашдим, келажак режаларидан бохабар бўлдим. Ишхонамиздаги хотини вафот этган А. ака билан йўлимиз, кечинмаларимиз тўғри келди. Унинг бир нафар ўғли бор экан. Уйини ўғлига қолдириб бизнига келадиган бўлди. Қадрдонларга кичик бир дастурхон ёзиб, шаърий никоҳ ўқитдик... Аммо... эртаси куни қайноғам маст бўлиб келиб, бутун «дом»нинг олдида "томоша" кўрсатди. Мени бузуқдан олиб, бузуққа солгани

Аммо овсиним ва қайноғамнинг кейинги гаплари юрак-бағримни аламга тўлдирди. Мен уларга "қайноғамни йиғиб олинглар" деганим учун айбдор бўлдим. Эмишми, мен қайноғамнинг бошини айлантириб юрган эмишман... Энди ўзингиз айтинг, у менга керак бўлса, нега унга тегмай, бошқа одамга турмушга чиқдим?! Нега энди эри ўлган аёл-бузуқ бўлиши керак? Мен ҳам эрим билан кўша қариб, болаларимизни тўйю томошалар қилишни истамасмидим? Худонинг иродаси шу экан, мен ҳаётимни бутунлашга ҳаққим йўқми?

- **Сиз тўғри йўл танлагансиз. Қайноғангизнинг виждони қийналсин.**

- Афсус, қайноғамда зигирча виждон йўқ экан. "Уйдан чиқасизлар, бу уй меники", - деб 3-4 марта келиб жанжал қилиб кетди.

МЕН ХАМ ОДАММАН-КУ!

аёлларни кўрса, ўйноқи ва сўзамол бўлиб қолар, иложи борица уларга яқинлашишга ҳаракат қиларди. Биз—эрим билан уларникига бордик дегунча, мен қаерда бўлсам, ўша ерда пайдо бўлиб, бўлар-бўлмас анекдотларни айтаверарди.

- **Эрингиз акасига рашкини сездириб қўямасмиди?**

- Энг ёмони - у акасига эмас, менга қовоқ-тумшук қиларди. Ҳазабим қайнаб кетса ҳам тилимни тишлашга мажбур бўлардим. Ахир мен қайноғамга дакки беролмасам... андиша дегандай...

- **Қайноғангизни вақтида қайриб ташлаш керак эди.**

- Ҳа, баъзилар андишанинг отини кўрқоқ қўйишаркан... Буни энди англаб етдим. Эримнинг вафотидан кейин қайноғам уйимизга серкатнов бўлиб қолди. Баъзан сумкаларни тўлдириб бозорлик қилиб келади, баъзан "жиянларимни соғиндим" деб, менга, қизларга аллақандай қийимликлар кўтариб келиб қоладими-ей...

Бир куни болалар холасиникига кетишувди. Қайноғам арчилган тухумдай ўзига оро бериб уйга келиб қолди. Қўлида атир-упа ва гул бор эди. Бирон жойга кетаётиб, киргандир-да, деб ўйладим. Аммо у бу нарсаларни менга олганини айтди. "Овсинимга олиб бори-ринг, боши кўкка етади. Менга олиб берадиган одам бу дунёдан ўтди" - дедим. У эса уялмай-нетмай: "Укам сени менга ишониб кетган. Сени ҳам, овсинингни ҳам бирдай таъминлаш қўлимдан келади", - деб мени бағрига тортиди. Мен жон ҳолатда унинг қўларидан қўтилиб: "Ҳозир болаларни чақираман, улар нариги хонада ухлаб ётишди, тез чиқиб кетинг, шармандангиз чиқади", - дея таҳдид қилдим. У эса: "Болалар холасиникига кетган-ку, нега ёлгон гапирсан. Бугун телфонда гаплашганман улар билан. Шунинг учун ҳеч ким йўқлигида сен билан гаплашиб

нима қиларини билмай қолди. Қўшни дўғонам чиққан экан, уйга таклиф қилдим ва қайноғамга "яхши боринг", дедим тезроқ уйимдан чиқишини истаб. У мақсадига етолмаганидан кўзлари чакчайиб "хайр" деганича кўчага отилди. Елкамдан тоғ ағдарилгандек бўлди. "Юзинг кўрсин, энди эшигимга даритмайман", дедим ичимда. Қўшним билан гаплашяпману, қандай қилиб ундан қутулиш йўллари уйлайман.

- **Эрингизнинг қариндошларига бу ҳақда маслаҳат солмадингизми?**

- Эртаси куни қайноғамнинг олдиларига бориб, ҳамма гапни оқизмай-томизмай айтиб бердим. Қайноғам яна уйимга борса, мислиса қақаришимни ҳам айтдим. Қайноғам менга ишонмади. "Ўғлимга тухмат қилаялсан, ўзинг бирортани топгандирсан", - деб, мени тушунишни ҳам истамасди. "Шу гапингиз учун энди бировни топиб, тегаман", - дедим-да қичиб кетдим. Шу кетганимча эримнинг қабри устига бориб, роса йиғладим, юрагимни бўшатдим, унинг руҳидан турмушга чиқиш учун рўхсат сўрадим. Чунки энди эрга тегмасам қайноғам номимни ёмонга чиқаришини, мени тинч қўймаслигини сезиб турардим. Ишхонамдан хотини қазо қилган бир ходимимиз одам қўйиб юрганди. Шунингдек хотини билан ажрашган опамнинг кўнжисни ҳам мени сўратган эди. Ўша шилқим қайноғамнинг башарасини кўрмаслик учун шулардан би-

Кўнжроқларингиз...

етмагандек, эшикни тепиб: "Бу уй меники, ўйнашинг билан ҳозирок қичиб кет", - дея роса бақирди. Яхшиямки эрим ишда эди. Ақс ҳолда бу иснодга чиқолмасди.

- **Милиция чақирмадингизми?**

- Эримнинг руҳи қирқирамасин, барибир акаси-ку, дедим. Кетавермагач, хотинига кўнжроқ қилдим. Овсиним катта ўғли билан келиб, уни олиб кетишди.

- **Уй кимнинг номида эди?**

- Қайноғамнинг... аммо биз унга уйнинг пулини тўлаган эдик. Афсуски, энди бу гапни исботлайдиган одам қабрда ётибди. Барибир худойимнинг бизга раҳми келди. Қайноғам уйини олиш учун бизни судга берган эди—иш ўзининг зарарига ҳал бўлди. Хусусийлаштиришдан аввал рўйхатча қирғимимиз учун уйнинг тўртдан бири уники бўлди. Энди уйни сотиб унга улш берадиган бўлибдик.

- **Демак қайноғангиз шу билан тинчийдиган бўлдингми?**

- Сизларга кўнжроқ қилишимнинг боиси ҳам шу-да! Яқинда қайноғам ишдан қиқшимни қутиб турган экан. Ёнимга келиб, роса товба-таззару қилди. Агар эримни ҳайдаб, у билан бўлсам, уйни бус-бутунлигича бизга беришини, бозор-ўчаримизни қилиб бериб туришини, жиянларини ўзи катта қилишини айтди. "Бўлмаса, умрингнинг охиригача мендан қутулмайсан!" - деди. Шундан буён кўнглим вайрон бўлиб, дардимни кимга айтишни билмай юрибман. Менга йўл кўрсатинглар, нима қилай?

- **Ўз жигарбандининг руҳини қирқатган одамдан яхшилик чиқмайди. Шунинг учун сизнинг қонун ҳимоячиларига мурожаат қилишдан бошқа чорангиз йўқ, менимча. Газетамизни катта ҳаёт таҳрибасига эга бўлган инсонлар ўқишади. Саволингизга улардан ҳам жавоб қутамиз. Газетамизни кузатиб бориң...**

САНОБАР

- Исим Ҳуснигул, - дея таништирди ўзини бўйчан, истарали, кўзларидан ғамгинлиги сезилиб турган аёл. - Бир масалада маслаҳат сўраб келгандим.

- **Очқироқ гапиринг-чи.**

- Фарзанд кўраман, Тугилгач йиғламайди ва мени доғда қолдириб кетаверади. Аламзада бўлиб, навбатдаги фарзандим бўлишидан ҳам кўрқиб қолганман.

- **Шифокорларга учрамадингизми?**

- Қартавериб ҳам чарчадим. Она бўламан, деб яна бир муаммага дуч келиб турибман.

- **Қандай муаммо экан?..**

- Фарзанд кўраман, она бўламан, деб бошимни ҳа-тошга уриб юрганимни маҳалламиздагилар, шифокорлар ҳаммаси яхши билишади. Улар ҳам менга ёрдам бергилари келади.

Уч ойлар олдин менга шундай маслаҳат бердилар: "Болангиз турмаётган бўлса, эзилиб, қуйиниб, сиқилиб юрасизми? Фалон кўчада яшовчи

аёл ночорликдан тўртинчи боласини сотаркан. Олиб тарбиялай қолинг-да"...

Бордим. Кўрдим. Нимжонгина, юраги аранг ураётган ўғил болачага боқиб туриб, раҳмим келди. Кўзларимдан ёш қуйилди. Бола сотишининг сабабини сўрадим. "Ахволим ночор. Бо-

оқиб, ўзимга ўхшаб борарди. Кейинги вақтларда туққан онаси хабар оладиган, унга қийим-чалар, егуликлар олиб келади-кан бўлиб қолди. Мен ҳали болани расмий ҳужжатлаштирмаганман.

Охири аёл ёрилди. Боласини қайтариб олишини айтди. Ҳа, у

лафзида турмади. Ҳали бола кенда. Аммо у аёл келишини қўймайди. Энг ёмони болани қўлига олса чириллаб, биғиллаб йиғлаб қолади. Гўё шу мурғак гўдак ҳам туққан онасининг келишини, қўлига олишини ёқтираётгандай. Нима қилишини, қандай қарорга келишимни билмай бошим қотган. У ўз боласини қайтариб олиш учун икки миллион таклиф қил-

макда. "Иқтисодий ахволим ночор", деган онанинг бу хатти-ҳаракатларига тушуна олма-йяман.

- **Имкониятлари кенгайгани сабабини ўрганмадингизми?**

- Ўргандим. Ўзи бир эркакка иккинчи хотин, ижарада яшаркан. Никоҳи ҳам йўқ. Эркакнинг ёрдами ўзига яраша. Анчагина қарзи бўлиб, болани сотгач, ўша қарзлардан қутулибди. Менинг парваришимда бола ўзга-

раётганини кўргач, фикри ўзгарган шекилли, дасту узун фарзандталабга сотмоқчи...

Бўлмаса, менга икки миллион таклиф қилармиди?! Боланим беришга сираям кўзим қиймапти. Унга меҳрим тушиб қолди (кўзларидан ёшлар оқади).

- **Ҳуснигул! Пулингизга бўлсаям нимжонгина болани олиб, меҳрингизни бериб, оқ сутингизни эмизиб,**

Она бўлибсиз. Илоҳи она бўлинг. Бундан кейин туғадиган фарзандларингиз бағрингизни тўлдирсин. Болафуруш аёлда на ЗАГС, на шаърий никоҳ бор. Унда на оналик масъулияти бор. Болани расмийлаштириб оларсиз. Аввало ўша аёл на оналик ҳуқуқидан маҳрум этиш керакмикан? Бўлмаса, у сизни безовта қилаверади, меҳнатингизга куяверасиз...

- **Аёлга болани берайми?**

- **Ихтиёр сизда. Аммо болафурушликни касбга айлантироқчи бўлаётган аёлни Худо ҳам, банда ҳам, Қонун ҳам кечирмайди. Бироз сабр қилсангиз, "Оила ва жамият" мухлислари ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини билдирадilar. Қонуларимизнинг ҳам ўз йўл-йўриқлари бор.**

КЎКЎРҒОННИЙ суҳбатлашди.

ОНА БЎЛДИМ ДЕГАНИМДА...

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

Она бўлибсиз. Илоҳи она бўлинг. Бундан кейин туғадиган фарзандларингиз бағрингизни тўлдирсин. Болафуруш аёлда на ЗАГС, на шаърий никоҳ бор. Унда на оналик масъулияти бор. Болани расмийлаштириб оларсиз. Аввало ўша аёл на оналик ҳуқуқидан маҳрум этиш керакмикан? Бўлмаса, у сизни безовта қилаверади, меҳнатингизга куяверасиз...

- **Аёлга болани берайми?**

- **Ихтиёр сизда. Аммо болафурушликни касбга айлантироқчи бўлаётган аёлни Худо ҳам, банда ҳам, Қонун ҳам кечирмайди. Бироз сабр қилсангиз, "Оила ва жамият" мухлислари ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини билдирадilar. Қонуларимизнинг ҳам ўз йўл-йўриқлари бор.**

КЎКЎРҒОННИЙ суҳбатлашди.

“Тарбиянинг ўчоғи қайда?” - 41-сон, 2007 йил

ЭСЛАТМА: Ҳар бир ота-она фарзанднинг яхши инсон бўлиб етишишини истайди. Тарбиянинг ўчоғи оилада, мактабда, маҳаллада. Бироқ фарзанди тарбиясига бефарқ ота-оналар ҳам бор-да. Шундай экан, сиз-чи, азиз юрдаш, фарзандингиз қандай тарбия топаётми, ана шунга эътибор қилаёйсизми?

Муаллиф: Саломат Маматқулова

маган. “Мактабга кетдик”, деб чиқиб кетган болалар дайдиликка мойил, мактаб ички назоратида турувчи тенгдошлари таъсирига тушиб қолибди. 24 соат ичида мен - йўқолган болаларнинг ўқитувчиси қай аҳволга тушганини тасаввур ҳам қила олмайсиз!

Болаларнинг ота-онаси, участка нозир, мактаб маъмурияти оёққа

ота-онани эътиборини тортмаган. Мана шу ҳолат “уйга бир кун бормасак ҳеч нарса қилмайди”, қабилида юзга келган. Лекин бу билан уни қалбида масъулиятсизлик пайдо бўлмаяптими? Бугун шу ишни қилган бола эртага бундан ҳам баттарроқ ишга қўл уриши ҳам мумкин-ку (худо сақласин-ку...). Мен устоз сифатида уларни мактабда қузатаман. Дарслар тугагач, улар уйида нима иш қилади, бугеи менга қоронгу. Демак, яна жавобгарлик ота-

Акс-сало

ЧАҚАЛОҚ КАТТА АЙИҚ ЎЙНАЙДИМИ?

“Ортиқча қаражат
орзу-ҳавасми?” - 41-сон,
2007 йил

ЭСЛАТМА: Инсон зоти борки, орзу-ҳаваси бўлади. Фарзандни яхши едириб-ичиргуси, кийинтиргуси, қолаверса, яхши ўқитгуси келади. Аммо ўтаётган тўйларимизнинг ўта чиқимдорлиги ота-оналарни чарчатиб қўяди. Ортиқча сарф-ҳаражатлар қачонгача давом этади? Муаллиф: Лапофат Уматов

Мақола муаллифининг ёзганларини ўқиб, рости шунга амин бўлдимки, шундай ким ўзар ошлари охири вой билан тугайди. Негаки, йўқни йўндириб, борни исроф қилиб, миннатли ошни элга тарқатишнинг нима кераги бор?

Шу ёзда Тошкентга бордик. Қизим 9-синф бўлгани учун унча-бунчани тушунадиган, аммо урф-одатларнинг ҳамма жойда ҳар хиллигини энди кўраётганлиги боис мени ўйлантирадиган савол қўйди:

“Ая, мени Тошкентга бермайсизми ўзи, яна шунча сарф-ҳаражат учун кучингиз етмайди...”

Рости, яқин қариндошимиз Тошкентда яшайди. Яқинда яна бир нечаси кўчиб боришди. Шуларни кўргани бордиг-у, шундай воқеанинг устидан чиқдик.

80 дан ошган аммани кўргани борсак, бир хона тўла чақалоқлар харидлар: қаравот, 2 та катта пальма (сунъий) дарахти тувакда, 5-6 та чиройли сунъий гуллар (безак учун), чақалоққа ёзги, кишки аравачалар, велосипед, бир қанча ўйинчоқларни айтмасам ҳам бўлади. Битта айиқ ўйинчоғининг ўзи 9-синфда ўқийдиган қизимнинг бўйидай келади. Шунақа оппоқ, шунақа каттаки, қизим ҳам ҳавас, ҳам ҳайратдан қотиб қолган эди. Чақалоқ катта айиқ ўйнайдими? Кийим-бошларнинг ўзи нақд 3 сандик. Тагликлар, ёзлик-кишлик кийимчалар... Шапкаларнинг сонини ўзи 25-30 хил. Ҳали тугилмаган болача учун шунча нарса шартмикан? Онасига, бувисига, дадасига, кўёвга, фалонга, писмадонга...

Хуллас, опам (аммамнинг қизи) санайвердилар, мен эса санаб, улгура олмадим. Охири: “Амма, шунча нарса шартми, замонага қаранг?.. Кунда янги-янги, сифати ҳам, модаси ҳам янги маҳсулотлар чиқапти. Нимага шунча нарса олдингиз? Бир ўзингиз, қанча йиққан эдингиз?” - десам: “Эй, қизим, қарз олдим. Қарз кетар, обрў кетмасин”. Гараж-паранжимни сотиб узарман, зўр келса ёки Россияга кетаман. Ахир ўғлимни ҳам ўйлантиришим керак. Унинг изидан ҳам шунча нарса келади”, деса бўладими?

Бу гапга лолу ҳайрон бўлиб, бошим говлаб кетди. Отасиз катта қилган бўлса, яна шунча нарса қарзга, ё тавба, дедим. Амма бўлса, юзи хурсанд бўлсада, ичидан зил кетиб ўтиргани шундоқина билиниб турарди. Энди бешик олсам, кейин унинг жиҳозлари керак, деди-ю, яна рўйхат санай кетди.

Тугилмаган чақалоққа шунча совға,

Кимнинг бошига қанча совға.

Урф-одат деймиз-у, уни ўзимиз ўйлаб чиқараверамиз. Ундан кўра ҳомилдорнинг (келини, қизми), ҳолидан хабар олиш керак. Қони кўп аёлни ўзи кам. Деярли ҳамма аёл туғиш даврида камқон бўлади. Шунга едириб-ичириш, соғ-омон туғишини ўйлайлик. 10 йиллик нарса учун бир умрлик фойдамиз (соғлигимиздан) кечмаслик керак. Бундай урф-одатга чек қўядиган пайт келгани аллақачонлар эди.

Яқинда уйимизга Тожикистондан бир меҳмон келган. Гапдан гап чиқиб, шу одам ўша ердаги урф-одатларни бизга айтиб берди. Ҳозир келинга ўнатилади-ган сеп 10 та кийимлик, битта кўй, озгина ширинлик ва энг яқин дўсту ёрлар учун 50-60 кишилик тўй экан. Бундай тўй, қалин, сеп деганлари йўқ. Кимда-ким шу таомилга бўйсунмаса - хоҳ бой, хоҳ камбағал бўлсин, қаттиқ огоҳлантирилиб, кўрсатилгани бўйича жари-ма тўлар экан.

Демак, бизда ҳам ана шундай усулни қўллаш ва уни ҳаётга тадбиқ этиш керак. Чунки ўзи билармонлик билан иш кўраётган, маҳалла билан ҳисоб-китоб қилмайдиганлар ҳали ҳам орамизда бор.

Муаллифнинг куюнганича бор. Менинг аммамнинг холига тушганлар талайгина. Аммо обрў кетмасин, тарзида иш тутиб, кейин ўзи гўштини, ёғсини овқат ёки, дармонсиз бўлиб қолаётганлар қанча...

Хуллас, ўзимиздан-ўзимиз янги расм-русумлар ўйлаб топиб, “орзулар қанотида” учмасдан, кўрпамизга қараб оёқ узатайлик. Ҳеч ким ёнидагисидан кам эмас. Худо ҳаммани 12 мучаси билан соғ яратган. Фақат шукроналик билан яшаб, исрофгарчиликка йўл қўймаслик лозим, холос.

Дилбар НОРМУРОВОДА,
Сурхондарё вилояти,
Термиз шаҳри.

ҚИЁСИ ЙЎҚ АСЛО, МЕҲРИ БИР ДАРЁ...

Ўзбек халқи азалдан болажон. Сабаби, инсон шахсини шакллантириш энг биринчи навбатда оиладан бошланади. Боланинг маънавияти, иқтидори, жажжи кўнгил истаги шу мўъжазгина гўшада ниш уриб, ўсади.

Газета орқали бериб борилаётган маънавий-маърифий мақолаларни ўқиб, ўқувчиларим билан муҳокама қилиб борамиз. Бу гап ҳам ўз ҳаётини кузатишларимни баён қилсам.

Ҳозирги кунда ижтимоий турмушимизда кўпгаб янги-янги кашфиётлар ихтиро қилинмоқда. Кун сайин ойнаи ҳаётнинг янги-янги турлари, DVD, CDлар НР-Злар... санаб адоғига етиш қийин.

Ўсиб келаётган ёш авлод бу ихтироларни кўзини юмиб айтиб беради, десам муболага бўлмас. Аммо ота-она-чи?

- Яқинда мактабда йиғилиш ўтказилиб, - дейди бир кўшим, - барчамизга “Ҳар бир ўқувчи учун жавобгар ва масъул” мазмунидаги тилхатга имзо чектириб олишди. “Агар ўқувчингиз бирор жинсий ишга қўл урса, сизлар ҳам у билан тушунтириш, тарғибот ишларини олиб бормаганингиз учун айбдор саналиб, устингиздан “жиноий иш” учун дело очилади”, - деди раҳбаримиз. Қаранг-а, бечора ўқувчи ҳам ўқувчига таълим-тарбия беради, ҳам уни номақкул ҳатти-ҳаракати учун “шериклик”да айбланади?.. Аммо, ота-она-чи?

Ахир фарзанднинг қамолоти учун энг сўнгги русумдаги техникани олиб берган, уни соатлаб компьютер ўйнагани ижозат берган-у, лекин боласи қандай фильмлардан завқ олганидан беҳабар ота-она эмасми, бу ишда айбдор?

Бундан бир неча ой муқаддам ўқувчиларимни деб ўзимнинг бошимдан ҳам таҳликали кунлар кечди. Гап шундаки, икки нафар ўқувчим бир кеча давомиди уйига кел-

турди. Болаларни шаҳар марказидаги бозордан топиб келишди.

- Нега бу ишни қилдингиз? - ҳайрат аралаш юзланаман уларга.

- Бизни кўрқитишди, - ерга қаради ўқувчиларим.

- Нега менга айтмадинглар? Кечаси қаерда тунадиларинг? - юрагим тубидан ёғилаётган саволлар ҳадсиз эди.

- Кўчадаги машина ичида...

- Болалар, ҳўп, мен-ку майли, лекин ота-онангизни нега ўйламадингиз? Наҳотки, уларга ачинмасангиз?

Ўқувчиларим индамай ерга қараб тураверишди... Ваҳоланки, улар тунаган машина билан яшайдиган уйи ўртасидаги масофа юз эллик метр эди?! Қаранг-а, болани кўнгли нечоғли қаттиқ экан.

Гоҳида ўғлим дўконга наонгича, келгунча юрагим ҳапқариб туради. Бошқалар ҳам шундай бўлса керак, деб ўйлардим ўзимча. Лекин мана шу воқеа сабаб ота-оналар ҳақидаги фикрини тубдан ўзгарди.

Нега ўқувчи кўп вақтини кўчада ўтказишга интилади? Ота-она бундан беҳабар эдимиз? Нега улар ота-онани қай аҳволга тушишини ўйламайди?

Менимча, бола қанон ўзига ҳаддан зиёд ишонсагина мана шундай ишга қўл уриши мумкин. Қолаверса, улар аввал ҳам кўчадан кеч қайтган ва бу ҳолат

онага бориб тақалмоқда.

Мен ўзимдан келиб чиқиб айтмаманки, ҳеч бир мураббий шоғирдининг ёмон одам бўлишини истамайди. Аксинча, унга ҳар томонлама ёрдам беришга, қўллаб-қувватлашга интилади. Ҳаётини йўлланма беради.

Шундай экан, ўқитувчи ўқувчининг “яхши-ёмон” ишларини “илиш”, “айблаш” ҳам инсофдан бўлмас керак. Ҳар биримиз ота-онамиз. Фарзандларимизнинг ҳаётда тутган ўрнини устоздан аввал ота-она яъни бизлар эртароқ илғаймиз (дейлик, қайси ишга ўқувчи эканини).

Фарзандимизга меҳр берамиз, эрқаламиз, оғир юмушлардан аямиз. “Ёш-да, бола-да”, деймиз. Бироқ, бирор ноҳўя иш қилса, негадир айбини ўзгалардан излашга интиламиз? Нега? Бир донишманд: “Ёмон болалар учун ота-онани жазоламоқ керак”, деб ёзган экан. Мен эса бунга қўшимча қилиб севимли шоиримиз шеврини келтиришни лозим топдим:

Киёси йўқ асло, меҳри бир дарё,

Ўхшаса ўзига ўхшайди ўзбек.

Болаларига-ку, билдирмас, аммо

Дунёда болам, деб яшайди ўзбек.

Фарида ТОҲИРОВА

Ҳақиқатан ҳам телевизорнинг мурувватини бураб, маданий дам олиб, концерт кўраман, деб ўйлаймиз, аммо асабларимиз бузилади. Кўшиқлар ўзбекча, ўйинчи қизлар эса ярим яланғоч “арабча” кийиниб чиқишади. Ўзбек, мусулмон қизларимиз ўзларининг ҳаё, ибосини йиғиштириб очик-сочик, худди тунги кўйлақларда юргандек сахнанинг у ёғидан-бу ёғига ликонглаб ёлғондакам оғизларини қимирлатиб, гўёки “қўшиқ” айтишади. Деярли “жонли ижро”даги хонандалар қолмаган.

ВИЖДОНАН ИШЛАШ ЛОЗИМ!

“Саҳнанинг ўз одоби бор” - 5-сон, 2008 йил

ЭСЛАТМА: Телевизордан берилаётган клипларни кўриб ёқа ушлайсиз. Ярим яланғоч раққосаларнинг “хиром” айлашдан кўнглингиз айнайди. Айниқса киноларда хонандаларнинг актёр бўлиб роль ижро этаётганлари гашингизни келтиради.

Муаллиф: С. Маматқулова

Экран қаршисида ўтирганимизда биз билан бирга вояга етмаган фарзандларимиз ҳам бўлишади. Уятдан қаерга қарашни билмайсан, киши.

Кинолар ҳақидаги фикримни ҳам айтиб ўтмоқчиман. Ҳозирги киноларни кўрсам, кўнглим айниб, 1 ҳафта иштаҳам йўқолиб, асабларим бузилади. Хонандалар “актёр”га айланишган. Машҳур, оламдан ўтган ҳақиқий актёрларимизнинг руҳини шод этиш ўрни-

га тескарисини қилмаяптиларми? Наҳотки, ҳамма нарсага эътиборсиз, бефарқ бўлиш “мода”га айланиб бораётган?

Ёзаверсак, камчиликлар жуда ҳам кўп. Ҳали буларни бартараф этишнинг ўзи бўлмайди. Бунинг учун виждонан ишлаш лозим. Ўзбекона либослардаги ҳақиқий хонандалар ҳамда раққосаларимизнинг ишларида омад тилаймиз.

Марзия ФАТТОВА,
Бухоро вилояти,
Ғиждувон тумани.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Онажонимиз САЙЁРА!
Сизни туғилган кунингиз ва 8-март байрами билан табриклайман. Соғ-саломат бўлинг.
Қизингиз Юлауз. Қамашу тумани

Хурматли НОРХОЛ опа!
Таваллауд айёмингиз—50 ёшингиз билан муборакбод этамиз. Сизга узоқ умр, сиҳат-саломатлик, бахт-саодат тилаймиз.
Яқинларингиз

САНОБАРХОН!
Сизни таваллауд айёмингиз ва 8-март байрами билан табриклайман. Бахтимизга ҳамisha соғ-омон, шоду хуррам бўлиб юринг.
Оила аъзоларингиз

ШАҲНОЗА опа!
Туғилган кунингиз билан чин юракдан муборакбод этамиз. Сизга узоқ умр, сиҳат-саломатлик тилаймиз. Бахтимизга доим бор бўлинг.
Дилноза, Умиджон, Улғубек.

Онажонларимиз — САВРИ ва ЗАМИРАХОН!
Сизларни кириб келаётган гўзал баҳор байрами билан чин қалбимдан табриклайман. Сизларга узоқ умр, сиҳат-саломатлик, бахт-саодат тилайман. Бахтимизга бор бўлинглар.
Эҳтиром билан Мирвоҳид

Синглим ГҲАЛХОН!
Туғилган кунингиз билан табриклайман. Сенга Оллоҳдан соғлиқ-омонлик тилайман. Бахт-омад ҳамisha ёр бўласин.
София

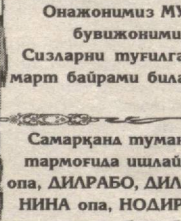
Устозим САНЪАТ опа!
Таваллауд кунингиз билан қутлайман. Сизга узоқ умр, бахт-саодат, фарзандларингиз камолини кўриш насиб этсин.
Азиза Раҳмонова

Онажонимиз ХОСИЯТ опа!
Туғилган кунингиз билан табриклаймиз. Биз фарзандларингиз бахтига доим соғ-саломат бўлиб, узоқ умр кўриб юринг.
Фарзандларингиз.

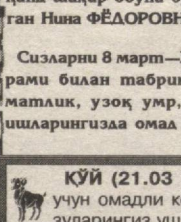
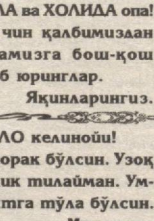
Набиримиз КАМРОНБЕК!
Таваллауд кунингиз билан табриклаймиз. Келажакда ақла, баркамол инсон бўлсин. Камолини кўриб юришлик насиб этсин.
Абдурашм Раҳмонов

Бувижонимиз ЖАМИЛА ва ХОЛИДА опа!
Байрамингиз билан чин қалбимиздан табриклаймиз. Оиламизга бош-қош бўлиб, узоқ умр кўриб юринглар.
Яқинларингиз.

Онажонимиз МУҲАББАТ опа ва бувижонимиз САВВАР!
Сизларни туғилган кунингиз ва 8-март байрами билан табриклаймиз.
Ўғлингиз Сулҳон.

УМИДА ва ШАҲЛО келиноби!
8 март байрами муборак бўлсин. Узоқ умр, сиҳат-саломатлик тилайман. Умингиз шодлик ва бахтга тўла бўлсин.
Мирвоҳид

Самарқанда туман, Гулобод почта тармоғида ишлайдиган МАНЗУРА опа, ДИАРАБО, ДИАФРУЗ, ТАҲМИНА, НИНА опа, НОДИРА опа ва Самарқанда шаҳар обуна бўлишида ишлайдиган НИНА ФЕДОРОВНА ва НАТАША опа!
Сизларни 8 март—Хотин-қизлар байрами билан табриклаб, сиҳат-саломатлик, узоқ умр, бахт-саодат ва ишларингизда омад тилайман.
Зарина

Дўрмонда 12 сотихли ҳовли-жой СОТИЛАДИ. 50% қурилиш ишлари бажарилган.
ТЕЛ: 357-50-11

«ТО‘РАВЕК ЗИҲО» ўқув маркази

Хурматли ва азиз ота-оналар! Фарзандларингиз келажакда танлаган соҳалари бўйича етук кадр бўлишини истасангиз, биз билан ёшлиқдан билим чўққиларини мустаҳкам эгаллашига замин яратасиз, деган умиддамиз!

Тошкент шаҳрида ўқиётган 5-6-7-8-9-синф ўқувчиларини ҳамда лицей, коллежларда таҳсил олаётган ўқувчиларини ва республика миқёсидаги олий ўқув юртига тайёргарлик кўраётган абитуриентларни чуқурлаштирилган дастур асосида Ўзбекистон Республикасидаги барча олий ўқув юртига ҳамда «Вестминстер», Гарвард, Оксфорд, Кембриж ва бошқа чет эл олий ўқув юртига (TOEFL доирасида) куйидаги йўналишлар бўйича кириш имтиҳонларига кафолатли тайёрлаймиз. Дарсларни танловларда голибликни кўлга киритган тажрибали мутахассислар олиб борадилар. Тингловчилар ҳар кун соат 08:00 дан 18:00 гача қабул қилинади.

Ўқув маркази раҳбарияти дарсларнинг сифатини кафолатлайди. Тингловчилар ўқитувчиларни танлаш имкониятига эга. Вилоятдан келганлар ётоқхона билан таъминланади. Тингловчиларга диплом (сертификат) берилади.

Манзил: «Хадра» меҳмонхонаси, 6-қават. Мўлжал: Тошкент давлат цирки биноси ёнида. Тел: 144-26-09, 144-26-34

ООО «Максадли қадам» умменьшает уставной фонд (составляет 472000,0 тыс. сўм) «Шахноза Рихси» на сумму 470000,0 тыс. сўм. Уменьшение далее уставной фонд составляет наши предприятия 2000,0 тыс. сўм. Тел: 281-38-73

Яккасарой тумани, Х.Умаров кўчаси, 70 «А» уйда фаолият кўрсатаётган ООО «Афросиёб савдо» (х/р 2020800060420891 2001 йил. ЎзСҚБ Нодирабегим филиалида, ИНН 204188414, ОКОНХ71280, ОКПО 18720137) ўз фаолиятини тугатади. Давволар 2 ой давомида қабул қилинади. Тел. 254-76-30

АБДУРАХМОН хусусий шифохонасида

ТОМОК, КУЛОК, БУРУН СОҲАШИ БЎЙИЧА КУЙИДАГИ КАСАЛЛИКЛАР:

1. Гайморит, фронтит, этмоидит, стеноидитни пункциясиз даволаш усуллари.
2. Аллергик вазомотор ринитлар.
3. Ийрингли ва йирингиз олитлар. Эшитишнинг пасайиши ва қулоқдаги шовқин.
4. Болаларда тез-тез учрайдиган ларингит, овознинг бузилиши ва томоқдаги «тиқилиш хисси», сабаби аниқланмаган йўтал.
5. Лор аъзолари яллиғланиши касалликларини лазер билан даволаш.
6. Танглайдаги бодомсимон без олиб ташланганидан сўнгги фарингитлар.
7. Шаллангқулоқлики, буруннинг ташқи кўриниши ва бурун деворини жарроҳлик йўли билан даволаш самарали усуллар билан бажарилади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Чилонзор мавзеси, 17, 32-ўй. Телефон: 276-85-86, 116-88-02. Мўлжал: «Чилонзор» метроси бекатидан «Собир Рахимов» метроси томонига 500 метрча юрилиб, ўнгга бурилади.

МЕҲРИБОН ЭР
- Кечаги иганимиз ҳам бурнимдан чиқди.
- Нима бўлди?
- Уйга боришим билан хотиним жанжал кўтариб, бошимни уриб ёришига оз қолди.
- Нима деди?
- Нима дерди, ўзингиз кўчада уфатларингиз билан ичиб, кайф-сафо қилиб келгунча, шу пулга менга бирон совға олиб келсангиз бўлмайди, яна нима балолар, деб роса тўпалон кўтарди-да.
- Тўғри қилибди. Ўзи сен ҳечам, ақалли уйқунгда ёки тушингда бўлсангиз хотинингни уйламайсан. Хали умринг бино бўлиб, бирон мартаям эрга ўхшаб ҳеч бир байрамда хотинингни табриклаб, бир пуллик совға олиб бермаган бўлсанг керак?

Байрам ҳангомаси
- Ўзинг-чи, ўзинг бирон марта хотинингни уйлаб, совға қилганмисан?
- Мен уйқунгда нималарнидир совға қилаётган бўламан. Кеча чўнтагимда юз минг сўм пулим бор экан, ҳаммасини хотинимнинг қўлига тутқазиб, мана жоним, менинг ҳисобимдан ўзингга ёққан нарсани байрамингга совға қилиб ол, дедим.
- Аҳмоқ! Юз мингнинг ҳаммасини чиқариб бермай яримтанинг пулини олиб қолсанг бўлмасмиди?! Мени, бугунги бош оғриқни уйламадингми? Ростдан ҳаммасини бердингми?
- Тушимдаям юз минг беролмасам, қандай эр бўламан ахир?!

Нормамат TOFA

- КҮЙ (21.03 — 20.04).** - Ҳафта сиз учун омадли кечиб, кўнган кутган орзуларингиз ушалади. Анча маблаг эгаси бўласиз.
- СИГИР (21.04 — 21.05).** - Яқинларингизга муруват қилсангиз, оилангизда бўладиган кўнгилсизликларнинг олдини олган бўласиз.
- ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).** - Агар вазиятга қараб, тўғри иш тутсангиз иқтисодий томондан ҳеч кимга қарам бўлиб қолмайсиз.
- ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07).** - Сиз учун етти ўлчаб бир кесадиган ҳафта. Оила аъзоларингиз билан келишиб бир қарорга келинг.

МУНАЖЖИМЛАР

- АРСЛОН (23.07 — 23.08).** - Пулга оид муаммолар туғилиши кайфиятингизни бузмасин.
- БОШОҚ (24.08 — 23.09).** - Саёхатга чиқиш учун жуда қулай ҳафта. Иложи бўлса оилавий дам олишга бориңг.
- ТАРОЗИ (24.09 — 23.10).** - Агар сал ҳушёрроқ бўлсангиз ҳар қандай дилхиралликларнинг олдини олиб, ҳафтани қойилмақом ўтказасиз.
- ЧАЁН (24.10 — 22.11).** - Истеъдодингиз билан кўпчиликини, шу жумладан, ҳамкасбларингизнинг ҳурматини қозонасиз.

БАШОРАТИ

- ЎҚОТАР (23.11 — 21.12).** - Сафарга ёки саёхатга чиқиш учун қулай ҳафта. Оила аъзоларингиз билан дам олсангиз аини муддао бўлади.
- ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01).** - Тадбиркорларнинг иши юришадиган ҳафта. Сешанба кунини шартномалар тузишдан сақланишингиз керак.
- ҚОВҒА (21.01 — 18.02).** - Юлдузлар янги уйга кўчишингиздан далолат бермоқда. Юмушлар билан бироз толиқшингиз мумкин.
- БАЛИҚ (19.02 — 20.03).** - Ҳафта давомида кўп ишларни бажаришингиз лозим. Шунингдек, уйларни тозалаб чиқиш ҳам унутманг.

Синалган ҳақиқатлар

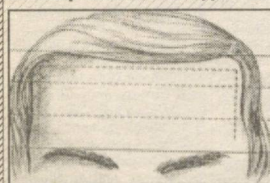
→ Пешонадаги ажинлар ҳар томонга тарқалган бўлса, ўзига хосликдан, экстренцизмдан дарак беради.

→ Пешонадаги горизонталь, параллел ва сезилар-сезилмас ажинлар осуда ҳаёт ва ақлнинг, ҳалолликнинг нишонасидир.

→ Пешонадаги перпендикуляр ажин соҳиблари тиниб-тинчимас, кибрли, ўзларига баҳолари баланд бўлишади. Бундай кишилар аксарият ҳолларда ўзларининг қаттиққўлликлари билан ажралиб туришади, оз нарсага қаноат қилишни ёқтиришмайди.

БАШОРАТНОМА

Пешона шакли ҳам кўп нарсани англатади.

1. Паст ва кенг пешона — тиниб-тинчимас, қаттиққўл, жиноятга мойил кишиларни билдиради.

2. Кенг ва бурчакли бўртиб чиққан пешона ўз соҳибининг бой фантазия, чексиз тасаввур эгаси эканидан, қизиққонлигидан, баландпарвозликка мойиллигидан далолат беради.

3. Ярим ой шаклидаги пешона эгалари майдакаш, узокни кўзламайдиган, чекланган кишилар бўлишади.

4. Эни ва баландлиги кенг, ўртаси бўртиб чиққан пешона соҳиблари юксак ақлий қобилият эгаларидирлар.

5. Қулаб тушган пирамида шаклидаги пешонали кишилар айёр, ёлгончи, эгоист, тўғри йўлдан тоийшдан қўрқмайдиган бўладилар.

6. Тўртбурчак шаклидаги пешона — меҳрибонлик, кўнгли очиклик ҳамда бир қадар чекланганлик белгисидир.

7. Жуда бўртиб чиққан(дўнг) пешона жалдор, амалиётчи, узокни кўзламайдиган характердан нишона.

8. Пешонада бўртиб чиққан шишчалар бўлса, бундай кишилар ички олами бой, мусикага жуда қобилиятли бўладилар.

Пешонадаги ажинлар.

→ Ажин тушмаган силлиқ пешона беташвиш, қувноқ ҳаётдан далолат беради.

→ Пешонанинг қошлар яқинидаги горизонталь ажинлар юксак ақлий қобилият эгаларида кўпроқ учрайди.

→ Пешонадаги битта чўқур ажин бу инсон ўз елкасида дунё ташвишлари ва қийинчиликларини кўтариб юрганини англатади. У ҳаётга бошқача роқ кўз билан қараса, ўзига яхши бўлади.

→ Соқларга яқин жойлашган горизонталь ажинлар қаттиққўлликни, кибрни англатади.

→ Тахлам шаклидаги чўқур ажинлар тушган пешона эгаси ўртача ақл соҳиби ва дангаса бўлади.

→ Паст, суяқдор, тўлқинсимон ажин тушган пешона эгалари уйсиз, турли иллатлардан ҳоли бўлмаган кишилардир.

→ Ҳар томонга тарқалган чўқур ва тўғри бўлмаган ажинли пешона ўз эгасининг қўполлигини, киришимли эмаслигини, ўзига бино қўйганлигини англатади.

Қошлар. Инсоннинг пешонасини кузата туриб, албатта унинг қошларига ҳам эътибор қаратинг.

1. Бир-бирига пропорционал(тўғри кўринишда) ўсган қошлар ҳиссиётлар, ақл ва тана уйғунлигини билдиради.

2. Дағал чўткасимон қошлар соҳибларида ички қарама-қаршиликлар мавжуд бўлади.

3. Четлари юқорига қайрилган қуёқ қошлар — кўнгли очиклиги ва дооворакликини англатади. Бундай кишиларни муваффақиятлар қозониш учун туғилган, деб ҳисоблашади.

4. Ўртаси туташган қошлар — нотинч ва кўп ўйланиб юрадиган кишиларда учрайди. Уларнинг онги камдан-кам тинчланади, улар ҳамма нарсани юракларига яқин олишади ва тез-тез депрессияга тушиб, руҳий зуриқишларни бошдан кечириб туришади.

5. Узун ва бўйсунмас қошлар пала-партиш ақлдан дарак беради. Бундай кишилар вақт тушунчасидан йироқ бўлишади ва қуноқузи ухлашни ёқтиришади.

6. Четлари пастга қайрилган қошлар соҳиблари уятчан бўладилар.

7. Қошлари тириклик аломатларини йўқотган кишилар ҳаётдан қарчаган, ички энергияларини сарфлаб бўлган одамлардир.

8. Қалта, аммо қалин қошлар салга портлаб кетадиган кишилигини англатади.

9. Қалин ва чўткасимон қошларни келишиб бўлмайди, ўзбилармон, доим ўзини ҳақ деб билдиган кишиларнинг пешонасида кўриш мумкин.

10. Қалин, оғир ва узун қошлар ҳар доим етакчиликка интилишдан далолат беради.

11. Одатдагидан баланд жойлашган қош соҳиблари мақсад сари интилувчан бўладилар.

12. Одатдагидан пастда жойлашган қошлар эса ўз эгаларининг қучсиз ва фаол эмасликлари англатади.

Халқда "Қошлар қичишса, ким биландир учрашасиз ёки йиглашингиз мумкин", деган ирим бор. (Давоми бор) **ДАВМОН ТАЙЁРЛАДИ.**

Тенгдош бир дўстим менга ўғли билан келини ўртасида эр-хотинлик муносабатлари совет бораётганидан арз қилиб қолди. Мендан улар ўртасига тушишни, ширин-тотув яшаб кела туриб, ўғил-қизли бўлганларида, уларни қанақа шайтон йўлдан оздирдики, шу қўйди-чикдига бориб қолганини аниқлаб, юзага келган муаммоларини бартараф қилиб беришни сўради. Мен рози бўлдим. Олдин келин билан суҳбатлашдим. Келин жигибирони чиқиб, кейинги пайтларда кўеви икки гапининг бирида ўртоқларининг хотинини яланг макташини, нуқул оғзидан бол томиб сўзлашни гапириб деди:

— Амаки, улар мени ёқтирмай қўйдилар. Фалончи дўстларининг хотини дилбар аёл эмиш. Ҳар гал уларникига борганларида чехра очиб, буларни кутиб олариш. Ҳар доим пардоз-андозини ўрнига қўйиб, қўхлиқни ба бўлиб юрариш. Мен эса ўзимга қарашни ҳам, рўзгор тутишни ҳам билмас эмишман. Бир кунни ўша ўртоғиникидан қайтиб келган эди, дабдуруст-дан: "Бунча шалтоқ бўлмасанг",

туриб олди. Аччиғим келди. Нима қиларимни билмай қолдим. Эрим эса уни бажонидил қабул қилди. Бу пайтда мен эримнинг қўлтигидан ушлаб олган эдим, зарда қилиб, қўлимни тортиб олдим. У жувон бунни сездми. Нормози оҳангда унга қараган эдим, юзида голиблик, мамнунлик аломатини кўрдим. Мен англадимки, у аёлнинг нияти яхши эмас... Расмга тушдик. Эртасига сурат қўлимизга теккан эди, қай кўз билан қарайки, ўша аёл ҳеч бир сабабсиз эримга ўғрилиб турган экан! Суратда эримнинг хотини мен эмас, гўёки у бўлиб қолибди! Қани, амакижон ўзингиз инсоф билан айт-ринг-чи, мен нима қилишим керак эди? Рангим ўчиб, ҳушим ўчиб кетди? Расмни йиртиб ташлаб, шошма, ўчимни олмасам, отимни бошқа қўяман, деб ўйладим-да, ясан-тусан қилиб олиб, санаторияда қадди-баста келишган, баланд бўйли бир йигит бор эди, унга ўзимни яқин тутта бошладим. Мени кечира-

Йигит билан ҳам алоҳида гаплашдим. У ўз айбини тан олгиси кел-ди. Унинг ҳам рашк балосидан ақл-хуши боғланиб қолган эди. Шу боис у хотинининг ундан кўнгли совуганини, унинг хатто "кўнгли бошқани тусаб қолганини" айтиб, у билан яшамайман, деб туриб олди...

Мен иккала ёшни қақириб олдим-да, эрининг қилган ҳатолари, тутган номақбул йўллари, оқбатда, англашилмовчилик келиб чиққанини гапир-иб, унга танбех бердим. Келинбонга ҳам ақлим етганича панд-насихатлар қилдим. Эрининг оилани муштаҳам ушлаш ўрнига аллақандай аёллар билан ҳавойи мулоқотларга берилиши туфайли ўртага совуқчилик тушганини гапириб, афсусланганимни айтдим. Омади гапни айтганда, чиндан ҳам баъзи ёшлар хотини ёшлиғидан унинг қадрига етмаслигини, арзир-арзимас нарсаларга аразлашиб, бир-бирларининг қимматли соғлиқларини, бир мартагина бериладиган умр-жонларини эгавлашларини,

ТААТАЙИБ КЕТГАН ЭР

— деб, қон йиғлатди. Бу ҳам ўтди. Яна бир кунни тўйда дастурхон атрофида улар билан қарама-қарши ўтириб қолдик. Мен эрим билан, у жувон ўз эри билан. Яхшигина гаплашиб, суҳбатлашиб ўтирган эдик, бир пайт эримнинг ўртоғи чекиб келай деб, узрини айтиб туриб кетди. Эрим унинг хотинини атайлаб гапга тутдимки ёки у аёл эримга хушомад қилиб қолдими, билмадим... Мен бу ёқда қолиб кетиб, улар иккаласи гапга тушиб кетишди. Менга роса алам қилди. Иzzат-нафсимга теғди. Ўртоғи қайтиб келган эди, мен унга гап қотдим. У гапга йўқ экани ёки хотинидан ҳайикдими, сўраган нарсаларимга қисқа-қисқа жавоб қилиб ўтирди. Эрим бу мулоқотимизга гаши кела бошлади. Менга қараб-қараб қўйди. Аммо мен алашимни олай, деб зўр бериб унинг ўртоғини гапга солавердим. Билардим, эрим мени жуда қизганарди. Шу сабабли эримнинг кайфияти бўзилди. Меҳмонлар ўйинга тушаётган эди, эрим мени ҳам рақсга тортиди. Мен бажонидил турдим. Зора, шу билан ўртоғининг хотинига хушомад қилмасам, деб ўйладим. Тўй тугаб, биз уй-йўзимизга кетдик...

— Бошқа ҳеч гап бўлгани йўқми? — Йўқ, улар билан бошқа гап бўлгани йўқ. Бошқа ерда бошқачароқ "гап" бўлди.

— Қанақа "гап" бўлди? — Бир кунни дам олгани "Чорток" санаториясига бордик. Бу ерга келганимизга эндигина икки кун бўлган эди, бир жувон бир ўзи дам олаётган экан, бизга ўзини яқин олдимки ёки муддаоси бўлак эдимки, хуллас, бизга қўшилиб олди. Эрим унга гап ташлайди, у жавоб қилади. Баъзан мен қолиб кетиб, улар нималарнидир бахслашиб кетишади. Мен ҳозиргина айтиб берган тўйдагидек ундан эримни қизгана бошладим. Эрим бунни сезса ҳам ўзини сезмасликка олди. Орадан икки кун ўтгач, 5-6 киши бўлиб расмга тушаётган эдик, у аёл эримнинг ўнг ёнига

сиз-у, кўз қарашлар қилдим, саломлашиб юрдим. Эримнинг қўзини шамғалат қилган бўлиб, ўша йигит ётиб турадиган томонларга кетиб қоладиган бўлдим. Эрим бунни сездми. У аёлдан нарироқ юриб, менга ярашмаган хушомадлар қила бошлади. Мен ўзгармадим. Орамизга қандай совуқчилик тушган бўлса, шу алфозда дам олиш азобга айланиб, уйга қайтиб келдик. Холбуки, не-не орзу-умидлар билан санаторияга борган эдик... Амаки, мен ҳайрон бўлман, эрим мени қанақалигимни, қиз-жу-вонлар мени қандай ёқтиришини, мен эркак сифатида аёллар кўзига қанчалик яқинлигимни хотинимга кўрсатиб қўй, деб шундай қиладимикан ёки менинг гашимни келтириш учун, шу билан ўзига бундан-да ортироқ боғлаб олмакчи бўлиб, шундай қиладимикан? Билмадим. Мана етти йил бери бир ёстиққа бош қўйиб келаямиз-у, шуни тушуна олмай фогомни чиққани-чиққан. Бундай муносабат, мен сизга айтсам амакижон, жуда тез-тез тақорланиб туради. Уларнинг қайси бирини сизга айтмай? Жон-жонимга тегиб кетди-ку! — дея гапни тўхтатган бўлди, келин бечора куйина-куйна...

натихада, иссиқ юзларини, ўринларини совутиб юришларини атрофчила тушунтирдим. Инсон умри жуда қисқа эканилигини, ёшлик, бардам-бақувватлик баҳордай тез келиб, тез охи-рлаб қолишини улар онгига мисоллар билан етказишга ҳаракат қилдим. Эр хотинга, хотин эрга ёшлиқда ёшларча, кексалиқда кексаларча нақадар суянчиқ эканини бе-валар ҳаётдан намуналар келтириб, таъсир кўрсатган бўлдим. Ўғилга қарата: "Бу келин ўзи гўзал, соф қалб, нозик дид, эҳтиросли тўйғу, оташ муҳаббат соҳибаси бўлгани ҳолда вафо-

дорлик, содиқлик унинг ишқий дунёсини безаб турар экан-у, сен нодон қўрнамақлиб қилиб, унинг ишончини, ҳис-туйғуларини поймол қилиб кимларгадир ҳавас қилиб-қилмай гап отиб юрибсанми?! Покиза умр йўлдошининг қалбини вайрон қилиб қўйибсан-ку!" — дедим.

Келинга қарата эса: "Эрингизнинг бемаъни, ўткинчи найрангларини юрагингизга олиб, ундан ўч олиш ниятида бутун бошли турмушингизни, оилангизни таҳликага қўйиб, алла-қимларга сиз учун сохта, эрингиз учун рўстанд хушомад қилиб юрибсизми?" — дедим. Унга "ҳайфсан" эълон қилдим. Оила — муқаддас. Унга енгил-елли қараган бир кун келиб шармандаю шармисор бўлади, дея қойган бўлдим.

Мен уларни астойдил инсофга қақирдим. Шаштларидан туширдим. Бир-бирларини кечир-иб, айрим жузуйи нуқсон-камчиликларни кўрса ҳам кўрмас-ликка, эшитса ҳам эшитмасликка йўйиб яшашга ундадим. Мен муродимга етдим. Улар мени ҳам, бир-бирларини ҳам тушун-дилар. Улар ярашдилар. Яна олам гулистон, оила, бола-чақа бўстонга айланди...

Азизжон ҚОСИМОВ

ДУШАНБА 10

O'ZBEKISTON

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Сарой жаҳожири». Т/с.
 7.35 «Юртим бўйлаб» дастури: «Ўзбекистон табиати». 7.55 «Олтин мерос». 8.00-8.45 «Тахлилнома». 8.45 «Минг бир ривоят». **8.50 «Мухаббат қасри».** В/ф. 9.25 «Наврўз согинчи». «Болалар сайраси»: 9.30 «Болалар дунёси». 9.50 «Ака-ука Гримм эртаклари». М/с. 10.15 «Шифокор қабулида». 10.40 «Одами аранс...» 11.00 «Ахборот». 11.10 ТВ анонс. 11.15 «Аччиқ ёлгон». Телесериал. 11.50 «Юртим бўйлаб» дастури: «Гилам». 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Турмуш чорраҳаларида». Т/с. 13.50 «Олтин мерос». 14.00 «Ахборот». 14.15 ТВ анонс. **14.20 «Парвона».** Спектакль. 16.15 «Юртим бўйлаб» дастури: «Ўзбекистон табиати». 16.35 ТВ анонс. 16.40 «Бир ўлка-ки...» **17.00 «Ахборот».** 17.10 ТВ анонс.

17.15 «Олтин мерос». 17.20 «Хаёт ва қонун». «Болалар сайраси»: 17.40 «Эртақлар – яхшиликка етаклар». 18.00 «Сизнинг адвокатингиз». **18.05 «Турмуш чорраҳаларида».** Т/с. 18.50 «Бир кун». 19.15 «Оханглар оғушида». 19.30 «Ахборот». /рус/. **20.10 «Аччиқ ёлгон».** Т/с. 20.50 «Минг бир ривоят». 21.00 «Ахборот». 21.35 Эркин мавзу. **21.55 «Сўнгги қиролича».** 23.00 «Ўшигимсан, муҳаббат». /SMS/. **23.15 «Рамаяна».** Т/с.

15.55 «Аждодлар садоси». 16.00 «Давр». 16.10 «Футбол-2008». **16.30 «Алия».** Т/с. 17.05 «Ассалом, баҳор». 17.10 «Ёшлик баёзи». 17.20 «Жумонг». Т/с. 17.55 «Она». 18.00 «SMS-муסיқа». 18.15 «Аёл қалби». Т/с. 18.50 «UzEX хабарла-

ри». 18.55 «Иқлим». 19.00 «Давр». 19.30 «Алия». Т/с. 20.15 «Хашар гашти». 20.20 «UzEX хабарлари». 20.30 «Кўклам наволари». 20.50 «Каминанинг оиласи». 21.10 «Жумонг». Т/с. 21.55 «Иқлим». 22.00 «Давр». 22.30 «Автопатрул». 22.50 «Хаёт-мамот». Т/с. 23.35 «Юрт тинчлиги».

17.50 Курсатувлар тартиби. 17.55 Мультфильм: «Кирол шер» 1-қисм. 18.10 «Телекурьер - маркет». 18.25 «Биласизми?». 18.30 «Пойтахт» ахборот дастури. 18.45 «Анонс». 18.50 «Камила». Телесериал. 19.20 «ТВ юрист». 19.25 «Муסיқа SMS». 19.50 «Саломаат бўлинг»

/рус/. 20.00 «Пойтахт» ахборот дастури /рус/. 20.15 «ТВ юрист» /рус/. 20.20 «Милагрос». Телесериал. /рус/. 20.50 «Интервью» /рус/. 21.00 «Жозиба». 21.25 «Анонс». 21.30 «Пойтахт» ахборот дастури. 21.45 «Уйларим». 21.50 «Телекурьер - маркет». 22.10 «Джунгли». Поэтическая программа. 6-кисм. 22.30 «Пойтахт» ахборот дастури /рус/. 22.45 «Кино SMS со звездами». 22.50-00.20 Кино: «Скалолазка».

7.00 «Бодрое утро». 8.00 «Талкин». 8.30 «Детективы». 9.00 «Версия». 9.30 «Татьянин день». 10.10 «Смак». 10.45 «Пока все дома». 11.35 Футзал. 12.10 – 13.00 Теннис. 18.00 «Полнонож». 18.20 «Тет-а-тет». 18.30 «Хабарлар» (рус)

18.50 «Муסיкий тайм». 19.10 «Ким нимага қодир?». 19.30 «Футбол шарҳи». 19.50 «Спортлото». 20.00 Баскетбол. Евролига. Мужчины. «Лотоматика» (Италия) – «ЦСКА» (Россия). 20.40 «МЕНИНГ ЁРИМ». Сериал. 21.30 «Хабарлар» (ўзб) 21.50 **ЕВРОФУТБОЛ. «БАРСЕЛОНА» - «ВИЛЬЯРРЕАЛ».** 23.25 Лёгкая атлетика. Чемпионат мира.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари 08.00 Сериал «Жассига ухшаши йук» 88-серия 08.30 Мировые хиты 09.00 Ўзбек наволари 10.00 Концерт 12.00 «Звездная пыль» худ. фильм 14.25 Ўзбек наволари 15.30 Baby hits 16.00 Мультфильм 17.00 Мировые хиты 17.30 Ўзбек наволари 18.30 Сериал «ЖАССИГА УХШАШИ ЙУК» 89-серия 19.00 Ўзбек наволари 19.10 Сериал «ГОРДОСТЬ И ПРЕДУБЕЖДЕНИЕ» 1-серия 20.10 Ўзбек наволари 21.30 Сериал «Жассига ухшаши йук» 89-серия 22.00 Оскароносцы 21 века: «РЭЙ» худ.фильм 00.50 Миксер

СЕШАНБА 11

O'ZBEKISTON

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Сарой жаҳожири». Т/с. 7.35 «Юртим бўйлаб» дастури: «Ўзбекистон табиати». 7.55 «Олтин мерос». 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 «Минг бир ривоят». **8.40 «Мухаббат қасри».** В/ф. 9.20 «Наврўз согинчи». «Болалар сайраси»: 9.25 «Уйла, Изла, Топ!» 10.10 «Ака-ука Гримм эртаклари». М/с. 10.35 «Юртим бўйлаб» дастури: «Богоар». 10.50 «Сизнинг адвокатингиз». 10.55 «ТВ шифокор». 11.00 «Ахборот». 11.10 ТВ анонс. **11.15 «Аччиқ ёлгон».** Т/с. 11.50 «Ахборот». /инглиз/. 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Сўнгги қиролича». Т/с. 13.55 «Олтин мерос». 14.00 «Ахборот». 14.15 ТВ анонс. 14.20 Эски альбом. **14.25 «Турмуш чорраҳаларида».** Т/с. 15.10 «Юртим бўйлаб» дастури: «Ўзбекистон табиати». 15.30 «Назм ва наво». 16.00 ТВ анонс. 16.05 «Бу менинг Ватаним». 16.35 «ИИВ хабарлари».

16.50 «Наврўз наволари». 17.00 «Ахборот». 17.10 ТВ анонс. 17.15 «Олтин мерос». 17.20 «Агар Сиз...» «Болалар сайраси»: 17.40 «Эртақлар - яхшиликка етаклар». 17.55 ТВ анонс. 18.00 «Минг бир ривоят». **18.05 «Турмуш чорраҳаларида».** Т/с. 18.55 «Худудлар хаёти». 19.10 «Оханглар оғушида». 19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар. 19.30 «Ахборот». /рус/. 20.00 ТВ анонс. 20.05 «ТВ шифокор». **20.10 «Аччиқ ёлгон».** Т/с. 20.50 «Минг бир ривоят». 21.00 «Ахборот». 21.35 «Қишлоқ хаёти». **21.55 «Сўнгги қиролича».** Т/с. 22.55 ТВ анонс. 23.00 «Ўшигимсан, муҳаббат». /SMS/. **23.15 «Рамаяна».** Т/с.

Телетомошабинлар диққати!
 Профилактика муносабати билан 11 март – сешанба кунин «Yoshlar» телеканали ўз курсатувларини соат 15.55 дан бошлади. 15.55 «Аждодлар садоси». 16.00 «Давр».

16.10 «Гул ифори». Т/с. 17.00 «Даврининг боласи». 17.10 «Болалар табассуми». 17.15 «Ёрик гуллаганда». 17.20 «Чемпион». 17.40 «Каминанинг оиласи». 17.55 «Хашар гашти». 18.00 «SMS-муסיқа». 18.15 «Аёл қалби». Т/с. 18.50 «О, ёшлигим!» 18.55 «Иқлим». 19.00 «Давр». 19.30 «Алия». Т/с. 20.15 «Она». 20.20 «ТВ-банк». 20.30 «Кўклам наволари». 20.50 «Каминанинг оиласи». 21.10 «Жумонг». Т/с. 21.55 «Иқлим». 22.00 «Давр». 22.30 «Автопатрул». 22.50 «Хаёт-мамот». Т/с. 23.35 «Юрт тинчлиги».

17.50 Курсатувлар тартиби. 17.55 Мультфильм: «Кирол шер» 2-қисм. 18.10 «Телекурьер - маркет». 18.25 «Биласизми?». 18.30 «Пойтахт» ахборот дастури. 18.45 «Анонс». 18.50 «Камила». Телесериал. 19.20 «ТВ юрист». 19.25 «Муסיқа SMS». 19.50 «Химоя». 20.00 «Пойтахт» ахборот дастури /рус/. 20.15 «ТВ юрист» /рус/. 20.20 «Милагрос». Телесери-

ал. /рус/. 20.50 «Репортаж». 21.00 «Жозиба». 21.25 «Анонс». 21.30 «Пойтахт» ахборот дастури. 21.45 «Уйларим». 21.50 «Телекурьер - маркет». 22.10 «O'zbektelefilm» намойиш этади: «Тоғларда баҳор». 22.30 «Пойтахт» ахборот дастури /рус/. 22.45 «Кино SMS со звездами». 22.50-00.25 Кино: «Руд и Сэм».

7.00 «Бодрое утро». 8.00 «Хабарлар» (рус) 8.20 Мультфильм. 8.30 «Детективы». 9.00 «Автоматика» (ўзб) 9.25 «Малыхов +». 10.25 «Татьянин день». 11.10 Футзал. 11.45 Кураш. 12.25 – 12.45 Миллий эстрада – симфоник оркестрининг концерт дастури. 18.00 «Болалар спорти». 18.15 Мультфильм. 18.50 «Муסיкий тайм». 19.10 «Жаҳон спорти юлдузлари». 19.30 «Осиё футболлари». 19.50 «Joker, Superlotto». 20.00 Лёгкая атлетика. 20.40 «МЕНИНГ ЁРИМ». 21.30 «Хабарлар» (ўзб) 21.50 **ЖДИ МЕНЯ**. 22.40 «Всё как по маслу». Х/ф 00.10 Конькобежный спорт. 00.40 **ФУТБОЛ. ЧЕМПИОНАТ ЛИГИ. 1/8 ФИНАЛ. «ИНТЕР» (ИТАЛИЯ) – «ЛИВЕРПУЛЬ» (АНГЛИЯ)**

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари 08.00 Сериал «Жассига ухшаши йук» 89-серия 08.30 Мировые хиты 09.00 Ўзбек наволари 09.30 Сериал «ГОРДОСТЬ И ПРЕДУБЕЖДЕНИЕ» 1-серия 10.30 Ўзбек наволари 11.30 «Рэй» худ.фильм 14.20 Ўзбек наволари 15.30 Baby hits 16.00 Мультфильм 17.00 Мировые хиты 17.30 Ўзбек наволари 18.30 Сериал «ЖАССИГА УХШАШИ ЙУК» 90-серия 19.00 Ўзбек наволари 19.10 Сериал «ГОРДОСТЬ И ПРЕДУБЕЖДЕНИЕ» 2-серия 20.10 Ўзбек наволари 21.30 Сериал «Жассига ухшаши йук» 90-серия 22.00 Оскароносцы 21 века: «ВОЛШЕБНАЯ СТРАНА» худ.фильм 00.00 Миксер

5.00 «Доброе утро, Россия!» 9.00 Новости 9.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение

5.00 Владимир Самойлов в фильме «Алмазы для Марии». 6.00 Новости 6.10 Фильм «Алмазы для Марии». Продолжение 6.25 «Слабый пол. Проверка на прочность» 7.10 Михаил Глузский в фильме «Всего одна ночь» 8.45 Армейский магазин 9.15 «Умницы и умники» 10.00 Новости 10.10 «Смак» 10.45 «Пока все дома» 11.35 «Непутевые заметки» с Дмитрием Крыловым 12.00 Новости (с субтитрами) 12.10 Премьера. «Затопление Парижа 2010» 13.15 Алексей Серебряков, Виталий Соломин в фильме «Тесты для настоящих мужчин» 14.35 «Муслим Магомаев. Страсти по королю» 15.40 Чемпионы КВН. «Вне игры». «Парни из Баку» 17.15 «Ералаш» 17.40 «Магия десяти» 18.35 Премьера. «Спасибо, жизнь!» Концерт Эдиты Пьехи 21.00 «Время» 21.50 Премьера. Дмитрий Харатьян, Алик Смехова в фильме «Мой принц» 23.30 Бен Кингсли в детективе «Двойник» 1.40 Комедия «Восемь безумных ночей» 2.55 Ивайа Калныньш в фильме «Тайна семьи де Граншан»

5.50 Наталья Егорова в фильме «Влюблен по собственному желанию». 1982г. 7.30 «Сельский час». 8.00 ВЕСТИ. 8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 8.20 «Диалоги о животных». 8.55 «Вся Россия». 9.10 «Смехопанорама Евгения Петросяна». 10.05 «Сам себе режиссер». 11.00 ВЕСТИ. 11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 11.50 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа. 12.20 «Сто к одному». 13.15 «Парламентский час». 14.00 ВЕСТИ. 14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 14.30 «Фильм №168». Сатирический тележурнал. 15.15 ВЕСТИ. 15.50 «Честный детектив». Авторская программа Эдуарда Петрова. 16.20 ПРЕМЬЕРА. «Смеяться разрешается». Юмористическая программа. 18.15 ПРЕМЬЕРА. «Танцы со звездами». Сезон-2008. 20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ. 21.05 Праздничный шоу Валентина Юдашкина. 23.30 Илья Шакунин в остророжественном фильме «Близко опадающих листьев». 2006г. 1.40 Жюли Дельпи в фильме «Перед рассветом» 3.45 Телесериал «Дневники Бедфорда». (США). 2006г. 4.30 «ХА». Маленькие комедии.

ЧОРШАНБА 12

O'ZBEKISTON

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Сарой жаҳожири». Т/с. 7.35 «Юртим бўйлаб» дастури: «Ўзбекистон табиати». 7.55 «Олтин мерос». 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 «Минг бир ривоят». **8.40 «Мухаббат қасри».** В/ф. 9.05 «Наврўз согинчи». «Болалар сайраси»: 9.10 «Бизнинг кутубхона». 9.20 «Ака-ука Гримм эртаклари». М/с. 9.45 Ғ.Тошматов номдаги дуторчилар ансамблининг концерти. 10.05 «Ягона оилада».

10.25 «ИИВ хабарлари». 10.40 «Худудлар хаёти». 10.55 «ТВ шифокор». 11.00 «Ахборот». 11.10 ТВ анонс. **11.15 «Аччиқ ёлгон».** Т/с. 11.50 «Юртим бўйлаб» дастури: «Чанқовуз». 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Сўнгги қиролича». Т/с. 13.55 «Олтин мерос». 14.00 «Ахборот». 14.15 ТВ анонс. **14.20 «Турмуш чорраҳаларида».** Т/с. 15.10 «Юртим бўйлаб» дастури: «Ўзбекистон табиати». 15.30 «Ватанпарвар». 16.20 «Қишлоқ хаёти». 16.40 «Эркин иқтисодиёт». 17.00 «Ахборот». 17.10 ТВ анонс. 17.15 «Олтин мерос». **17.20 2008 йил – Ёшлар**

йилли. «Таълимга эътибор – келажакка эътибор». «Болалар сайраси»: 17.40 «Эртақлар – яхшиликка етаклар». 17.55 ТВ анонс. 18.00 «Сизнинг адвокатингиз». **18.05 «Турмуш чорраҳаларида».** Т/с. 18.55 «Яхшилар ёди». 19.15 «Оханглар оғушида». 19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар. 19.30 «Ахборот». /рус/. 20.00 ТВ анонс. 20.05 «ТВ шифокор». **20.10 «Аччиқ ёлгон».** Т/с. 20.50 «Минг бир ривоят». 21.00 «Ахборот». 21.35 «Одамлардан бири». **21.55 «Сўнгги қиролича».** Т/с. 22.55 ТВ анонс. 23.00 «Ўшигимсан, муҳаббат». /SMS/. **23.15 «Рамаяна».** Т/с.

6.55 «Аждодлар садоси». 7.00 «Мультипанорама». 7.40 «Каминанинг оиласи». 7.55 «Хашар гашти». 8.00 «Ёшлар майдони». 9.00 «Нафосат олами». 9.10 «Алия». Т/с. 9.50 «Она». 9.55 «Иқлим». 10.00 «Давр». 10.10 «Ватанпарвар». 11.00 «Автопатрул». 11.20 «Journal». 11.40 «Мулки мумтоз». 12.00 «Жумонг». Т/с. 12.40 «Каминанинг оиласи».

12.55 «Иқлим». 13.00 «Давр». 13.10 «Ёшлар ила савҳат». 14.00 «Пуаро». Т/с. 14.50 «Yoshlar-FM». 15.00 «Ёшлар майдони». 16.00 «Давр». 16.10 «Гул ифори». Т/с. 17.00 «Даврининг боласи». 17.10 «Болалар табассуми». 17.20 «Мультипанорама». 18.00 «SMS-муסיқа». 18.15 «Аёл қалби». Т/с. 18.50 «О, ёшлигим!» 18.55 «Иқлим». 19.00 «Давр». 19.30 «Алия». Т/с. 20.15 «Сумалак хаёли». 20.20 «Матонат». 20.30 «Кўклам наволари». 20.50 «Каминанинг оиласи». 21.10 «Жумонг». Т/с. 21.55 «Иқлим». 22.00 «Давр». 22.30 «Мулки мумтоз». 22.50 «Хаёт-мамот». Т/с.

7.30 Салом, Тошкент! 8.35 «Камила». Телесериал. 9.00 «Телекурьер-маркет». 9.45 «Репортаж». 10.00 «Муסיқа SMS». 10.40 «Милагрос». 11.30 Кино: «Руд и Сэм». 17.55 Мультфильм: «Кирол шер». 3-қисм. 18.10 «Телекурьер - маркет». 18.30 «Пойтахт». 18.50 «Камила». Телесериал. 19.25 «Муסיқа SMS». 20.00 «Пойтахт» /рус/. 20.20 «Милагрос» /рус/. 20.50 «Интервью». 21.00 «Жозиба». 21.30 «Пойтахт» 21.50 «Телекурьер-маркет». 22.10 2008 йил-Ёшлар йилли. «Эртанинг ағалари». 22.50 Кино: «Крутая компания».

7.00 «Бодрое утро». 8.35 «Детективы». 10.25 «Татьянин день». 11.40-12.15 Футзал. 14.55 **Футбол. Осиё чемпионлар лигаси. ПАХТАКОР - (Ўзбекистон) – «АЛ КОДИСИЯ» (Қувейт)** 17.00 Кураш. 17.50 «Ералаш». 18.20 «Тет-а-тет». 18.50 «Муסיкий тайм». 19.10 «Иқтидор». 19.50 «Спортлото». 20.00 Футбол. Чемпионлар лигаси қулдиғи. 20.40 «Менинг Ёрим». 22.30 **Футбол. Осиё чемпионлар лигаси. «АЛ ИТТИХОД» (САУДИЯ АРАБИСТИ) – «КУРВЧИ» (ЎЗБЕКISTON)**

TV-MARKAZ

07.00 Узбек навалари
08.00 Сериал «Жасига-
у хушаши йук» 90-
серия
08.30 Мировые хиты
09.00 Узбек навалари
09.30 Сериал «Гор-
дость и предубежде-
ние» 2-серия
10.30 Узбек навалари
11.30 «Волшебная
страна» худ. фильм
13.30 Мировые хиты
14.30 Узбек навалари
15.30 Baby hits
16.00 Мультфильм

17.00 Мировые хиты
17.30 Узбек навалари
18.30 Serial «ЖАС-
СИГА УХШАШИ ЙУК»
91-серия
19.00 Узбек навалари
19.10 Serial «ГОР-
ДОСТЬ И ПРЕДУБЕЖ-
ДЕНИЕ» 3-серия
20.10 Узбек навалари
21.30 Serial «Жасси-
га ухшаши йук» 91-
серия
22.00 «Оскаронани»
21 века: «ОТСТУПНИ-
КИ» худ. фильм
00.40 Миксер

5.00 «Доброе утро»
9.00 Новости
9.05 Телеканал «Доброе утро»
9.25 «Малыхов +»
10.20 «Контрольная закупка»
11.00 «Убойная сила»
12.00 Новости
12.15 «Модный приговор»
13.20 «Детективы»
14.00 Другие новости
14.20 «Понять. Простить»
15.00 Новости (с субтитрами)
15.20 «Челюскин». Обреченные на подвиги
16.00 «Огонь любви»
16.55 «Федеральный судья»

18.00 Вечерние новости
18.20 «Пусть говорят»
19.10 «След»
20.00 Премьера. «Принцесса цирка».
21.00 Время
21.30 «И все-таки я люблю...» Многосерийный фильм
22.30 «Сами мы не местные»
23.00 История успеха
23.30 Премьера. «Код жизни». Фильм 1-й
0.30 Ночные новости
0.50 Искатели. «Роковая ошибка Наполеона»
1.40 Х/ф «Компаньон»
3.00 Время
3.30 Комедия «Компаньон». Продолжение
4.00 «Челюскин». Обреченные на подвиг»

ТР

5.00 «Доброе утро, Россия!».
8.55 «Ирония судьбы Юрия
Яковлева».
9.50 «Опера. Хроники убой-
ного отдела».
10.45 ВЕСТИ.
11.00 ВЕСТИ.
11.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11.45 «Опера. Хроники
убойного отдела».
12.40 Владимир Гостюхин
в экранизации романа Алек-
сандра Толстого «Хожение по
мукам». 1977г. xxxxxxxxxx
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14.40 Дмитрий Мартынов в
телесериале «Мечеха».
15.25 «Сил и меч».

16.30 «Кулагин и партнеры».
17.00 ВЕСТИ.
17.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКВА.
17.50 ВЕСТИ.
18.05 «Женщина без прошлого». Телесериял.
19.00 «Родные люди». Теле-
сериял.
20.00 ВЕСТИ.
20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБ-
ЛАСТЬ.
20.50 «Спокойной ночи, ма-
лыш!».
21.00 РУССКАЯ СЕРИЯ.
ПРЕМЬЕРА: Михаил Мамаев,
Екатерина Семенова, Влади-
мир Кореньев, Вера Аленто-
ва, Ирина Ефремова и Мак-
сим Радугин в телесериале

Дар Божий».
22.50 «Исторические хроники» с Николаем Сванидзе «1962. Твардовский».
23.50 «ВЕСТИ».
0.10 ССОР. ЗОЛОТОЙ ЗАПАС. Михай Волонтер, Борис Галкин, Анатолий Кузнецов, Анатолий Ромашин, Вадим Спирidonов и Александр Пятков в фильме «Отвечный ход». 1981 г.
1.50 «Дорожный патруль».
2.05 НОЧНОЙ СЕАНС. Деннис Хоппер и Элизабет Тейлор в телефильме «Гигантский Цирк». 1956г. 2-я серия.
4.00 СЕРИАЛ ДВА ПОЛУНОЧНИКОВ. Был Пакстон в телефильме «Большая любовь» (США). 2006г.

ПАЙШАНБА 13

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!».

7.00 «Сарой жаҳонхир». Т/с.

7.35 «Юртим бўйлаб» дастури: «Ўзбекистон табиати».

7.55 «Олтин мерос».

8.00-8.35 «Аҳборот».

8.35 «Минг бир ривоят».

8.40 «Муҳаббат қасри». В/ф.

9.05 «Наврӯз соғинчи».

«Болалар сайёраси»:

9.10 «Цирк, цирк, цирк».

9.30 «Ака-ука Гримм эртаклари». М/с.

9.55 ТВ анонс.

10.00 «Агар Сиз...».

10.20 «Ҳаёт манзаралари».

10.30 2008 йил – Ёшлар йили. «Таълимга эътибор – келажакка эътибор».

10.50 «Сизнинг адвокатиңиз».

10.55 «ТВ шифокор».

11.00 «Аҳборот».

11.10 ТВ анонс.

11.15 «Адиччи ёлгон». Т/с.

11.50 «Аҳборот». /инглиз/.

12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!».

13.00 «Сўнгиги қиролчи». Т/с.

13.55 «Олтин мерос».

14.00 «Аҳборот».

14.15 ТВ анонс.
14.20 Эски альбом.
**14.25 «Турмуш чор-
рахаларида».** Т/с.
15.15 «Юртим бўйлаб»
дастури: «Ўзбекистон
табиати».
15.35 «Оҳанрабо».
16.15 «Одамлардан
бири».
16.35 ТВ анонс.
16.40 «Имконият».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ анонс.
17.15 «Шифокор қабули-
да».
«Болалар сайёраси»:
17.40 «Эртақлар - ях-
шлиikka етаклар».
17.55 ТВ анонс.
18.00 «Минг бир ривоят».
**18.05 «Турмуш чор-
рахаларида».** Т/с.
18.55 «Шукрона».
19.15 «Оҳанглар огуши-
да».
19.25, 19.55, 20.55
Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.00 ТВ анонс.
20.05 ТВ шифокор».
20.10 «Аччиқ ёлгон».
Т/с.
20.50 «Минг бир ривоят».
21.00 «Ахборот».
21.30 «Хонадон».
**21.55 «Сунгги киро-
лича».** Т/с.
22.55 ТВ анонс.
23.00 «Кўшигимсан, му-
ҳаббат». /SMS/.
23.15 «Рамаяна». Т/с.
23.50-24.00 Тунги наво-
лар.

6.55 «Ахдодлар садоси»
7.00 «Мультипанорама»
7.40 «Каминанинг оиласи»
7.55 «Аёлга таъзим»
8.00 «Ёшлар майдони»
9.00 «Матонат»
9.10 «Алия», Т/с.
9.50 «Ҳашар гашти»
9.55 «Иқлим»
10.00 «Давр»
10.10 «Ер сайраси»
11.00 «Автопатрул»
11.20 «KINOMANIYA»
11.40 «SMS-музыка»
12.00 «Жумон», Т/с.
12.40 «Каминанинг оиласи»
12.55 «Иқлим»
13.00 «Давр»
13.10 «Ёшлар ила сайрат»
14.00 «Пуаро», Т/с.
14.50 «Нафосат олами»
15.00 «Ёшлар майдони»
16.00 «Давр»
16.10 «Гул ифори», Т/с.
17.00 «Давринг боласи»
17.10 «Болалар табассу-ми»
17.15 «Сумалак ҳаёли»
17.20 «Мультипанорама»
18.00 «SMS-музыка»
18.15 «Дёл қалби», Т/с.
18.50 «О, ёшлгим!»
18.55 «Иқлим»
19.00 «Давр»
19.30 «Алия», Т/с.
20.15 «Ҳашар гашти»
20.20 «Келажак эгалари».

20.30 «Кўлам навлари».
20.50 «Каминанинг оиласи».
21.10 «Жумонг», Т/с.
21.55 «Иқлим».
22.00 «Давр».
22.30 «Мулки мумтоз».
22.50 «Хаёт-мамот», Т/с.
23.35 «Орт тинчлиги».

TOSHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.35 «Камила», Телесериял.
9.00 «Телекүрбەر - маркет».
9.20 «Камер оркестрининг концерти».
9.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
10.45 «Интервью».
10.00 «Музыка SMS».
10.30 «Пойтахт» /рус/.
10.40 «Миллагрос»
11.10 «Открытая дверь»
11.50-13.35 Кино: «Крутая компания».

17.55 Мультфильм: «Киролшер» 4-кисм.
18.10 «Телекүрбەر - маркет».
18.30 «Пойтахт»
18.50 «Камила», Телесериял.
19.25 «Музыка SMS».
19.50 «Итисод-ревью»/рус/.
20.00 «Пойтахт» /рус/.
20.20 «Миллагрос», Телесериял. /рус/.
20.50 «Интервью»/рус/.
21.00 «Жозиба».
21.30 «Пойтахт»
21.50 «Телекүрбەر - маркет».
22.10 «Конун доирасида».
22.30 «Пойтахт»
22.50 - 00.30 Кино: «Госпожа госпожа».

SPORT

7.00 «Бодрое утро».
 8.00 «Хабарлар» (рус)
 8.20 Мультфильм.
 8.30 «Детективы».
 9.00 «Хабарлар» (Ўзб)
 9.25 «Малахов 7».
 10.25 «Татьянин день».
 11.10 Футзал. Ўзбекистон чемпиони.
 11.45 - 12.25 Кураш. Ўзбекистон чемпиони.

 18.00 Мультфильм.
 18.10 «Халк ўйинлари».
 18.30 «Хабарлар» (рус)
 18.55 «Муслик тайми».
 19.10 «Мониторинг».
 19.30 «Жасорат».
 19.50 «Урчаюв».
 20.40 «Менинг ёрим».
 21.30 «Хабарлар» (Ўзб)
 21.50 Футбол. КУБОК УЕФА. «Зенит» (РОССИЯ) - «МАРСЕЛЬ» (ФРАНЦИЯ)
 23.25 «Кинотрюки - 2007».

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек навалари
 08.00 Serial «Жасига ухшайди йуқ» 91-серия
 08.30 Мировые хиты
 09.00 Ўзбек навалари
 09.30 Serial «Гордость и предубеждение» 3-серия
 10.30 Ўзбек навалари
 11.30 «Отступники» худ.-фильм
 14.10 Мировые хиты
 14.30 Ўзбек навалари
 15.30 Baby hits
 16.00 Мультфильм

17.00 Мировые хиты
17.30 Узбек новеллары
18.30 Серил «ЖАССИГА
УХШАШИ ЙУК» 92-серия
19.00 Узбек новеллары
19.10 Серил «ГОРДОСТЬ
И ПРЕДУБЕЖДЕНИЕ» 4-
серия
20.10 Узбек новеллары
21.30 Серил «Жассига
ухшаши йук» 92-серия
22.00 Оскароносцы 21
века:
«ПИСЬМА С ИВОДЗИ-
МЫ» худ.фильм
00.40 Миксер

5.00 «Доброе утро»
9.00 Новости
9.05 Телеканал «Доброе
утро». Продолжение
9.25 «Малхона +»
10.25 «Контрольная закупка»
11.00 «Убойная сила».
12.00 Новости
12.15 «Модный приговор»
13.20 «Детективы»
14.00 Другие новости
14.20 «Понять. Простить»
15.00 Новости (с субтитра-
ми)
15.20 «В.Молотов. Школа
выживания»
16.00 «Огонь любви»
16.55 «Федеральный судья»
18.00 Вечерние новости (с
субтитрами)
18.20 «Пусть говорят»
19.10 «След»
20.00 Премьера. «Принцес-
са цирка»
21.00 Время
21.30 Премьера. «И все-
таки я люблю...»

22.25 «Человек и закон»
23.25 «Судите сами»
0.15 Ночные новости
0.35 Джонни Депп в фильме
«Страхи и ненависть в Лас-
Вегасе»
2.30 Николай Кейдж в филь-
ме Алана Паркера «Птаха»
3.00 Время
3.30 Фильм «Птаха». Про-
должение

РТР

5.00 «Доброе утро, Россия!»
8.55 «Отец». Фильм Никиты
Михалкова.
9.50 «Опера. Хроники убой-
ного отдела».
10.45 ВЕСТИ.
11.00 ВЕСТИ.
11.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11.45 «Опера. Хроники
убойного отдела».
12.40 «Хожение по мукам»
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14.40 «Мачеха».
15.35 «Суд идет».
16.30 «Жулики и партнеры»
17.00 ВЕСТИ.
17.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17.50 ВЕСТИ.
18.05 «Женщина без про-
шлого». Телесериял.
19.00 «Родные люди».
20.00 ВЕСТИ.
20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20.50 «Спокойной ночи, ма-
лышки».
21.00 «Дар божий».
22.50 «Пятая студия»
23.25 «Ревизор»
23.55 «ВЕСТИ+».

0.15XФ «Француз» (Франция)
0.20 «Дорожный патруль»
2.10 «Горячая десятка»
3.35 Билл Пакстон в телесе-
рии «Большая любовь»
4.15 «Воина в доме» (США)

ЖУМА 14

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Сарой жавоҳири». Т/с.
 7.35 «Юртим бўйлаб» дастури: «Ўзбекистон табиати».
 7.55 «Олтин мерос».
 8.00-8.35 «Ахборот».
 8.35 «Минг бир ривоят».
8.40 «Ёлғизлик». Теленовелла.
 9.05 «Наврўз соғинчи».
 «Болалар сайёраси»:
 9.10 «Ака-учка Гримм эртаклари». М/с.
 9.35 ТВ анонс.
 9.40 «Мозий сирлари».
 10.15 «Замонавий ўзбек мусикаси». М. Махмудов.
 10.35 «Табаркур замин».
 10.55 «ТВ шифкор».
 11.00 «Ахборот».
 11.10 ТВ анонс.
11.15 «Аччиқ ёлгон». Т/с.
 11.50 «Ортим бўйлаб» дастури: «Душпан».
 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Сўнгги қиролича».
 13.55 «Олтин мерос».
 14.00 «Ахборот».
 14.15 ТВ анонс.
 14.20 «Эски альбом».
14.25 «Турмуш чорраҳаларида». Т/с.
 15.15 «Ортим бўйлаб» дастури: «Ўзбекистон табиати».
 15.35 ТВ анонс.
 15.40 «Рангин дунё».
 16.00 «Бир ўлка-ки...».
 16.20 Ў.У. Раҳайбӣ номидаги макрам ансамблининг концерти.

16.40 «Тарих кўзгуси».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ анонс.
17.15 «Олтин мерос».
17.20 «Саломатлик дастури».
«Болалар сайёраси»:
17.40 «Эртаклар – яхшилик-
ка етаклар».
17.55 ТВ анонс.
18.00 «Сизнинг адвокатин-
гиз».
**18.05 «Турмуш чорраҳа-
ларида»**, Т/с.
18.55 «Зиё» студияси: «Эти-
код мустақамлиги йўлида».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.30 «Ахборот», /рус /.
20.10 «Ақчиқ ёлғон», Т/с.
20.50 «Минг бир бивоят».
21.00 «Ахборот».
21.35 «Янги навалар».
21.55 «Сунғи қиролчи»,
23.00 «Қўшиғимсан, муҳаб-
бат», /SMS/,
23.15 «Рамаяна», Т/с.

6.55 «Аждодлар садоси».
7.00 «Мультипанорама».
7.40 «Камининг оиласи».
7.55 «Хашар гашти».
8.00 «Ёшлар майдони».
9.00 «Келажак эгалари».
9.10 «Алия», Т/с.
9.50 «Ерик гуллаганда».
9.55 «Иқлим».
10.00 «Давр».
10.10 «Ер сайёраси».
11.00 «Чемпион».
11.20 «Мевёр соғлиқ гар-
ви».
11.40 «SMS-музыка».
12.00 «Жумонг», Т/с.

12.40 «Каминанинг оиласи».
12.55 «Иқлим».
13.00 «Давр».
13.10 «Ешлар ила савҳат».
14.00 «Пуаро», Т/с.
14.50 «Ешлик баёни».
15.00 «Ешлар майдоғи».
16.00 «Давр».
16.10 «Гул ифори», Т/с.
17.00 «Давринг боласи».
17.10 «Болалар табассуми».
17.20 «Мультипанорама».
18.00 «SMS-музыка».
18.15 «Аёл қалби», Т/с.
18.50 «О, вилгилим».
19.00 «Давр».
19.30 «Алия», Т/с.
20.15 «Аёлга тазим».
20.20 «KINOMANIYA».
20.40 «Қўқпан наволари».
21.00 «Ашар гашти».
21.05 «Она».
21.10 «Жумонг», Т/с.
21.55 «Иқлим».
22.00 «Давр».
22.30 «Сен азиз ва муқаддассан, Аёл!».

TOSHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!».
8.35 «Камила», Телесериял.
9.00 «Телекурьер-маркет».
9.20 «Муқаддас кадамжолар».
9.30 «Пойтахт».
9.40 2008 йил-Ешлар йили.
«Эртанинг эгалари».
10.00 «Музыка SMS».
10.30 «Пойтахт» /рус/.
10.40 «Милграос».
11.10 «Интервью» /рус/.
11.20 «Иқтисод - ревью».
11.40 - 13.20 Кино: «Госпожа горничная».
18.05 «Телекурьер-маркет».

18.30 «Поштахт»
18.50 «Камилла». Телесериал.
19.25 «Музыка SMS».
20.00 «Поштахт»
20.20 «Миллагорс».
20.50 «Репортаж» / рус/.
21.00 «Хозбиза».
21.30 «Поштахт»
21.50 «Телекурьер» - маркет.
22.30 «Поштахт»
22.50 - 00.30 Кино: «Если
секреты монстр» /Премьера/

SPORT

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.20 Мультифильм.
8.30 «Детективы».
9.00 «Хабарлар» (узб тили-
да)
9.25 «Малахов +».
0.25 Сериал «Татьянин
день».
11.10 «Спортимиз малика-
лари».
12.00-12.40 Кураш. Узбеки-
стон чемпионати.

18.00 «Болалар спорти».
18.20 «Тет-а-тет».
18.30 «Хабарлар» (рус тили-
да)
18.50 «Муслик тайм».
19.10 «Шарк якукурашлар-
и».
19.30 «Баркамол авлод».
19.50 «Спортлото».
20.00 «Ешлик шикоят».
20.20 «Гейм-Сет-Матч».
20.40 «Менинг ёрим». Се-
риал.
21.30 «Хабарлар» (узб. тили-
да)
21.50 «Аптека слушаёт».
22.35 **ЕВРОФУТБОЛ. УЕФА
КУБОК**

TV-MARKAZ

07.00 Узбек навалари
08.00 Сериал «Жасси-га ухашши йук» 92-се-
рия
08.30 Мировые хиты
09.00 Узбек навалари
09.30 Сериал «Гордость и предубеждение» 4-
серия
10.30 Узбек навалари
11.20 «Письма с Иво-
зими» худ. фильм
14.00 Мировые хиты
14.30 Узбек навалари
15.30 Baby hits
16.00 Мультфильм
17.00 Мировые хиты
19.10 Сериал «ЖАССИ-
ГА УХАШШИ ЙУК» 93-
серия
19.00 Узбек навалари
19.10 Сериал «ГОР-
ДОСТЬ И ПРЕДУБЕЖ-
ДЕНИЕ» 5-серия
20.10 Узбек навалари
21.30 Сериал «Жасси-
га ухашши йук» 93-се-
рия
22.00 Оскороносцы 21
века: «ИГРЫ РАЗУМА»
худ. фильм
00.30 Миксер

5.00 «Доброе утро»
9.00 Новости
9.05 Телеканал «Доброе
утро». Продолжение
9.25 «Малахов +»
10.25 «Контрольная закупка»
11.00 «Убойная сила»
12.00 Новости
12.15 «Модный приговор»

13.20 «Детективы»
14.00 Другие новости
14.20 «Понять. Простить»
15.00 Новости (с субтитрами)
15.20 «В.Молотов. Арест
жены и опала»
16.00 «Огонь любви»
16.55 «Федеральный суд»
18.00 Вечерние новости (с
субтитрами)
18.20 «Пусть говорят»
19.05 Поле чудес
20.00 Премьера. «Принцес-
са цирка»
21.00 Время
21.25 «Клуб веселых и на-
ходчивых». Высшая лига
23.35 Закрытый показ. Пре-
ьера. Фильм «Ничего лич-
ного»
2.20 Комедия «Охота на кло-
нов»
3.00 Время
3.25 Комедия «Охота на кло-
нов». Продолжение
4.20 Олер Табаков в комедии
«Путешествие мсье
Перриона»

ТРП

5.00 «Доброе утро, Россия!»
8.55 «Мусылмане»
9.05 «Мой серебряный шар»
Людия Смирнова. Ведущий
- Виталий Вульф.
10.05 «Опера. Хроники
убойного отдела»
11.00 ВЕСТИ
11.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБ-
ЛАСТЬ
11.45 «Опера. Хроники
убойного отдела»
ТЕЛЕКАНАЛ «БИБИГОН»
ПРЕДСТАВЛЯЕТ:
12.40 «Сказка о попе и о
работнике его Балде». Мульт-
фильм.

13.00 «Древние египтяне». Документальный сериал (Великобритания). xxxxxxxxxxxx
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ ВЕСТИ-МОСКВА.
ТЕЛЕКАНАЛ «БИБИГО» ПРЕДСТАВЛЯЕТ:
14.40 «Винни-Пух». «Винни-Пух идет в гости». «Винни-Пух и день забот». «Влюбившая ворона». Мультфильмы xxxxxxxxxxxx
15.35 «Суд идет».
16.30 «Кулагин и партнеры».
17.00 ВЕСТИ.
17.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ ВЕСТИ-МОСКВА.
17.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
18.05 «Женщина без прошлого». Телесериал.
19.00 «Родные люди». Теле-сериал.
20.00 ВЕСТИ.
20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБ-
20.50 «Спокойной ночи, малы-
21.00 ПРЕМЕРА. «Кривое зер-
23.00 Алена Бандишкова, Алек-
сандр Носик и Сергей Го-
робченко в фильме «Танцуй-
2006».
1.00 Брюс Уиллис, Мэттью
Перри и Розанна Аркетт в
комедийном боевике «Девять
яров» (США), 1999г.
2.50 Комедия «Кто грохнул
Памелу?» (Франция), 2003г.
4.35 «Дорожный патруль».
4.45 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУ-
НОЧНИКОВ. Билл Пакстон в
телесериале «Большая лю-
бовь» (США), 2006г.
5.35 Комедийный телесери-
ал «Война в доме» (США)

ШАНБА 15

O'ZBEKISTON

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Бегоналар», Б/ф. 1-қисм.
 7.45 «Минг бир ривоят».
 7.50 «Олтин мерос».
 8.00-8.30 «Ахборот».
 8.30 ТВ анонс.
 «Болалар сайёраси»:
 8.35 «Болалар дунёси».
 8.55 «Бахт ўзи нима?» М/ф.
 9.05 «Наврўз согинчи».
 9.10 «Шифокор қабулида».
 9.35 «Музыка дунёси».
 9.55 «Минг бир ривоят».
 10.00 «Худоят сари».
 10.20 1. «Чинсен». 2. «Маўрит».
 11.00 «Аналар мактаби».
11.20 «Аччиқ ёлгон», Т/с.
 11.55 ТВ анонс.
 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
 Кундузги дастур.
13.00 «Сўнгги киролича», Т/с.
 13.55 «Эски альбом».
 14.00 «Ахборот».
 14.15 ТВ анонс.
 14.20 «Хонадон».
 14.45 «Наврўз навалари».
14.55 «Ажойиб ҳаёлпараст», Б/ф.
 16.15 ТВ анонс.
 «Болалар сайёраси»:
 16.20 1. «Уйла, Изла, Топ!» Телемусобака.
 2. «Эртақлар – яхшилика етаклар».
 17.20 «Минг бир маслаҳат».
 17.40 «Шахсий фикр».
 18.10 ТВ анонс.
 18.15 «Саломатлик сирлари».
 18.35 «Меҳр кўзда».
 19.15 «Оҳанглар оғушида».
 19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЭЪЛОНЛАР.

19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.10 «Аччиқ ёлгон», Т/с.
 20.50 «Минг бир ривоят».
 21.00 «Ахборот».
 21.40 «Кўҳна оҳанглар». Ўзбекистон халқ артисти Зулайхо Бойқонова.
 22.00 «Кинотакдим».
 22.25 «Кўшигимсан, муҳаббат».
22.45 Жалон киноси: «Ромео ва Жульетта», 1-қисм.

6.55 «Аждодлар садоси».
 7.00 «Наврўз илҳоми».
 8.00 «Ешлар майдони».
 9.00 «Келажак овози».
 9.10 «Алия», Т/с.
 9.50 «Хашар гаши».
 9.55 «Иқлим».
 10.00 «Давр».
 10.10 «Масхарабоз», Б/ф.
 11.20 «Айланай».
 11.40 «SMS-музыка».
 12.00 «Жумонг», Т/с.
 12.40 «Хашар гаши».
 12.45 «Ешлар симфонияси».
 12.55 «Иқлим».
 13.00 «Давр».
 13.10 «Ешлар ила саёҳат».
 14.00 «Пяроор», Т/с.
 14.50 «Камолот».
 15.00 «Ешлар майдони».
 16.00 «Давр».
 16.10 «Гул фори» Т/с.
 17.00 «Зверест».
 17.40 «Смилон».
 18.00 «SMS-музыка».
 18.15 «Аёл калби», Т/с.
 18.50 «О, ёшлимим!»
 18.55 «Иқлим».
 19.00 «Давр».
 19.30 «Алия», Т/с.
 20.15 «Хашар гаши».

7.30 «Салом, Тошкент!»
 8.35 «Камила», Телесериал.
 9.00 «Телекурьер-маркет».
 9.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
 9.40 «Конун доирасида».
 10.00 «Музыка SMS».
 10.30 «Пойтахт» ахборот дастури
 10.40 «Милагрос», Телесериал.
 11.10 «Репортаж» /рус/.
 11.20 «Афиша» /рус/.
 11.40-12.30 Кино: «Если свекровь-монстр».
 17.55 «Афиша».
 18.05 «Телекурьер-маркет».
 18.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
 18.55 «Камила», Телесериал.
 19.25 «Музыка SMS».
 20.00 «Пойтахт» ахборот дастури.
 20.15 «Мысли вслух» /рус/.
 20.20 «Милагрос», Телесериал.
 20.50 «Интервью».
 21.00 «Жоизба».
 21.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
 21.50 «Тошкентда латифа».
 21.55 «Телекурьер-маркет».
 22.10 «Истеъдод».
 22.30 «Пойтахт» ахборот дастури
 22.45 «Кино SMS со звездами».
 22.50-00.35 Кино: «Без изъяна» /Премьера/.

8.00 «Хабарлар» (Ўзб. тилида)
 8.20 «Соғлом оила».
 8.50 «Бодроқ ут».
 9.50 «Хабарлар» (рус тилида)
 10.15 «Смак».
 10.55 «Путешествие натуралиста».
 11.20 «ПОЛЕ ЧУДЕС».
 12.15 «СТАТЬ БЛИЖЕ».
 13.15 «Спорт – менинг ҳаётим».
 13.35-13.55 «Рақибингиз гроссмейстер».
 18.00 «Тет-а-тет».
 18.10 «Мусликий тайм».
 18.30 «Хабарлар» (рус тилида)
 18.50 «Военное дело».
 19.10 «Стиль».
 19.30 «Звездный матч».
 19.55 **ЕВРОФУТБОЛ. АНГЛИЯ ЧЕМПИОНАТИ «САНДЕРЛЕНД» - «ЧЕЛСИ»**, Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади. Танафусда «Футбол мундиал».
 21.55 «Хабарлар» (Ўзб тилида)
 22.15 «Ринг киролича».
 22.45 Леёка атлетика.
 23.20 Горнолыжный спорт.
23.55 ЕВРОФУТБОЛ. ИСПАНИЯ ЧЕМПИОНАТИ.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек навалари
 08.30 Сериал «Гордость и предубеждение» 5-серия
 09.30 Baby hits
 10.00 Мультфильм
 12.00 Ўзбек навалари
 13.30 Мировые хиты
 14.20 «СЕРДЦЕ ДРАКОНА» худ.фильм

17.00 Мировые хиты
 18.00 Ўзбек навалари
 19.00 «Шанба окшомиди»
 19.30 Сериал «ГОРДОСТЬ И ПРЕДУБЕЖДЕНИЕ» 6-серия
 20.30 Мировые хиты
 21.00 Ўзбек навалари
 22.00 Оскароносцы 21 века: «КОРОЛЕВА» худ.фильм
 00.00 Миксер

6.00 Новости
 6.10 «Гении и злодеи»
 6.40 Комедия «Наши соседи»
 8.25 «Играй, гармонь любимая!»
 9.05 «Слово пастыря»
 9.20 «Здоровье»
 10.00 Новости
 10.15 «Смак»
 10.55 Премьера. «Татьяна Самойлова. Пятьдесят лет одиночества»
 12.00 Новости (с субтитрами)
 12.10 «Код жизни». Фильм 1-й
 13.15 Леонид Ярмольник в комедии Дмитрия Астрахана «Перекресток»
 15.10 Премьера. «Русская жена Пикассо»
 16.10 Х/ф «Ненормальная»
 18.00 «Времена» с Владимиром Познером
 19.00 Премьера. «Уж замуж невтерпёж»
 19.55 «В мире людей»
 21.00 «Время»
 21.20 «Цирк»
 23.35 Х/ф «Зеленая миля»
 2.45 Вуди Харрельсон в фильме «Народ против Ларри Флинты»
 4.50 «Играй, гармонь любимая»

6.00 «Доброе утро, Россия!».
 7.30 «Студия Здоровье».
 8.00 ВЕСТИ.
 8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
 8.20 «Военная программа» Александра Сладкова.
 8.45 «Утренняя почта».
 9.25 «Субботник».
 10.05 «Вокруг света».
 11.00 ВЕСТИ.
 11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
 11.20 «Формула власти». Президент Турции Абдуллах Гюль.
 11.50 «Очевидное – невероятное».
 12.20 ПЛАНЕТА ПРАВОСЛАВИЯ. ПРЕМЬЕРА. «Сербия и Болгария. Молитва надежды».
 13.15 «Сенат».
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
 14.30 РОДНОЕ КИНО. Андрей Ростоцкий, Лариса Лужина, Вера Сотникова, Юрий Назаров, Георгий Юматов, Борис Токарев, Майя Булгакова и Любовь Соколова в фильме «Внимание! Всем постан...» 1985г.
 16.00 «Ты – то, что ты ешь».
 16.55 «50 блондинок. Интеллектуальное шоу».
 18.00 «Суботний вечер».
 20.00 ВЕСТИ.
 20.20 СДЕЛАНО В РОССИИ. ПРЕМЬЕРА. Карина Разумовская, Алексей Зубков и Сергей Варчук в фильме «Позовни в мою дверь».
 0.00 МИРОВОЕ КИНО. ПРЕМЬЕРА. Кристиан Клавье и Жюзиан Баласко в криминальной комедии «Красный отель» (Франция).
 1.50 Рутгер Хауэр и Гари Бьюзи в боевике «Игра на выживание».
 3.45 НОЧНОЙ СЕАНС. Самюэль Ле Бьян в остросюжетном фильме «Ярость» (Франция), 2003г.
 5.35 «ХА». Маленькие комедии.

ЯКШАНБА 16

O'ZBEKISTON

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Бегоналар», Б/ф. 2-қисм.
 7.45 «Минг бир ривоят».
 7.50 «Олтин мерос».
 8.00-8.30 «Ахборот».
 8.30 ТВ анонс.
 8.35 «Наврўз согинчи».
 «Болалар сайёраси»:
 8.40 «Бизнинг кутубхона».
8.50 «Оқшў ҳақида эртақ», М/ф.
 9.40 «Саломатлик сирлари».
 10.00 «Охнараб».
 10.40 «Заковат».
11.20 «Аччиқ ёлгон», Т/с.
 11.55 ТВ анонс.
 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Кундузги дастур.
 13.00 Такорр намойиш: «Сарой жаҳожири». Т/с.
 15.20 ТВ анонс.
 15.25 «Хамон ёдимда...»
 16.05 «Оддий ҳақиқатлар».
 Ток-шоу.
 16.50 «Наврўз навалари».
 17.00 «Марварид».
 17.20 «Шўрданақ». Ҳажвий кўрсатув.
 17.45 «Одами эрсанг...»
18.05 «Олис осмон», В/ф.
 19.05 «Ёшлик таронаси».
 Муродбек Қиличев.
 19.25, 20.00, 20.55, 21.40 ЭЪЛОНЛАР.
 19.30 «Тахлилнома» / рус/
 20.05 ТВ анонс.
 20.10 «Денгиздан томчи».
 20.40 «Тасаввур ранглари».

21.00 «Тахлилнома».
 21.45 ТВ анонс.
 21.50 «Кўнгил қўшиқ истайди».
 22.10 «Азизим».
 22.40 «Кўшигимсан, муҳаббат» /SMS/.
 22.50 Жалон киноси: «Ромео ва Жульетта» 2-қисм.
 23.50-24.00 Тунги навалар.

6.55 «Аждодлар садоси».
 7.00 «Zee Cine Awards».
 8.30 «Рўзгор мактаби».
 9.00 «Якшанба нонушаси».
 9.20 «Алия», Т/с.
 10.00 «Ватанпарвар».
 10.50 «Келажак овози».
 11.00 «Тараннум».
 11.50 «SMS-музыка».
 12.00 «Жумонг», Т/с.
 12.40 «Journal».
 13.00 «Болалар давраси».
 13.30 «Кенгурю Жек», М/ф.
 14.45 «Болалар табассуми».
 14.55 «Хашар гаши».
 15.00 «Кўринмас», Б/ф.
 16.40 «Чемпион».
 17.00 «Қун тартиби».
 17.30 «Каминанинг оиласи».
 18.30 «SMS-музыка».
 18.50 «Аёлга таъзим».
 18.55 «Иқлим».
 19.00 «Давр». Хафта якуни.
 19.30 «Акс». Ток-шоу.
 20.10 «Сехрли кўллар».
 20.40 «Кўлама навалари».
 21.00 «KINOMANIYA»
 21.30 «Денгиз ҳукмдори», Т/с.
 23.40 «Тунги парвоз».

7.30 «Салом, Тошкент!»
 8.35 «Камила», Телесериал.
 9.00 «Телекурьер-маркет».
 9.20 «Афиша».
 9.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
 9.45 «Интервью».
 9.55 «Музыка SMS».
 10.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
 10.45 «Милагрос», Телесериал.
 11.15 «Мысли вслух».
 11.20 «Телекурьер-маркет».
 11.35 Мультфильм: «Земля до начала времен XIII. Сила дружбы»
 12.45 «Дорихона эшитиди» /рус/
 13.30 Индийское кино: «Ради тебя» 1-2-серии. /Премьера/.
 15.35 «Истеъдод».
 15.50 «Саргузаштлар ороли».
 16.15 Кино: «Орзулар изтироби».
 18.05 «Жоизба».
 18.30 «Телекурьер-маркет».
 18.45 «Нима учун?»
 19.35 «Фаровонлик бекати».
 19.50 «Тошкентда латифа».
 20.00 «КИНОТАКДИМ».
 20.25 «Открытая дверь».
 20.55 «Мысли вслух».
 21.00-23.00 Кино SMS со звездами: «Король».
 «Майкл Клейтон», «Искушение».

8.00 «Хабарлар» (Ўзб. тилида)
 8.20 «Кувноқ старлар».
 9.00 «Бодроқ ут».
 10.00 «Хабарлар» (рус тилида)
 10.20 Мультфильм.
 10.30 «Пока все дома».
 11.20 «Фазенда».

12.00 «Вокруг света».
 12.45-13.45 «Проф-РИНГ».
 18.00 «Версия». Информационно-аналитическая программа.
 18.25 **ЕВРОФУТБОЛ. АНГЛИЯ ЧЕМПИОНАТИ. «ФУЛХЭМ» - «ЭВЕРТОН»**, Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади. Танафусда «Футбол мундиал».
 20.25 «Спорт уик-энд».
 21.05 «Тайм-аут».
 21.30 «Талики». Информационно-таҳлилий кўрсатув.
 22.00 «Юрмала».
 22.55 **Еврофутбол. Испания чемпионати. Тўғридан-тўғри олиб кўрсатилади.**

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек навалари
 08.00 Мировые хиты
 09.00 «Шанба окшомиди» итоговые новости
 09.30 Baby hits
 10.00 Мультфильм
 12.00 Мировые хиты
 13.30 Ўзбек навалари
 14.30 Сериал «Жасига ухшаши йук» 89-93 сериялар
 17.00 Ўзбек навалари
 18.00 Концерт
 20.00 Мировые хиты
 21.00 Ўзбек навалари
 22.00 Оскароносцы 21 века: «ПРЕДАННЫЙ САДОВНИК» худ.фильм
 00.25 Миксер

6.00 Новости
 6.10 Искатели. «Роковая ошибка Наполеона»
 6.55 Евгений Глушенко, Виктор Павлов в фильме «Зина-Зинуля»
 8.40 Служу Отчизне!
 9.10 «Умники и умники»
 10.00 Новости
 10.15 «Непутевые заметки» с Дмитрием Крыловым
 10.30 «Пока все дома»
 11.20 «Фазенда»
 12.00 Новости (с субтитрами)
 12.10 Премьера. «Новый дом для «хрустального» мальчика»
 12.55 Сильвестр Сталлоне в комедии «Стой, а то мама будет стрелять!»
 14.25 Чемпионы КВН. «Вне игры». «Дети лейтенанта Шмидта»
 16.00 «Магия десяти»
 16.55 Спецрасследование. «Беспредель на дорогах»
 18.00 Футбол. Чемпионат России. 1 тур. «Зенит» - «Спартак». Прямая трансляция
 20.05 «Две звезды»
 21.00 Воскресное «Время». Информационно-аналитическая программа
 21.50 «Две звезды». Продолжение
 23.20 Остросюжетный фильм «Форсаж»
 1.10 Хью Грант в фильме «Мой мальчик»
 2.55 Фильм «Авария-дочь мента»
 4.30 «Пока все дома»
 5.10 «Фазенда»

5.50 Наталья Гундарева, Олег Янковский, Анатолий Кузнецов, Ольга Спирidonова, Ольга Волкова, Сергей Никоненко и Евгений Моргунов в фильме «Райское яблоко», 1998г.
 7.30 «Сельский час».
 8.00 ВЕСТИ.
 8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
 8.20 «Диалоги о животных».
 8.55 «Вся Россия».
 9.10 «Комната смеха».
 10.05 «Сам себе режиссер».
 11.00 ВЕСТИ.
 11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
 11.50 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.
 12.20 «Сто к одному». Телеигра.
 13.15 «Парламентский час».
 14.00 ВЕСТИ.
 14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
 14.30 «Фитиль №169». Сатирический журнал.
 15.15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
 15.45 «Честный детектив».
 16.15 ПРЕМЬЕРА. «Смеяться разрешается». Юмористическая программа.
 18.10 ПРЕМЬЕРА. «Танцы со Звездами». Сезон-2008.
 20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
 21.05 «Специальный корреспондент».
 21.30 СДЕЛАНО В РОССИИ. ПРЕМЬЕРА. Ярослав Бойко, Ольга Краско и Сергей Юшкевич в фильме «Мы странно встретились».
 23.15 ПРЕМЬЕРА. «Сто причин для смеха». Семен Альтов.
 23.45 МИРОВОЕ КИНО. Уилл Смит и Джон Войт в фильме «Али»
 2.50 НОЧНОЙ СЕАНС. Фильм «Темный город» (США), 1997г.
 4.30 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suvratingiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmag. Rasmlaringizni oq qog'ozga chizing. Xatlaringizni kutamiz!

Nafosat RAHMATOVA.
Toshkent shahar, Hamza
tumani, 161-maktabning 8
«B» sinf o'quvchisi.

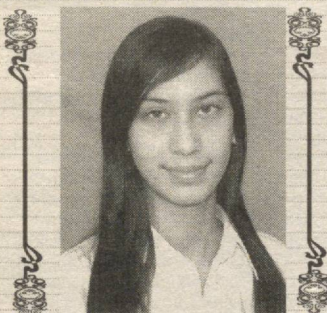

Mohinura OMRULLAYEVA.
Toshkent viloyati, Chirchiq shahri.

Tohir MUSINOV.

Qashqadaryo viloyati, Shahrisabz tumani, 1-ixtisoslashgan maktab-internatning 6-sinf o'quvchisi.

ONAJON

Boqqa kirdim tong chog'i
Yengil shamol esardi,
Onam esa gullardan
Tanlab-tanlab kesardi.

Onajonim netasiz?
Uzib go'zal gullarni
Olib qayga ketasiz?
Sovg'a qilib bo'larmi.
Kulimsirab yuzlari
Yasadilar guldasta,
So'ngra menga tutqazib,
So'z boshladilar asta.
Qizalog'im, Navro'za,
Gul ulashar yaxshi bil,
Bu guldastani esa
Muallimingga sovg'a qil.
Onajonim donosiz,
Deya quchdim bo'ynidan
Maktab sari yo'l oldim,
Chiqib gulzor qo'ynidan.

Muharram BOZOROVA.

Toshkent shahar,
Mirzo Ulug'bek tumani,
241-maktabning
9 «B»-sinf o'quvchisi

Arofati NIG'MATILAYEVA.
Toshkent shahar,
Shayhontohur tumani, 84-
maktabning 5 «A»-sinf
o'quvchisi

Mansur ABDUTUROPOV.

Toshkent viloyati, Chirchiq
shahri, 12-maktabning 7 «V»-sinf
o'quvchisi.

НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

ИНКЛАР МОХИР МЕЪМОР ВА
МУХАНДИС

Инklar йирик-йирик тош бўлаklarини мохирлик билан йўниб ва тарошлаб, улардан бинолар қуришган. Улар мазкур тошларни бир-бирининг устига шу даражада аниқлик билан жойлаштиришар эдики, икки тош ўртасига хатто пичоқнинг тигини ҳам сиғдириб бўлмасди.

Улар бош худолари қуёш шарафига кўплаб ибодатхоналар барпо этишган, йўллар, омборхоналар, саройлар ва қалъалар қуришган. Инklar муҳандис сифатида ҳам шухрат қозonganлар. Улар сувни юқорига чиқариш учун махсус гидравлик механизмлар ўйлаб топганлар. Тоғ ён бағирларида кенг-кенг супасимон майдонлар барпо этиб, уларда деҳқончилик билан шуғулланишган.

МАНКО КАПАК ВА ОКЛО ОНА
ҲАҚИДА

Инklarнинг диний афсоналарига кўра, улар авлод-аждодларининг бошланиши эр-хотин - Манко Капак ва Окло Онага бориб тақалади.

Мазкур афсонада таъкидланишича, Манка Капак ва Окло Она қуёшнинг фарзандлари бўлишган. Улар Титикака кўли бўйлаб сузиб-сузиб, Куско водийсига етиб келишади ҳамда шу ерда ўрнашиб,

инк халқига асос солишади.

Шунингдек, афсонавий император Манко Капак Куско шаҳрига асос солгани ҳам қайд этилади.

ТАУАНТИНСУЙО НИМА?

Инklar цивилизацияси ўз ривожининг чўққисига чиққан даврда салкам икки миллион квадрат километр майдонни эгаллаган эди. Унинг майдони Колумбия жанубидан бошланиб, Чили ва Аргентинанинг шимолигача бўлган худудда, жумладан, ҳозирги Перу, Боливия ва Эквадор давлатларининг асосий қисмида ястаниб ётарди.

Бу империя Тауантинсуйю деб аталарди. Бу сўз "дунёнинг тўрт томони" деган маъно англатарди. Инklar ўз давлат бошқаруви тизимларини, тилларини ва маданиятларини босиб олган худудларидаги халқларга мажбурлаб сингдириш сиёсатини олиб боришган.

Мазкур улкан империя худудида қалин йўллар ва осма кўприklarнинг қалин тармоғи мавжуд эди. Бу йўллардан аскарлар, савдогарлар ва чопарлар ҳаракат қилишарди. Империя пойтахти Куско шаҳри бўлиб, чопарлар бу ерда қабул қилинган қарор ва фармонларни империянинг барча худудларига етказишарди.

ИНКЛАРДА ЖАМИЯТ ТУЗИЛИШИ

Инklar жамияти жуда кучли ва қатъий қоидаларга бўйсунувчи тизимга асосланган эди. Жамият бўғинларининг энг юқорисига ўзида худо сиймосини муҳасам этган инка (император) турарди.

Инка ўз атрофига кўп сонли аёнларни тўплаган эди. Давлат амалдорлари ва турли даражадаги раҳбарлар, ҳарбий кўмондонлар, рассомлар ўрта синф вакилларини ташкил этишарди. Ушбу ижтимоий учбурчакнинг асосида қишлоқ

ҳўжалиги билан шуғулланувчи ҳамда давлат учун ишлаб беришга мажбур бўлган одамлар туришарди. Меҳнат воқитида бўйсунининг бундай тури мита деб аталарди. Бу одамлар қуёш ибодатхонаси ва инкага қарашли ерларда ишлашар, жамоат бинолари қуришар, ҳарбий хизматни ўташар, мато ва кийим-кечак тайёрлашар эди. Энг куйи синфини эса ерсиз ишчилар ва ҳарбий асирлар ташкил этишарди.

ИНКЛАРНИНГ ФАН ВА САНЪАТИ

Инklar доно халқ бўлишган. Айниқса, уларнинг тиббиёт, хусусан жарроҳлик соҳасидаги ютуқлари кишини хайратга солади. Улар ўз тақвимларини яратишган, шунингдек уларнинг ўз оғирлик ва бошқа ўлчов бирликлари бўлган.

Санъат соҳасини оладиган бўлсак, инklar жуда маҳоратли заргар бўлишганини қайд этиб ўтмай илож йўқ. Улар тилла ва қумушдан турли буюмлар ясаб, уларни худоларга бағишлаганлар. Қолаверса, инklar империясида тўқимачилик, кулолчилик ва керамика буюмлари ясаш анча ривож топган эди.

Инklar мусиқа шайдолари ҳам бўлишган. Уларнинг асосий мусиқа асбоблари най, чиганоқлар ва урма чолғулар бўлган.

ИНКЛАРНИНГ ХУДОЛАРИ

Инklar жуда кўп худоларга сажда қилишган. Аммо Виракоча номли худо алоҳида ўринга эга бўлган. Уни бутун борлиқнинг, шу жумладан, бошқа худоларнинг ҳам яратувчиси деб ҳисоблаганлар. Худди инка(император) Тауантинсуйю давлатини бошқаргани каби Виракоча ҳам дунёни бошқариб турган.

Лекин Виракоча борлиқни бошқаришни турли худолар қўлига топшириб қўйган, ўзи эса ўта муҳим ва жиддий вазиятлардагина майдонга чиққан.

юритишдан иборат бўлган.

Шунингдек, инklar момақалдирик ва чакмоқ худоси Илянега, ер худоси Пачамамага, денгиз худоси Мамакочегача ҳам сиғинганлар.

ДАРМОН тайёрлади.

(Боши ўтган сонда)

Шу билан қайнона-келинд ўртасидаги узук-юлук сўзлашувлар ҳам бутунлай барҳам топди.

Кампир эртаси куни кечкурун ўғлига:

- Мени укангникига олиб бориб ташла, - деди.

- Содиқникигами?

Кампирнинг аччиги келди: - Содиқча катта тўрт ўғил туққан хотинман. Мени Олимникига олиб бориб ташла.

На ўғил, не келин ҳеч бўлма-

га ҳафтадан ошиб кетди, - деди кампир астойдил тарадудланиб. - Қўйинг-е, - хижолат тортиб келин. - Сиз келиб, уйимиз тўлиб қолди. Қайноғаларим ҳам ҳеч келишмас эди, сизнинг бахонангизда улар ҳам келадиган бўлиб қолишди.

Аммо кунлар ўтган сайин кампирнинг бахонасида келадиган меҳмонларга зўр-базўр дастурхон ёзилиб, тил учида мулозамат кўрсатиладиган бўлиб қолди. Бир кун кампирни кўргани

борлигини ўз кўзи билан кўрган эди. "Ҳали катта ўғли мактабдан қайтгани йўқ. Овқатни шунга олиб қўйган. Овқатни бергиси келмаса, музлаткич тўла тухум, тўртта қовуриб қўйса, дунёси тугаб қолмайдими-ку!"

Кампирнинг дили оғриди. Буни ўғли ҳам сезди шекилли, онасига қариб: - Онажон, уйга юринг. Болалар жуда соғинишган, - деди.

- Ҳўп болам, - кампир кўзлари-

ган эди, хотиннинг тўртта тухумга арзистмади!..

- Сиз айтдингиз-у, у қовуриб қўймадими?

- Э-э! Айтишим шартми? Кўриб турибди-ку, ишдан келаяпти.

Одилбекни жаҳли чиқиб кетди: - Э-э, она, шунингизнинг лаби гезармаган куни борми? Сизнинг кўнглингизни деб, укам деб, хамиша қарашиб келаман.

Тўйида ўзимга деб олиб қўйган кастюм-шимимни совға қил-

Жикоя

киз фарзандни аяган экан-а. Ўғиллар ҳам ўз кунига ўлмасин, киз ич қўйлак бўлар-

ди-да. Ай, дунё-я!

Ўғил уйда экан. Одилбекнинг машинаси дарвозага рўпара бўлиши билан югуриб, қаршиларига пешвоз чиқди. Ўзича нимадандир хижолатланиб, бир қўли билан онасининг тирсагидан олди, бир қўли билан тугунини кўтарди. Қадрдон, саришта хонага киргач, кечадан бўён кампирнинг юрагини сиқимлаб турган оғрик гойиб бўлди. Юмшоқ қаравотига ўтиргач, янаям бўшашди:

- Кечирасан болам, бироз чўзилай.

- Майли, она ётинг, ётаверинг.

- Ай, болам-а! - у кўзларини юмиб олди, шу ётишда ўйла-яптими, ухляяптими, англаш қийин эди, анчадан сўнг ўзига гапирарётгандай сўзланди. - Майли, шунисигаям шукр.

Кампир бошқа гапирмади. Кечки овқатга ҳам турмади. Содиқ акаларига бир-бир кўнғироқ қилиб чиқди.

- Онамининг тоби йўқ, ҳеч нарса емаяпти!

- Кеча Одилникида соппа-соғ ўтирган эди-ку!

- Одилнинг хотини бир нарса дегандир-да.

...Ҳар қайси ҳар нарса деди. Бири ишдан чарчаб келган, бирининг меҳмон бор, бири яна ишга бориши керак экан... Ҳаммаси эртага эрталаб кетишда бир хабарлашиб ўтишини айтди.

Тонга яқин кампирнинг жони узилди. Дунё бирдан хувилаб қолгандай бўлди.

Аввал оқшом жиянининг бир оғиз гапи билан кампирнинг бошига етиб келган ёлғиз сингилнинг фарёди оламни тугди.

- Беш ўғилли бойбиччам, Суонганим опам-ов, Тополмасдан бир дардқаш, Куонганим опам-ов.

Шундай кунда юрагим Тилинди-ку, опам-ов, Бир қизингнинг йўқлиги, Билинди-ку опам-ов...

Бойбичча аёл ётган хонанинг эшигидан беш ўғил бораар: "Онам-ей!" ув тортишарди. Ҳар кимнинг армони ўзига аён.

Жамила ЭРГАШЕВА

БОЙБИЧЧА

са кўнгил учун: "Нега? Бизникида тураверсангиз бўларди-ку!" демади, деёлмади.

Кампир Олимжоннинг уйида бир ой яшади. Эру хотин кун бўйи ишда, кампир уйга, болаларига эга. Аввалига эр-хотин роса хурсанд бўлишди: энди боғча ҳам, эшик-дарвозага қулф ҳам керак эмас. Аммо кейин-кейин ўғли баъзан жер-киб ташлайдиган одат чиқарди. Бир куни кампир кўнглидагини айтиб ҳам солди:

- Ҳа, ўғилбой, тўшагим сасидими, дейман? Овозинг баланд-баланд чиқаяпти. Агар шундай бўлса айт, кетаверай.

Олимжон кўнглидаги аён бўлиб қолгандай, хижолат тортиб қолди:

- Сизга биров кетинг, деяп-тими? Онам деб баъзан-баъзан эркалик қилсак, дарров тўшагим сасидими, деб уришасиз.

Бир ой деганда, учинчи ўғил келиб, олиб кетди. Кампир ўзича: "Ўғлим мени соғинибди-да", деб ўйлади. Олимжон укаси Одилга кўнғироқ қилиб: "Момойни олиб кет, бизникида зерикиб қолди", деганини, Одил: "Ҳўп, ака, бизникида ҳам уч-тўрт кун турсин", деса: "Сеникида ҳам бир ой туради, мана мен бир ой қараб бердим", деганини кейинроқ келинидан эшитди.

Келин бу гапни айтганида кампирнинг келганига ҳафтадан ошган эди.

- Бўлмаса, мен тугунларимни тугаверай. Ўғлим уч-тўрт кун турсин, деган бўлса, келганим-

кенжаси келди. Ишдан хориб қайтаётган шекилли, ранги учиб, лаблари қотиброк турган экан. Келин ич-карига дам олиш учун кириб кетганини билса ҳам, болаларга айтиб чақиртирди. Келин юзини ҳам ювмасдан, минг малол билан туриб келиб, қайнука билан тил учида сўрашди-да:

- Ҳа, нима дейсиз? - деди кампирга.

- Чой-пой қил.

Келин на "ҳўп", на "йўқ", деди. Индамай хонадан чиқиб кетди. Анчадан кейин дастурхон ёзилди. Беписанд меҳмонларга аталган арзон-гаров қанд-қўрлар қўйилди.

Икки пиёла билан бир чойнак чой келди. Кампирнинг келинининг ҳаракатидан бошқа ҳеч нарса келмаслигини билди:

- Овқат йўқми?

- Овқат қолмаган, - келиннинг қоши чимирилди.

- Овқат нима керак, - қайнона-келиннинг жангидан хижолат тортиди Содиқ. - Мен ҳозир кетаман.

Келиннинг ёлғонлаётганини фақат кампир эмас, меҳмон ҳам сезиб турарди. Боя кампир ошхонага кириб, очик қолган қозоннинг оғзини ёпмокчи бўлганида унинг тагида овқат

ни юмган қўйи бош ирғади.

- Тарадудингизни енг, ҳозир обкетай, - эмранди йигит.

- Сен боравер, болам, кечга аканг келсин, машинасида олиб бориб қўяди.

Кечкурун Одилбек келганда ўзини тутиб тура олмади:

- Ўғлим, мени уйимга олиб бориб ташла, бу ерда ҳам иззатимиз битди.

- Тинчликми?

- Бугун лаби гезариб уканг кел-

- Э-э, она!..

Кампир шу оқшом тугуви турган тугунини қайта тугди. Самандарникига бориб ҳам ўтирмади. Бир ота ўн ўғилни боқадди, ўн ўғил бир отани боқолмайдими, деганлари шумикан? Эссиз, беш ўғил туққан, беш ўғилни ўқитган бойбичча-я, "Кўнглингизда нима гап бор?" деган меҳрибон саволни эшитганига неча-неча йиллар бўлиб кетди-я. Эссиз, Оллох ундан бир кўнгил сўра,

Деразадан 4-5 ёш атрофидаги болакай бақирарди.

- Аяжон, мен ҳам бораёй, жон ая, индамай ўтираман, тўполон қилмайман. Эшикни очинг, бир ўзимиз кўрқамиз. Синглим, кўп йиғлайди-да, овутолмаяпман, аяжон, - қўлчаларини силки-тиб, ўтиниб сўрарди болакай. Шу пайт аёл ораксига ўғирлиди-да, эркакчасига сўкиниб, ўшқириб берди:

- Сенларнинг ташвишингни қилаяпман. Даданг юрибди ялло қилиб... Қара, қарама-чи синглингга... Қарайсан, яхшилаб қарайсан. Кечкурун келаман, сутти столнинг устида турибди. Эшитдингми? Ҳей, кармисан?! Сенга аятапман!

"Ха-а", - дея йиғламираб жавоб қайтарди болакай ва секин ойнани ёпди-ю, яна нимадандир умидвор бўлиб, парданинг ортидан термулиб қолди. Оракмага қараб-қараб қўяр эканман, болакай ҳам дераза олди-дан кетмай, аясининг ортига қайтишига, ўзларини ташқарига олиб чиқишига ўзини ишонтирарди.

Бу пайтда аёл аллақачон катта йўлга чиқиб бўлганди. Эрталаб ишга кетаётганида кўрганим ушбу воқеа куни бўйи кўнглимни ғаш қилди. Қўз олдимга ўша 4-5 ёшдаги бола

Бўлган воқеа

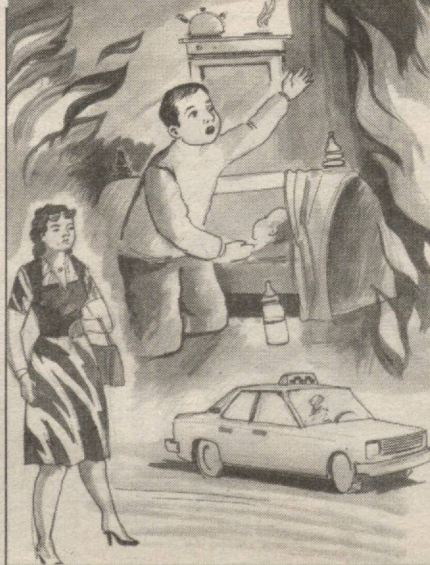
ва сингилчаси келавериб, кунни кеч қилдим. Ниҳоят соат 5 бўлди. Нарсаларимни тез-тез йиғиштирдим-у, уйга қайтдим.

Яна ўша таниш "дом", таниш қўчага бурилар эканман, бир тўп одамнинг юқори қаватга қараб қолишарганга кўзим тушди. Юрагим ғалати бўлиб, ўша ёққа ошқидим. Эрталаб болакай қараб турган деразанинг юзини қип-қизил олов қоплаганди.

- Вой, Худойим-ей! Эрталабки уй-ку, - дедим пичирлаб. - Бола, унинг сингилчаси ҳам бор эди... Уларга бир нима бўлдимикан, улар соғ-омонмикан?... деган ўй кечди хаёлимдан.

Олов қип-қизил тилини кўрсатганча гурилласа-гуриллардики, пасаймасди. Ниҳоят ўт ўчириш машинаси етиб келди. Аммо вақт ўтганди. Олов энди бутун уйни эгаллаганди.

БОЛА УВОЛИ

Ўт ўчирилди.

- Мақсуданинг ўғли бешикни кучоқлаб қуйиб кетибди, бешикдан зўрга ажратволишибди, - деди қўшни аёллардан бири.

Кўз олдимга эрталабки воқеа гавдаланди. "Аяжон, мен ҳам бораёй, жон ая! Биз синглим билан кўрқамиз..."

- Синглиси кичкинаиди?! - сўрадим деярли пичирлаб.

- Ҳа, энди 1 ёшдан ошувди. Ўғли чой ичгиси келиб, газ ёққан экан, олов газ тепасидаги илинган кирларга, ундан дераза пардаларига ўтибди. Бола-да, оловдан қочиб, сингилчасининг бешигини кучоқлаб олибди. Шундай қилсам, олов бу ёққа келмайдими, деганим, билмадим. Олов бутун уйни эгаллабди. Қўшнilar эшигини очиша олмабди. Икки гўдаги увол кетди-я!

Кўз олдим қоронғулашиб, ҳолсизланиб ўтириб қолдим. Кўзимдан тирқираб ёш чиқиб кетди. Бу пайт катта қўчанинг бошида ҳеч нарсадан хабари йўқ, фикру хаёли турди, бу дунёни ҳам пул деб билган, фарзандларига бўлган меҳрни ҳам аллақачон пулга алмашган Мақсуда келарди. Қалбимнинг тубида аламли, афсуси шунга ўхшаш бир нима тикилди. Эссиз ўғил, эссиз қиз...

Дилфуза ХОТАМОВА, Бўқа тумани.

Куйидаги дил изхори
кахрамоним—Шохиста менга
қандай сўзлаб берган бўлса,
шу ҳолича қозоғза кўчирдим...

"Тўй бошладик. Тез етиб кел", - деган хабар келди қишлоқдан. Юрагим севингча тўлиб, тўлиқиб айтилган вақтда йўлга тушдим. Йўлда кетяпману жияним қандай йигитга турмушга чиқаётган экан. Оиласи қанақа деган хаёллар бошимда қалдирғочдек чарх урарди. Уйга етиб келсам барча қавму қариндош тўй тараддудига тушиб кетишганди. Мен ҳам бир пиёла чой ичган бўлдим, янгамларга қарашгани уйга кирдим. Мохи янгам (асли исми Моҳиннисо) дастурхон тузаркан, куёвни оғзидан бол томиб мақтаётди.

турардим.

Ниҳоят кудаларнинг ўрнидан кўзгалаётган вақти келди. Бир уйда келин куёвини кутиб турибди. Ёнида яқин дугоналари. Кудалар қайтишаётганда ҳалиги аёл ёнимга келиб:

— Мен сизни танийман. Исмингиз Шохистахон-а, деди.

— Ҳа, дедим. — Қайқдан биласиз мени?

Саволим жавобсиз қолди. Ҳалиги аёл кейин, дегандек қўлини силкиб кўйдую, шошганча аёллар орасига ўзини урди. Мен лолу ҳайрон бўлганча ортдан қараб қолавердим.

Бир вақт қарнай-сурнайнинг така-тум садолари остида куёв тўра кириб келди. Куёв жўралари унинг атрофини ўраб олган. Барининг бўйлари баланд, келишган йигитлар. Мен ҳам куёвнинг истикболи томон юра бошладим. Бир

ролмадим.

Кўнглимга қил ҳам сизмасди. Узримни айтиб, киши билмас тўйхонадан чиқдим. Изимдан кимдир эргашгандек бўлди. Ортимга ўгрилиб қарасам ҳалиги аёл. Яқин келиб:

— Келин сизнинг жиянингиз эканидан биз ҳам беҳабар эдик. Буни укам ҳам билмаган экан. Сизни учратганимни айтувдим, алланечук бўлиб кетди, - деди.

— Сиз ўзи кимсиз, мени қайқдан биласиз?—Хайрон бўлиб сўрадим.

— Расмингизни укам кўрсатганди. Таалабалик йилларингизда бирга тушган экансизлар. Шу расм орқали танидим сизни. Бот-бот қараб қўяётганимнинг сабаби шу. Аввалига янгилашаётган бўлсам керак, деб ўйладим.

— Йўқ, опа, янглишмадингиз. Чинда-

Турмуш сабоқлари

нам мен ўша, сиз расмда кўрган қизман.

— Биб-бинойидек экансизу, сизни... Сизни бошқачароқ таъриф қилишганди, - деди аёл тутилиб.

— Яъни қандай? — қатъийлашдим мен.

— Айтсам ҳафа бўлмайсизми?

— Йўқ, айтаверинг.

— Сизни қишлоқингиздагилардан сурштирган эдик, тутқаноғи бор дейишди...

— Мен соппа-соғман. Ҳозир оилам, уч нафар фарзандим, севган касбим бор. Қуриб турганингиздек, биб-бинойидайман. Энди, кайтишим керак. Жиянимга ҳам, укамгизга ҳам яна бир бора бахт тилайман. Фақат сизлардан илтимос. Жиянимни ҳафа қилманглар. Ҳа, айтгандек, агар яна бирор жойга қиз сўраб борсангизлар уни энг яқин одамидан ҳам сўраб сурштиринглар. Кўнгли синмайди. Шунда тушунган, маънавиятли одамнинг ишини қилган бўласиз.

— Биздан ўтган бўлса, узр синглим. Яна келинг.

Такси ушлаб уйимизга, тўйхонага келдим. Нега тез қайтдинг, деб сўрашганди тезроқ Тошкентга кетишим керак. Ишларим қолиб кетди, болалар ҳам ёлғиз деб баҳона қилдим. Аслида бир оғиз бировнинг билиб-билмай айтган гапи билан ҳаётим ўзгариб кетганини, қанча ҳижрону аламлар ютганимни ўйладим. Ва булар менга алам қиларди. Қишлоққа қилган сафарим менинг кўнглимда чўкиб ётган армонларни кўзғатиб юборди. Бир доғишманднинг гапларини эсладим. Яхши одам худо йўлида яхшилик қилади. Оқил одам жаҳлини тия билади. Дастлаб куёвни кўрганымда унинг ҳақиқий башарасини очиб ташлагим, ёлғон — иғволарга ишониб кўнглимни тилка-пора қилганини очиб ташлагим келди. Бироқ бундан нима наф? Ўзи-ку ёмғирдан қочиб дўлга тутилган экан... Энди бу ёғи хайрили бўлсин. Йиллардек узун ҳаёллар билан ортга қайтдим.

ТҲЙ САТАРИ

— Кўшни тумандан экан. Темир йўл соҳасида ишлармиш.

— Уйланган эканми? — деб сўрадим. Ҳар ҳолда жияним Чарос уйда ўтириб қолган, ёши 29лардаги тўлагина, келишимли қиз эди. Хусни-жамоли, ақлу хуши жойида.

— Ҳа, — деди янгам бироз ҳижолат чеккандек. — Уйланган экан. Икки нафар қизчаси ҳам бор эмис. Хотинининг юрагини мазаси йўқ экан. Бундан 7 ой олдин юрак хуружидан ўтибди. Докторлар туғиш мумкин эмас, дейишса ҳам иккинчи фарзандини туғибди. Қизчаси ҳозир ёшидан ошган. Бувилари агар куёвимиз уйлansa, иккала неварамизни ҳам ўзимиз олиб қоламиз. Бегона аёлга термултирмаймиз, деганмиш.

— Куёвнинг ўзи нима дейдиган экан?

— Агар Чарос рози бўлса, катта қизчасини олиб қолиш нияти бор.

Пешинда кудалар келишди. Уларнинг истикболига пешвоз чиқарканман, меҳмон кудалар ичидан биттаси менга тикилиб-тикилиб қараётганини сездим. Улар уйга киришган, дастлаб новот чой кетидан қуюқ-суяқ тортибди. Чой ташиб юрибману ҳалиги аёлнинг менга зимдан, синовчан нигоҳини бот-бот қадаётганини ҳис қилиб

вақт не кўз билан қарайки, куёв бўлиб бир вақтлар менга хуштор бўлиб ортимдан юрган йигит — Нурали эди. Агар унинг бизга куёв бўлаётганини билганимда шунча йўлдан келиб ўтирмасдим тўғриси. Энг ёмони, юрагимдаги дарду аламларнинг янгилангани бўлди. Мен чинданам ёш кўнглимдаги бутун меҳру хурматни Нуралига бағишлагандим. У бизнинг институтимизда жойлашган ёшлар шаҳарчасидаги ётоқхоналардан бирида турарди. Аммо ўқиш жойи бошқа жойда эди. Биз тез-тез кўришиб турардик. Уч йилча гаплашиб юргач, тўсатдан у холасининг қизига уйланадиган бўлиб қолди. Охири гал учрашганимизда мени муомала, кийинишда нўноқликда айблади. "Уч йил кўзингиз қайқда эди", - десам дуруст жавоб қилмади. Тақдирга тан бериб унга бахт тилашдан бошқа чорам йўқ эди. Назаримда бахтли кунлари ҳам узоққа чўзилганга ўхшамасди. Келини қарнай садолари остида расм-русумини қилиб олиб кетишди.

Биз — уй эгалари кечга яқин никоҳ тўйига бордик. Мен кўп ўти-

«Энди нима бўлади? Бу ёғига қандай қиламан? Дардни яширсанг иситмаси ошкор қилади, деб шунини айтадиларди. Одамлар бармоғи билан кўрсатиб: мана бунинг эри урушга кетганига бир ярим йилдан ошдию, қандай қилиб болали бўлиш, дейишмайдими? Худо берса бераверарканда, деб қулишмайдими? Йўқ, бунинг чорасини қўришим керак. Ёпиғлик қозон ёпиқлиғича қолиши лозим»...

Насибохон кун сайин қаппайиб бораётган қорнини ушлаб қўярган, бир кўнгли туғаверсаммикин, одамлар гапирса гапиравермайдими, деб ҳам ўйлади. У шу топда бир-бирда қимирлаб қўяётган боласини кўз олдига келтирди. Ўғил ёш қизмикан, деб қизикиб ҳам кўрди. Йўқ, ҳомилани йўқотиш керак.

Тонг ғира-шўра ёришаётганда нарвон қўйиб томга чиқди. Дастлаб атрофга, осмондаги сўниб бораётган юлдузларга қаради, сўнг ерга. Шу ердан ғўзапоё устига сакрасам балки ҳомилам тушиб нобуд бўлар, деган ўйга борди. Негадир кўз олди қоронғулашиб боши айланди. Кўзларидан учкун сачрагандек бўлиб кетди. Йўқ, уйда қилолмайман шекилли бу ишмини деб ўйлади. Сўнг ниятидан қайтиб секин нарвондан тушди.

Сахар палласи Насибохонни қаттиқ дард тутди. Қийнала-қийнала кўзи ёриди. Бир амаллаб ўзига ўзи доялик қилди. Чақалоққа қараса, гулдекки. Йўқ, бу гулдек гўдак ҳам уни энди кейинги ниятидан қайтара олмади. Ҳали тонг ёришмай чақалоқни ҳайхотдек ҳовлисида ўсиб ётган, ўтқазилганига икки

Бир куни Насибанинг интизор кутган эри Химматжон ҳам эшигидан кириб келди. Улар яна бирга яшай бошлашди. Фарзандлари туғилди. Насиба ҳар гал туғилган чақалоқларининг ўзига қарар экан, тўнғич боласини ўйларди. Шу сабабли тез-тез жийданинг тағига борар, уни алоҳида парвариш қиларди. Бунинг сабабини сўраган эрига бу дарахт севгимиз нишонси, бизга яна уч

ни бажо келтирганди. Насиба ҳола 93 ёшни қоралаб қолса ҳам ҳали тетик, сўрига ўтирволиб уззу-кун жийдага қарагани қараган. Болалари бунинг отамиздан қолган ёдгорлик, шунинг учун жийдани яхши кўрседи, деб ўйлашарди.

Бир ҳовлидаги ака-укалар ўзларидан кўпайишиб ҳовлини иккига бўлишга қарор қилдилар. Айтиш шу жийданинг олдида девор тушадиган бўлди. Жийда эса бу деворга ҳалақат берарди. Олиб ташлайлик уни, энди қариб қолди. Мева ҳам солмай қўйди, дейишса қари онаси

ғилганди. Фазлиддин — энди жийдани томири билан кавлаб ташлаш ниятида эди. Чирий бошлаган кундан кавлай бошлади. Кетмон бир маҳал қаттиқ нимагадир урилгандек бўлди.

— Ҳа она, бу дейман жийданинг тағига қўзачада олтин яширганмисиз, — деб ҳазиллашган бўлди ўғли. — Шунинг учун унга парвона экансиз-да. Кетмон кўзага эмас, одам суягига бориб урилганди. Фазлиддин кунда ёнидан 4-5 та суяк олиб чуқурдан юқорига отди. Йигиланлар ҳайрон. Насиба ҳола бир амаллаб эмаллаб келди-да, суякларни йиғиб маҳкам бағрига босди.

— Болаларим, бу менинг ёшликда қилган гуноҳим меваси. Сизларнинг акангизни суяги. Мен уни туғилган айбимни яшириш ниятида шу ерга қўнган эдим. Отангиз раҳматли бу маҳалда урушда эдилар, — деди. — Энди уни ҳақиқий жойига қўйинглар. У ўз жойини топмагунча мен ҳам жон беролмай қийналиб келаётгандим. Энди сиздан яширадиган сирым қолмади. Энди мен ҳам тинчгина жон берсам бўлади, — деб кампир янги кавланган юмшоқ, майин тупроқнинг устида осонгина жон берди.

Дилором ИСМОИЛОВА

Ўйингиз шқ рор

йил бўлган жийданинг тағига олиб бориб кўмди. Бу жийдани Насиба эри урушга кетмасдан аввал бирга экишганди. Энди унинг тағига ўз жияргўшасини қўшиб ўтирибди. Аммо бошқа илоҳи ҳам йўқ. Одамларнинг гапи уни адоий тамом қилади. Боласини "ҳароми", деб ҳеч ким кўз очиртирмайди. Ундан кейин эри эсон-омон урушдан қайтиб келса нима дейди. Қаердан туғинг болани, деб сўраса нима деб жавоб қилади. Насиба мана шулардан кўрқди.

Уруш тугаб, замона анча тинчлик қолди. Урушга кетган дўнғишлоқлик йигитлар ўз уйларига қайта бошлашди.

хўн-хўн йиғлайди. Жийданинг атрофида ёшига ярашмаган чаққонлик билан чирчаб айланади. Бунинг кўрган ўғиллари, набирау келинлари ҳайрон. Ахир катта ўғилнинг аччиғи чиқди. Шу қари жийдани деб шунча кўз ёш тўкасимиз, деб қўлига болтани олди. Кампир ўғлининг қўлига ёпишган эди, силтаб юборди. Болтани дастлаб жийданинг шохларига, сўнг қариб қолган танасига урди. Ғала-ғовур, бақир-чақирга бутун ҳовлидагилар йи-

Сиз турмуш ўртоғингиз билан тенгдошмисиз? Балки эрингиз билан ёшларингиз ўртасидаги фарқ у қадар катта эмасдир? У ҳолда катта ва кичик оилавий бўҳронларга тайёр тулинг. Айниқса, ўрта ёшга борганда сизларни жиддий синовлар кутиб туради.

ОИЛАВИЙ ҲАЁТДАГИ БҶҲРОНЛАР

ЎРТА ЁШДАГИ БҶҲРОН

Турмуш курганимизга 14 йил бўлди, - дейди 36 ёшли Н. - Эрим билан иккаламиз тенгдошимиз. Никохдан ўтганимизда 22 ёшда эдик. Ўтган йиллар давомида муносабатларимиз самимий, ўзаро ишонч ва муҳаббат билан кечди. Аммо бир йилча аввал эримга нимадир бўлди. Гўё уни алмаштириб қўйишгандек. У ичимдагини топ, дейдиган одамга айланиб қолди: аввалги қулишлари, ҳазил-хузуллари деярли йўқолди, баъзан бирор бир жўяли сабабсиз бақириб жанжал чиқаради, ўзини бошқаролмай қолади. Худди унда менга нисбатан аллергия пайдо бўлгандек. Илгарилари сочинми думча шаклида турмакча бўлишим унга ёқарди. Энди бўлса нукул: "Нима, сен 15 яшар қизчамидинг? Сочингни ёйиб юр", дейди. Бундан ташқари уйда гул ўстиришим ҳам унга ёқарди. Неча марта ўзи менга бозордан, таниш-билишларидан янги хонаки гуллар, чиройли гултуваклар олиб келиб берган. Энди бўлса салга жаҳли чиқиб: "Бу гуллардан оёқ қўйишга ҳам жой йўқ", дейди.

Унга нима бўлаётганини биллолмай хайронман. Билишимча, ишхонасида муаммолар йўқ. Соғлиги ҳам, худого шукр, жойида. Рўзгоримизда етишмовчиликлар йўқ, пулдан қийналган пайтимизни эслолмайман. Икки фарзандимиз билан тўрт хонали квартирада яшаймиз, эримнинг тағида

машинаси, тоғда кичкинагина дала ҳовлимиз бор. Фарзандларимизнинг ўқишлари ҳам жойида, бўш вақтларида тил ўрганишга, спорт тўғрисида қатнашади. Эримнинг бошқа аёлга илакишиб қолгани ҳам дарғумон. Чунки ишдан сўнг дарров уйга қайтади, дам олиш кунлари асосан дала ҳовлига чиқиб кетамиз.

"Сизга нима бўлапти?", деган саволимга у киши бир сафар жаҳл аралаш "ҳаммаси жонимга теғди", деб жавоб берди қисқагина қилиб. Аммо айнан нима жонига текканини изоҳлаб ўтормайди.

Дарҳақиқат, қисқа ва аниқ жавоб. Сўхбатдошимизнинг турмуш ўртоғи ўрта яшарлик даври билан боғлиқ ўзининг шахсий бўҳронини бошдан кечириётгани аниқ. Бу жуда қизқаркли ва алоҳида мулоҳаза учун мавзу бўлишига лойиқ ҳолат. Бундай бўҳрон ҳар доим ҳам инсон ҳаётининг бу даврида юз берадиган ҳаётим муаммолар билан боғлиқ бўлмайди. Четдан қараганда бундай эркак ҳамма ишлари жойидадек кўринса-да, аслида ҳаётининг шамолдек, оқар сувдек тез ўтиб бораётгани унинг ич-этини тирнаётганини кўпчилик сезмайди. Бу туйғуни у аксарият ҳолларда бошқалар, ҳатто оиласидагилар билан ҳам ўртоқлашишни истамайди. Шу билан бирга шунча йил ўзи билан бир ётиққа бош қўйиб яшаб келаётган одам билан муносабатларда романтика ва янгиликка интилиш йўқолиб бораётгандек, келажак эса зерикарли ва ҳатто нурсиз бўлиб кўринади унинг кўзига. Шу боис "ҳаёт кўзига нурсиз" кўринаётган эркак ўзини очикчасига четта тортади, мулоқотдан қочади, ҳаётга қизиқиш билдирмайди, вақти-вақти билан бирор бир арзирли сабабсиз жаҳл отига минади, захрини

сочади. Ўзига нима бўлаётганини тушунмаётган, энг ёмони бу руҳий бўҳрон билан боғлиқ вазиятдан қандай чиқиб кетиш йўлини билмаётган эркак энг осон йўл сифатида аламини яқинларидан, аксарият ҳолларда эса хотинидан олишга ҳаракат қилади. Унинг ичида бир овоз юз бераётган барча ўзгаришлар ва тушунмовчиликларда айнан хотини айбдорлигини айтиб туради. Аламини хотинидан олишининг йўллари эса бир қанча бўлиши мумкин. Айримлар хотинининг шаънига фақатгина аччиқ-қаттиқ гап-сўзлар айтиш билан чекланса, бошқа бир тоифа эркаклар очикчасига хиёнат қила бошлашади. Ҳамма гап шундаки, одатда, 40 ёшга бориб, эркакларда жинсий фаоллик даври ўта бошлайди. Шу боис уларнинг айримлари "ёшликдаги куч-қувватини қайтариш", ёхуд ўзини хали ҳам "шумасала"да кўп нарсасига қодирлигини исботлаш (биринчи галда, ўзларига) учун ёшроқ машуққа излаб қолишади. Одатда бундай

1-бўҳрон (20-22 ёшда бўлади).

Турмуш ўртоғи ва оилавий ҳаёт ҳақидаги романтик ҳаёллардан жиддий хулосалар ва қарашлар шаклланидиган даврга ўтиш босқичида кечади. Шу пайтга келиб, оилавий ҳаёт фақатгина ширин турмуш ва асал ялаш эмаслиги, унинг ўзига яраша аччиқ-чучуклари, паст-баланд томонлари борлиги намоён бўла бошлайди.

2-бўҳрон (24-26 ёшда бўлади).

Аксарият ҳолларда ўта муҳим масалаларга (неча фарзанд кўриш керак, келажакда ҳаётлари тўла таъминланган бўлиши учун қандай иш танлаган маъкул, ота-она билан яшаш керакми ёки алоҳида ва бошқалар) жавоб ва ечим излаш

ишқий муносабатлар бир-икки йил давом этади, шундан сўнг бундай ҳаёт ҳолдан тойдирган эркак яна бошини эгиб оиласи даврасига қайтади. Чунки бўҳрон даври ўтиб бўлган, хотини билан муносабатлари яхшиланиб, ҳатто мустаҳкамланиб

зарурати боис юзага келади. Бундан ташқари шу пайтгача оилада ҳукм суриб келган "БИЗ" деган туйғудан чекинб, индивидуаллашишга интилиш пайдо бўлади. Бошқача айтганда, турмуш ўртоғининг "МЕН"ини камситмаган ҳолда ўз "МЕН"ини йўқотмасликка ҳаракат бошланади.

3-бўҳрон (30-33 ёшда бўлади).

Оилага тааллуқлилиқ ва дахлдорлик туйғуси билан эмин-эркин ташиқ оламга "кейтиш", ҳеч ким билан маслаҳатлашмай мустақил қарорлар қабул қилиш, яхши мансаб ва лавозимларга интилиш ўртасидаги ички туйғулар қарама-қаршилиги боис юзага келади. Бундан сўнг эркакнинг бу жараёнда мустақилликка бўлган эҳтиёж турмуш ўртоқларининг бири учун иккинчисини бўйсундириш ҳисобида тўла озошлиқни қўлга кириштиришга айланидиган вақтни бепарво ўтказиб юбормаслик лозим. Чунки аксарият бундай ҳолатларда оила ривожланиш ва тараққиётга илҳомлантирувчи манбадан кўра кўпроқ оғир ва ортиқча юк бўлиб туюла бошлайди.

ЭРКАК ВА АЁЛ:

СИР-АСРОРЛАР

4-бўҳрон (37-40 ёшда бўлади).

Инсон биринчи марта ўз умри чексиз ва туганмас эмаслигини аниқ-тиниқ ҳис қила бошлаши боис юзага келади. У умрининг давоми ўтган йилларга қараганда яхшироқ кечмаслиги мумкинлигидан қийналади ва ташвишга тушади.

5-бўҳрон (44-50 ёшда бўлади).

Бу даврни мутахассислар "Бўш уя бўҳрони даври" деб ҳам аташади. Бу ҳол кўпроқ фарб оилаларига тааллуқли эканини таъкидлаб ўтишимиз лозим. Чунки бу даврда фарзандлар улғайиб, бирин-кетин ота уйни тарк этишади, ўзлари мустақил ҳаёт бошлашади. Кимгадир ғамхўрлик қилиш, кимдир тергаб туриш, йўл-йўриқ кўрсатиш имкониятидан маҳрум бўлган эр-хотин учун ҳаётнинг қизиқиши сўниб боради.

Ўзбекона оилаларда эса фарзандлар улғайганларидан сўнг ҳам ёши улғу ота-оналаридан маслаҳат сўрашдан, бирор иш бошлаш олдидан уларнинг дуюларини олишдан, уларга ғамхўрлик кўрсатишдан тўхтамайди.

6-бўҳрон (50-65 ёшда бўлади).

Қуйидагича мутлақо нотўғри хулосага келиш оқибатида руй беради:

"Қолган ҳаётим ўлимни кутиш, унга тайёрланиш билан ўтади". Ушбу флорига қаттиқ ёпишиб олган айрим эр-хотинлар атрофидагиларни, айниқса яқинларини ўзларига ғамхўрлик қилишга ва ачиниш билан муносабатда бўлишга ундашади. Оламга ғашга тегадиган нарсаларнинг манбаи сифатида қарай бошлашади, шахсий ташвишлари билан ўралашиб қоладилар. Шундай қилиб, агар сиз турмуш ўртоғингиз билан юқорида санаб ўтилган оилавий бўҳронларнинг бир-иккитасидан муваффақиятли ўтиб олган бўлсангиз-да, бошқаларини (уларнинг кўп эканлигини эса билиб олдик) ҳам худди шу тарзда осонгина енгиб ўтишингизга қаролат йўқ.

ДАРМОН тайёрлади.

ОИЛАВИЙ БАҚҚАРОРЛИК БЕЛГИЛАРИ

Қуйидаги ҳолатларда сизга оилавий бўҳрон ташвиш солмайди:

- сиз эрингизга янги йил олди орзуларингиз ҳақида гапираётганингизда у энсаси қотганини сездириб юзини буриштирмайди, балки саволлар бериб, масалага яхшилаб ойдинлик киритиб, янада аниқлаштириб олишга ҳаракат қилади;
- эрингиз сизга енгил бўлиши учун дам олиш кунлари рўзгор ишларида доимий равишда ёрдам бериб туради;
- бирор сабаб билан ишда ушланиб қолсангиз, эрингиз уйда фарзандларингизнинг дарслари билан шуғулланади, кечки овқатга унайди, сизни ортиқча гап-сўзсиз, таъна-дашномларсиз кутиб олади;
- бир-бирларингизга кун давомида бир неча марта шунчаки ҳол-аҳвол сўраб қўйиш ёки режаларни мувофиқлаштириб олиш учун кўнгирик қилиб турасизлар;
- болалар ухлаб қолган, анча вақтгача бир-бирларингизнинг пинжигизга тикилганча, телевизор кўриб, ўтган кунлар ва келажак орзулардан, фарзандлар истиқболдан гаплашиб ўтирасизлар.

- Бир неча йилдан бери оила қуриб яшаётган бир гуруҳ эркак ва аёллардан агар уларда янгида оила қуриш имконияти бўлганда, турмуш ўртоғидан қандай сифатларни излаган бўлишлари ҳақида сўрашди. Жавоблар орасида қуйидагилар энг кўп учраган:

- а) оилага муҳаббат ва эътибор - 57,7 фоиз;
- б) чидам, киришимлилиқ, кечиримлилиқ - 26,8 фоиз;
- в) садоқат ва ишонч - 25,9 фоиз.

Тирноқларнинг ташқи кўриниши нафақат косметик орасталикдан, балки саломатлигининг қандайлигидан ҳам дарак беради. Бармоқларимиздаги тирноқлар танамизда бўлаётган ўзгаришларни ўзида тўғридан-тўғри акс эттириб турар экан.

ТИРНОҚЛАРГА ҚАРАБ ТАШХИС ҚЎЯМАН

Агар юрагингиз хаста бўлиб, танада қон айланиши бузилган бўлса, тирноқ кўкимтир, сурункали сариқ касалидан азият чекканларнинг тирноқлари эса кейинчалик сариқ рангга киради. Оқ рангли тирноқлар ошқозон ости безларининг зарарланишидан, оч-пушти ранглиси камқонликдан, сутранг-оқиши жигар циррозидан, қора ранглиси эса елка артериал томири тикилиши, шунингдек, қанд касаллиги қорасони хасталигининг дарак беради. Агар тирноқларингиз ҳаво ранг оқиш ёки бўр рангидан бўлса албатта невропатолог ва гастроэнтерологга бориб ўзингизни текширтиринг.

«ПАРХЕЗ»ЛИ ТИРНОҚЛАР

Тирноқлардаги турли ҳажмдаги оқ доғлар ва чизикларни мутахассислар, «лейхония» деб атайди. Улар кўпинча қатий ва меъёрлаштирилмаган пархез қилади-ганларда учрайди. Айниқса, танада цинк, кальций ва темир етишмаганда бу ҳол кўп кузатилади. А,С ва Е витаминлари танқислиги ҳақида-ку, айбиди ўтирмаси ҳам бўлади. Пархез қилувчилар истеъмол қиладиган озиқ-овқатларининг меъёрлашган бўлишига эътибор қаратишлари лозим.

БУЙРАККА ОИД ЧИЗИҚЛАР

Баъзан тирноқларда жуфт-жуфт, кўндаланг шаклдаги чизиклар пайдо бўлади. Бу чизиклар тиббиётда «Муэрке йўллари» дейилади. Бундай ўзгаришлар сурункали буйрак хасталикларига чалинган кишиларда учрайди. Чизиклар пайдо бўлганда тирноқлар тенг иккига бўлингандек кўринади. Пастки қисми оқ, тепа қисми эса силлиқ ва пушти кўринишда бўлади.

МАНИКЮР ЧИЗИҚЛАРИ

Баъзан тирноқларда Бо чизиклари пайдо бўлади. Бо чизиклари овқатни ҳазм қилиш аъзолари ва жигар фаолияти

бузилганда, ҳомиладорлик ва ҳомиладорликдан кейинги пайтларда, шунингдек, кучли безгак хуружи ўтгач кузатилади. Буларнинг ҳаммаси тирноқ ўсишини тўхтатади ва маълум вақтдан сўнг тирноқ тубида чуқур-чуқур «жўя»лар пайдо бўлади. Бу эса аввал бўлгану, кейинчалик ўтиб кетган, соғлиқ билан боғлиқ муаммолардан дарак беради. Бо чизикларини ҳар қанча уринманг, йўқотиб

ТЕСТ:

Тирноғингиз устини қаттиқроқ босинг. Агар тирноғингиз усти тезда пушти рангга кирса, соғлигингиз билан боғлиқ ҳеч қандай муаммо йўқ.

бўлмайди. Уларнинг чуқурлиги баъзан 1 мм. гача етади. Шу боис то тирноқлар ўсиб, Бо йўқолиб кетмагунча кутиш лозим бўлади.

ҚОРА ДОҒЛАР

Тирноқларнинг жароҳатланиши ёки урилиши сабабли қон талашган доғлар пайдо бўлади. Бундай доғларнинг жигарнинг ўзгариши ёки юракнинг ички пардаси шамоллаши (эндокардит) аломатлари дейиш мумкин. Шунинг учун ҳеч қандай урилиш ёки жароҳатсиз тирноғингиз остида моматалоқ пайдо бўлса дарҳол шифокорга учрашинг.

ТЎҒРИ ОВҚАТЛАНАМИЗ

Шуни унутмангки, тирноқлар ҳам меъёрлаштирилган озиқ-овқатларга муҳтож бўлиб, уларга А, В2, В9 ва Е витаминларига талаб қатта бўлади. Шунинг учун, тез-тез жигар, гўшт, балиқ, сариёғ, творог, пишлок, тухум сариғи, ширин қалампир, помидор, салат, нўхат, кўк пиёз, петрушка, шовул, наъматак, ўрик, нон, озиқ-овқат ачитқиси ва кунгабоқар ёғидан истеъмол қилиб туринг.

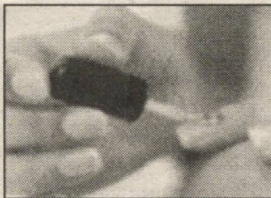
ЧИРОЙЛИМИ? ДЕМАК СОҒЛОМ!

• Тирноқларни мустаҳкамлаш учун бир ой давомида тиббиёт желатинидан кунига 5 граммдан энг. 4 ҳафтадан сўнг муолажани яна қайтаринг.

Мўрт ва қатланадиган тирноқларга

1 чой қошиқ озиқ-овқат желатини устига 1/2 стакан қайнатиб совутилган сув қуйиб, шишгунча қўйинг. Сўнг шарбат ёки мураббога қўшиб истеъмол қилинг. **Желатинни доимий истеъмол қилиш тирноқларни мустаҳкамлайди.**

Нозик ва қуруқ тирноқлар учун

Ҳафтада бир неча марта тирноқ усти ва бармоқ учларини артинг. Суриладиган ёғга А ва Е витаминларидан қўшсангиз фойдасини дарҳол сезасиз.

Фойдали дамлама

1 ош қошиқдан ачамбити (пастушай сумки) ва қичитки ўт (крапива) устига 1 стакан қайноқ сув қуйиб, 6-8 соат дамлаб қўйинг. Кунига уч-тўрт маҳал, 1/2 стакандан, 10 кун давомида ичинг.

Тирноқлар учун ванналар Денгиз тузи билан

1 литр илиқ сувга 1 чой қошиқ хидсиз денгиз тузидан солиб аралаштиринг. Сўнг бу сувга 20 дақиқа давомида қўлларингизни тикинг. Муолажани 10 кун давомида танаффуссиз бажаринг. Бир ойдан сўнг яна такрорланг.

Желатинли

1 чой қошиқ желатин устига 1/2 стакан қайнатиб совутилган сув қўйинг. Шишиб чиққандан кейин 10-15 дақиқа давомида қўлларингизни тикиб ўтиринг. Бу муолажани 10-12 кундан сўнг такрорлаш мумкин. Желатинли аралашмани музлаткичда сақлаб, бир неча марта фойдалансангиз бўлади.

Озиклантирувчи

1/2 стакан ўсимлик ёғига 3-5 томчи ёғли А витамини (ретинол ацетат), 3-5 томчи Е витамини (токоферол ацетат), 3 томчи йоднинг спиртли аралашмасидан қўшинг. Ушбу ваннани ҳар куни, ҳар бир қўлингиз учун 15-20 дақиқадан фойдаланинг. Бу аралашмани ҳам музлаткичда сақлаб бир неча марта фойдаланиш мумкин. Фақат ҳар гал янги йодли эритма қўшсангиз бас. Муолажани 10-12 кун бажарсангиз кифоя.

ТОВОННИ ТЕТИКЛАШТИРАДИ...

Товонни уқалаш жуда ёқимли бўлишдан ташқари фойдали ҳамдир. Чунки товонимизда жуда кўп хужайралар мавжуд бўлиб, уни уқалаш танамиздаги барча аъзоларимизга умумий мустаҳкамловчи восита сифатида таъсир қилади. Агар сиз товонингизни сабру тоқат билан узоқ уқаласангиз, танангизда кўринмас ўзгаришлар пайдо бўлади. Биринчи навбатда иммунитет кўтарилади. Шунингдек, шамолламай қўйганингизни, асабларингиз жойига тушганини ва ўзингизни яхши ҳис этаётганингизни сезасиз.

Фойдали ва ёқимли...

Товон уқалашни эрталаб ва кечкурун бажарган маъқул. Эрталаб душдан сўнг, товонлар қизигач уқаланса кўпроқ фойда беради. Уқалаб бўлгач оёқларингизни пастдан юқорига қарата енгил-енгил шапатлаб қўйинг. Кечкурун эса

оёқларингизга махсус ванналар қилинг:

→ 3 литр сал илиқроқ, 1 чой қошиқ ичимлик содаси аралаштирилган сувга оёқларингизни тикиб, танангизни бўшаштирган ҳолда 15 дақиқа ўтиринг. Зарур бўлса товонларингизни махсус чўткача билан ёки пемза билан кириб тозаланг.

Ваннадан сўнг оёқларингизни дарҳол сочиқ билан артиб, уқалашга киришинг. Товонларингизни куч билан қанча уқаласангиз, қон шунча тез айланиб, захарларни ювиб ташлайди ва уларни янада жонлантиради.

Оддий усуллар

Товонларингизни ҳар иккала қўлингиз бармоқлари билан уқаланг. Оғриқ сезилётган товон қисмингизда кўпроқ тўхталинг. Бу жойларни то оғриқ йўқолгунча уқалашингиз лозим. Уқалаш пайтидаги ҳаракатларни ўз билганингизча бажарсангиз-да, уқалаш якунида бир неча мар-

та қуйидаги махсус усулларни қўллашингиз керак.

→ Чордона қуриб ўтирган ҳолда товонларингизни юқорига қаратинг. Оёғингиз бармоқларини қафтларингиз билан ишқаланг, уларни қўтаринг, силкитинг.

→ Товонларингизни бармоқларингиз билан ишқаланг ва силанг.

→ Бармоқларингиз билан товонларингизни уриб-уриб қўйинг.

→ Оёғингизни икки томонидан қўлларингиз билан сиқинг. Бу яссиоёқликни олдини олишнинг энг яхши воситасидир.

→ Бир қўл билан товонни, иккинчи қўл билан эса оёғингизнинг бош бармоғини ушланг. Аввал чап, кейин ўнг томонга қарата айлантиринг.

→ Оёқларингизни полга қўйиб, товоннинг юқори ва ён қисмини бармоқлар томонга қарата уқалаб чиқинг.

Тўпигингиздан то бармоқларингиз учигача аста-секин уқалаб чиқинг.

ДИЛБАР ва БАСИРА тайёрлашди.

787 Ёшим 51 да. Асли тошкентликман. Аёлим вафот этган. Ўзимнинг ҳовли жойим бор, уйланмаган бир ўғлим билан яшайман. Моддий томондан таъминланганман. Ишлайман. 35-40 ёшгача бўлган, тошкентлик, бир қизчаси бор ёки тугмаган аёл билан танишиб оила қурмоқчиман.

Манзилим тахририятда.

Асад

788 Ёшим 28 да. Асли наманганлик бўлсам ҳам ҳозир Тошкент шаҳрида яшайман. Ажрашганман. Ишлайман. Бир ўғилчам бор. Қуркам, меҳнаткаш ва самимий аёлман. 40 ёшгача бўлган, қаерлик бўлса ҳам Тошкент шаҳрида ўзининг уй-жойи бўлган, боламга оталик меҳрини бера оладиган эркак билан танишиб, турмушга чиқмоқчиман.

Манзилим тахририятда.

Сурайё

789 Тошкент вилоятиданмиз. Холамнинг ёши 38 да. Ажрашган. Битта ўғли билан яшайди. Ўзининг уй-жойи бор. Холам жуда жиддий ва камтарин аёл. Нуфузли ташкилотлардан бирида ишлайди. 45 ёшгача бўлган, жиддий, диёнатли, оиласини қадрлай оладиган эркак бўлса турмушга чиқиш нияти бор.

Манзилимиз тахририятда.

Муниса

790 Асли сирдарёликман. Ёшим 55 да. Аёлим билан ажрашганмиз. Ўзимнинг уй-жойим бор. Ишлайман. Оиланим моддий томондан таъминлашга қурбим етади. Фарзандларим уй-жойли бўлиб кетишган. 45 ёшгача бўлган, ораста, оқила ва пазанда, уйим-жойим дейдиган ёлғиз ёки бефарзанд аёл билан тақдиримни боғламоқчиман.

Манзилим тахририятда.

Самандар

791 Қашқадарё вилоятиданман. Ёшим 25 да. Олий маълумотлиман. 24 ёшгача бўлган, узун бўйли, чиройли, олий маълумотли, ота-онаси зиёли бўлган, Тошкент шаҳрида рўйхатда турадиган, уй-жой билан таъминланган қизга уйланиб, Тошкент шаҳрида доимий яшамоқчиман.

Манзилим тахририятда.

Зокиржон

792 Асли сурхондарёликман. Ёшим 50 да. Жиддий сабабга кўра оилам билан ажрашганман, бизнес билан шуғулланаман, уй-жойим етарли.

45 ёшгача бўлган, ёлғиз, (қаерлик бўлишининг фарқи йўқ), уйимга файз кирита оладиган, ораста, саранжом-сарашта бир аёл билан турмуш қуриб, яшамоқчиман.

Манзилим тахририятда.

Омон

793 Асли тошкентликмиз. Ўғлимнинг ёши 38 да. Келиним тўсатдан оламдан ўтиб, уч нафар фарзанди билан ёлғиз қолди. Ўғлим ичмайди, чекмайди, иккинчи гуруҳ ногирони бўлса ҳам ишлайди. 30 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳрида яшайдиган, турмушга чиқмаган, набираларимга меҳр бера оладиган, одобли қиз бўлса келин қилмоқчиман.

Манзилимиз тахририятда.

Руқия опа

794 Ёшим 38 да. Асли қашқадарёликман. Ажрашганман. Нуфузли ташкилотда ҳамшира бўлиб ишлайман. Оилам моддий томондан тўла-тўқис таъминланган. Кўринишим кўркем, ораста аёлман. Қарши шаҳри ёки Тошкент шаҳрида уй-жойи бўлган, оғир-вазмин, зиёли, меҳрибон, 55 ёшгача бўлган, оиласини қадрлай оладиган эркак билан турмуш қуриб яшамоқчиман.

Манзилим тахририятда.

Олима

795 Тошкент шаҳрида яшайман. Ёшим 70 да. Аёлим вафот этган. Ўғлим билан яшайман. Ўзимизнинг ҳовли-жойимиз бор. Қолган фарзандларим ўзидан тиниб кетган. Оилам моддий томондан таъминланган. 60 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳрида яшайдиган, фарзандлари ташвишидан қутулган ёки ёлғиз бева аёл бўлса, бирга умргузаронлик қилган бўлардим.

Манзилим тахририятда.

Рихсивой ота

796 Ёшим 41 да. Тошкентликман. Турмуш ўртоғим вафот этган. Бир нафар ўғлим бор. Келишган аёлман. Моддий томондан камчилигим йўқ. 50 ёшгача бўлган, уй-жойли, оиласини моддий томондан таъминлай оладиган, Тошкент шаҳри ёки Тошкент вилоятида яшайдиган эркак билан танишиб, оила қурмоқчиман.

Манзилим тахририятда.

Гулираъно

797 Ўғлимнинг ёши 29 да. Асли тошкентликмиз. Ўғлим II-гуруҳ ногирони. Ишлайди. Уй-жойимиз бор. 28 ёшгача бўлган, (қаерлик бўлса ҳам майли), одобли, меҳрибон бир қиз бўлса келин қилган бўлардим.

Манзилимиз тахририятда.

Мукаррам опа

ИРОДАЛИ БЎЛСАНГИЗ...

- Жиззахликман. Лекин ҳозир Тошкентда яшайман. Исмиим Юлдуз. Ёшим 27 да. Умид билан қурган оилам бузилди. Бир ёшдан ошган қизалоғим бор. Аслида эрим билан яхши яшардик, лекин қайнонамнинг аралашуви билан орамиз бузила борди. Эрим бошқа ёқда ишлар, уйга ҳар замонда келиб турарди. Мен шунга ҳам хурсанд эдим. Бироқ...

- Қайнонағиз билан келиша олмадингизми?

- Йўқ, ҳар қалай унинг кўнглини овлай олардим. Аммо, эрим бир аёл билан танишиб, унга уйланиб олганини эшитиб қолдим.

- Буни сизга ким айтди?

- Эрим аёлни "ҳамкасбим" дея таништирганди. Муносабатларини яширишган экан. Бир кун қайнонам билан айтишиб қолганимда у жаҳл устида ҳаммасини айтиб ташлади. Мен бу пайтда ҳомиладор, ой-қуним ҳам яқин эди.

- Сўнг нима қилдингиз?

- Табиийки, қайнонам кут-

ганидек онамникига кетиб қолмадим. Сабр қилдим. Эрим билан гаплашиб олишим шарт эди. Уни кутдим.

- Гаплашиб олдингизми?

- Ҳа, афсуски у ҳаммасини тан олди. Бу орада тугруқхонага тушиб қолдим. Фарзандимизнинг туғилиши эримни уйга қайтарар, деб уйлагандим. Афсус! Янглишган эканман. Эрим ҳатто боламни қўгани ҳам келмади. Ишонинг. Эрим ҳалигача қизимни қўгани йўқ. Бу қандай ота бўлдики, ҳалигача ўз пуштикамаридан бўлган фарзандини қўргиси келмаса? Мен аввалига жуда тушқунликка тушиб қолгандим.

- Ҳозир-чи?

- Ўзимни қўлга олганман. Ишляпман. Онам, оила аъзоларимга ёрдамим тегапти. Худога шукр, қизим катта бўлапти. Лекин онам оила қуришим шартлигини бот-бот такрорлайди. 35 ёшгача бўлган, қаерлик бўлса ҳам, аммо Тошкент шаҳрида уй-жойи бўлган диёнатли, меҳрибон эркак билан танишиб оила қурмоқчиман.

Ёшим 65 да. Тошкент вилоятидан - Жамолдидин ота бўламан. Аёлим анча йиллар аввал оламдан ўтиб кетган. Ўйдаги фарзандларим улғайишиб, ҳаммаси уйлик-жойлик бўлиб кетишган. Мен кенг ва катта ҳовлимизда кичик келиним ва ўғлим билан яшайман. Ўзимга алоҳида шинамгина хоналар ажратиб беришган. Келинимнинг хизматларидан мамнунман, лекин...

- Ёлғизсиз, шундайми?

- Ҳа, ёлғизлик ёмон экан. Маচিতга чиқаман, чойхонада вақт ўтказаман. Алламаҳалда келсам уйдагилар ухлаб бўлади. Бир пиёла чой ичгим кел...

Ёшим 56 да. Тошкентликман. Такдир экан, эрим билан ажрашганмиз. Фарзандларимни ўзим тарбиялаб ўстирдим. Ҳалигача ишлайман. Кек-

са онам ҳам биз билан яшайди. Икки ўғлим, бир қизимдан қутулганман. Бир амаллаб, яшаб турган уйимдан уларга жой қилиб бердим. Худога шукр, ўзим қийналганимга яраша келинларим оқибатли, ройишли чиқишди... Бу ерга келишимдан мақсадим...

- Оила масаласида эмасми?

- Шундай. Нима қилай? Менга ёрдам берадиган ҳеч ким йўқ-да, шунинг

са-да, ҳеч кимни безовта қилмай эрталабгача чидашимга тўғри келади. Мана шундай пайтларда ёлғиз қолганим билинади-да...

Яқинда фарзандларим йиғилишиб, мени уйлантириш ҳақида маслаҳатлаша бошлашди. Мен уларнинг бу гапидан ҳам қувондим, ҳам йиғладим...

- Қаерлик аёлга уйланоқчисиз?

- Иложи бўлса Тошкент шаҳри ёки Тошкент вилоятида яшайдиган, 60 ёшгача бўлган аёл овоз берса... Ҳар томонлама таъминланган оиламизда бекаму кўст яшаган бўлар эди-да...

учун турмушга чиқишга қарор қилдим. Уйлантирадиган бир ўғлим бор.

Шу ўғлим билан маҳрига қабул қилинадиган, диёнатли, меҳрибон бир эркак бўлса оиласига барака, файз киритиб, бирга умргузаронлик қилган бўлардим...

Азизлар! Ҳар кимнинг бошида ҳар хил савдо. Синови бу дунёда иродали бўлсангиз, албатта мақсадингизга етасиз. Қахрамонларимиз билан танишиб турмуш қуришни истайдиганлар учун уларнинг манзиллари тахририятда.

Ўйлатадиган гап-сўзлар...

- Газетадаги эълон орқали Файзулла исмли эркак билан танишдим. Менга маъқул бўлгандай эди. Бироз айлангач, у мени қафга таклиф қилди.

Ана шунда эркак ўзининг қимлигини билдирди, қўйди. Овқатдан олдин бир шиша ароқни бўшатди. Кейин иккинчисини... Ўзи битта пиёнистандан зўрга қутулгандим, иккинчисига тугилишимга сал қолди-я...

- Мен Тошкентнинг Оқтепасида яшайдиган 76 ёшли Абдулборий ота бўламан. Уйланоқчиман. Аммо менга тегишчан бўлган аёл билан никоҳ ўқитамиз, холос. Чунки расмий никоҳдан ўтсаму, мабодо ажрашишимизга тўғри келса, аёлга уйимдан ҳисса беришимга тўғри келади-да...

БАСИРА тайёрлади

«ОИЛА» БЎЛИМИГА КЕЛУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА! Бўлимга келиб эълон берувчилар ҳам, манзил олишга келганлар ҳам, ёки шу масалада вилоятлардан хат йўллаганлар ҳам тахририятга паспортлари нусхасини топширишлари шарт. Паспортининг нусхаси бўлмаган шахсларга келин ва куёвларнинг манзиллари ёки телефон рақамлари берилмайди.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган кўлэмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Тўрон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти - 18:00. Босишга топширилди - 19:00

E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru
oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Бош муҳаррир: 234-86-91
Қабулхона: (тел. ва факс) 233-28-20
Оила, табриқлар, эълонлар: 233-04-50
Бўлимлар: 233-04-35, 234-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Web-site: oilavajamiyat.uz

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 232. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 14125

Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ
Рассом — Н. ХОЛМУРДОВ
Мусаххих — С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5 7 8